РАЗАМ – ЗА МОЦНУЮ І КВІТНЕЮЧУЮ БЕЛАРУСЬ!

Сёння распачынае сваю работу пяты Усебеларускі народны сход. Гэта сапраўднае народнае веча, у якім прымуць удзел 2,5 тысячы абраных дэлегатаў з усіх рэгіёнаў краіны

Сёння з дакладам на сходзе выступіць Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка. Як паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара, чакаецца, што кіраўнік дзяржавы ў сваёй прамове адзначыць вынікі і перспектывы сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны на сучасным этапе, абазначыць праблемныя пытанні і шляхі іх вырашэння. У выступленні размова таксама пойдзе аб знешняй палітыцы Беларусі, выбудоўванні ўзаемавыгадных партнёрскіх адносін з рознымі краінамі і інтэграцыйнымі аб'яднаннямі з акцэнтам на гандлёва-эканамічным супрацоўніцтве. Цырымонія адкрыцця пятага Усебеларускага народнага сходу і выступленне Прэзідэнта будуць трансліравацца 22 чэрвеня ў прамым эфіры па беларускіх тэлеканалах і Першым нацыянальным канале Беларускага радыё. Пачатак мерапрыемства запланаваны на 12.00. Чакаецца, што Аляксандр Лукашэнка прыме ўдзел у рабоце пятага Усебеларускага народнага сходу і 23 чэрвеня. Кіраўнік дзяржавы выступіць з заключным словам на закрыцці ўсенароднага форуму, што таксама будзе паказана ў прамым эфіры ў перыяд з 12.00 да 13.00. Тэлеверсіі даклада кіраўніка дзяржавы, а таксама іншых найбольш яркіх выступленняў і момантаў пятага Усебеларускага народнага сходу будуць паказаны ў вячэрнім эфіры па беларускім тэлебачанні 22 і 23 чэрвеня ў 21.00.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

22 ЧЭРВЕНЯ 2016 г. СЕРАДА № 117 (28227) Кошт 2100 рублёў

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

У сталіцу, на Народны сход

Учора ў Мінск для ўдзелу ў сходзе прыбылі дэлегацыі з усёй краіны. Адну з іх — ад Ельскага раёна — сустрэў наш фотакарэспандэнт. Сярод лепшых прадстаўнікоў Ельшчыны — людзі розных прафесій і спецыяльнасцяў. Мікалай Трафімаў — галоўны ляснічы Ельскага лясгаса, Галіна Лопарт — настаўніца беларускай мовы і літаратуры Ельскай раённай гімназіі, Сяргей Петралай — токар Ельскага прадпрыемства меліярацыйных сістэм, Настасся Матыгіна — галоўны бухгалтар КСУП «Скараднянскі», Юрый Бараноўскі — галоўны інжынер КСУП «Саўгас «Камуніст». У складзе дэлегатаў — старшыня Ельскага райвыканкама Леанід Пісанік і яго намеснік Галіна Ільюк, старшыня раённага Савета дэпутатаў Сяргей Матузка.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

■ Дзяржаўная справа

АДНОЎЛЕНА РЭСПУБЛІКАНСКАЯ ДОШКА ГОНАРУ

Яе ўрачыстае адкрыццё адбылося на плошчы Дзяржаўнага сцяга напярэдадні Усебеларускага народнага сходу

Фота БЕЛТА.

Указам Прэзідэнта ад 15 чэрвеня 2016 года №225 па выніках рэспубліканскага спаборніцтва вызначаны 70 пераможцаў — рэгіёнаў і прадпрыемстваў, чые назвы адзначаны на дошцы.

Па словах **міністра эканомікі Уладзіміра ЗІНОЎСКАГА**, які разам з **Васілём МАЦЮШЭЎСКІМ, першым намеснікам прэм'ер-міністра**, адкрыў адноўленую дошку, ушанаванне пераможцаў звязана з падвядзеннем вынікаў чарговай пяцігодкі. І занясенне на дошку гонару — гэта знак увагі дзяржавы да тых калектываў, якія дасягнулі найлепшых паказчыкаў у сферы сацыяльна-эканамічнага развіцця і эканоміі паліўна-энергетычных і матэрыяльных рэсурсаў. Акрамя таго міністр адзначыў, што ў бягучай пяцігодцы плануецца развіваць робататэхніку, нана- і біятэхналогіі, медыцынскую прамысловасць і шэраг іншых галін, якія дазволяць ствараць інавацыйную прадукцыю.

СТАР. 2

■ Без грыфу «сакрэтна»

РАДКІ ПРАЎДЫ

У Нацыянальным архіве Беларусі прэзентавалі адразу тры кнігі, прысвечаныя ахвярам Вялікай Айчыннай вайны

Карта групоўкі нямецкіх войск, датаваная 1 мая 1941 года, схема акупаванага Мінска з указаннем вуліц на нямецкі манер, дакладныя запіскі на імя Сталіна аб канцэнтрацыі войск вермахта ля нашых межаў — усё сведчыла, што пачнецца вайна. Пра тое, што нападзенне гітлераўскай Германіі на Савецкі Саюз не было поўнай нечаканасцю, расказваюць і іншыя артэфакты Вялікай Айчыннай, прадстаўленыя на выстаўцы «Забыццю не падлягае», якая адкрылася ў Нацыянальным архіве Беларусі.

Шырокай грамадскасці таксама прэзентавалі зборнікі дакументаў і матэрыялаў «Трасцянец. Трагедыя народаў Еўропы. Памяць у Беларусі», «Лагеры савецкіх ваеннапалонных. 1941 — 1944 гг.» і даведнік «Асуджэнне замежных ваеннапалонных і інтэрніраваных у Беларусі. 1944 — 1951 гг.».

— Не прыехаць на гэтае мерапрыемства азначала б здрадзіць памяці роду, — перакананы **міністр інфармацыі Лілія АНАНІЧ**. — Кожны трэці беларус загінуў на той вайне. У многіх гэтая рана ў сем'ях дагэтуль крывавіць. У нас, у Беларусі, гэта святая памяць і дзяржаўная інфармацыйная палітыка — нішто не забыта, ніхто не забыты. Здавалася б, шмат клопату ў нас з вамі, шмат цікавых тэм, калі казаць пра кнігавыданне, але менавіта такія кнігі, якія сёння прэзентуюцца, павінны выдавацца пры дзяржаўнай падтрымцы. Гэта тыя радкі, якія з пакалення ў пакаленне павінны быць праўдай, якая не падлягае ні забыццю, ні інсінуацыям. Таму дзяржаўная палітыка — гэта яшчэ і гістарычная праўда: не аддаць на ганьбаванне нашы святыні і каштоўнасці.

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.

Дырэктар Нацыянальнага архіва Беларусі Віктар КУРАШ распавядае пра адну з прэзентуемых кніг.

СТАР. 5

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Бельгія забароніць вольны продаж хімікатаў

Улады Бельгіі вырашылі забараніць з 1 ліпеня вольны продаж некаторых прадуктаў бытавой хіміі, якія могуць выкарыстоўвацца для стварэння самаробнай выбухоўкі. У спіс з сямі рэчываў трапілі перакіс вадароду, азотная кіслата, нітраметан і яшчэ чатыры гербіцыды, выраблены на аснове розных злучэнняў натрыю і хлору.

Бельгійскія ўлады таксама вырашылі ўзяць пад асаблівы кантроль продаж ацэтону і азотных угнаенняў прыватным асобам. Спецслужбы заклікалі ўладальнікаў адпаведных крамаў паведамляць па спецыяльным тэлефоне і электронным адрасе аб падазроных закупках. Па звестках паліцыі, ацэтон і перакіс вадароду ўжываліся ў якасці кампанентаў самаробнай выбухоўкі, якая была выкарыстана пры тэрактах 22 сакавіка ў аэрапорце і метро Бруселя.

У канцы сакавіка ў прытулку тэрарыстаў на вуліцы Мары Руж у брусельскай камуне Скарбек праваахоўнікі выявілі 15 кілаграмаў выбухоўкі, 150 літраў ацэтону, 30 літраў перакісу вадароду, дэтанатары, чамадан, напоўнены цвікамі і шрубамі, з дапамогай якіх тэрарысты маглі вырабіць бомбу.

МАК не пускае расійскіх лёгкаатлетаў на Алімпіяду

Міжнародны алімпійскі камітэт на саміце ў Лазане падтрымаў рашэнне Міжнароднай асацыяцыі лёгкаатлетычных федэрацый (IAAF) адхіліць зборную Расіі ад удзелу ў Алімпійскіх гульнях 2016 года ў Рыа-дэ-Жанэйра.

Рашэнне МАК носіць рэкамендацыйны характар. Між тым Усерасійская федэрацыя лёгкай атлетыкі разглядае магчымасць падачы іску ў Спартыўны арбітражны суд (CAS) у Лазане, каб аспрэчыць рашэнне IAAF. Права падаць апеляцыю ёсць таксама ў кожнага спартсмена. Кіраўнік МАК Томас Бах таксама заявіў, што ўся расійская алімпійская зборная не будзе адхілена ад удзелу ў Гульнях. Акрамя таго, ён дапусціў з'яўленне расійскіх лёгкаатлетаў у Рыа, але толькі ад міжнародных спартыўных федэрацый.

ISSN 1990 - 763X

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

Жанчынам шкодна шмат працаваць?

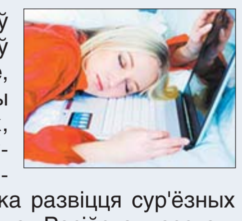

Паводле слоў супрацоўнікаў універсітэта Агаё, калі ў жанчыны шмат нагрузак, фізічных і разумовых, у яе паўлічваецца рызыка развіцця сур'ёзных захворванняў, піша «Расійская газета». Гэта даказала даследаванне каля 7500 чалавек, навукоўцы ацэньвалі іх стан здароўя і ўзровень нагрузкі на працы. Так была выяўлена сувязь паміж хваробамі і колькасцю адпрацаваных гадзін за апошнія 32 гады.

Як высветлілася, чым больш працяглы працоўны тыдзень у жанчын, тым вышэйшая рызыка развіцця сардэчна-сасудзістых захворванняў, артрыту, дыябету і раку. Рызыка павышалася, нават калі працоўны тыдзень доўжыўся больш за 40 гадзін. У выпадку, калі яна працягвалася 60 гадзін, рызыка з'яўлення хвароб праз 30 гадоў падвышалася ў тры разы. Эксперты падкрэсліваюць: акрамя працы, нагрузку для жанчыны складаюць хатнія справы. Прычына ўсіх хвароб — стрэс, які ўзнікае з-за ператалення. Характэрна: для мужчын актыўная праца, наадварот, карысная. Хоць, вядома, тут дзейнічае прынцып разумнасці.

■ Будзе падзея!

«РАЗЛІЧВАЕМ НА ДВАЦЦАЦЬ ТЫСЯЧ УДЗЕЛЬНІКАЎ»

Арганізатары паўмарафону чакаюць ад спаборніцтваў ажыятажу

Леташнія забегі выклікалі сапраўдны рэзананс. Па падліках міліцыі, на дыстанцыі беглі 19 тысяч як зарэгістраваных удзельнікаў, так і тых энтузіястаў, якія проста далучыліся да бегуноў. Сёлетні старт чакаецца з нямenшай цікавасцю. Што казаць, калі свой удзел у ім ужо пацвердзілі некалькі беларускіх топ-чыноўнікаў!..

Шчыра кажучы, вельмі цікава назіраць, як сямімільнымі крокамі ў нашай краіне развіваецца бегавая культура. Аматары штодня бегаюць на стадыёнах, у парках, па сцежках здароўя. І Мінскі паўмарафон для такіх актыўных грамадзян — сапраўднае спартыўнае свята.

— Пасля завяршэння леташняга паўмарафону людзі не хацелі разыходзіцца, — узгадвае **Вадзім ДЗЕВЯТОЎСКІ, дэпутат Палаты прадстаўнікоў, старшыня Беларускай федэрацыі лёгкай атлетыкі**, падчас адмысловай прэс-канферэнцыі. — Яны без шашлыка кантактавалі паміж сабой, фатаграфаваліся з медалямі і знаходзілі гэтае баўленне часу цікавым. А што пасля рабілася ў сацыяльных сетках!

Калі верыць статыстыцы, у забегах ўдзельнічалі прадстаўнікі 172 населеных пунктаў Беларусі і 38 краін свету. Лічбы, безумоўна, уражваюць. А як будзе гэтым разам?

СТАР. 2

Фота Надзеі БУЖАН.

ЗАДАВАЙЦЕ ПЫТАННІ, ВЫКАЗВАЙЦЕ ПАЖАДАННІ

Падчас правядзення пятага Усебеларускага народнага сходу будзе працаваць «гарачая» тэлефонная лінія. 22 чэрвеня 2016 года — з 11.00 да 18.00 гадзін і 23 чэрвеня 2016 года — з 10.00 да 13.00 гадзін.

Кожны ахвотны можа патэлефанаваць па шматканальных тэлефонах: 276-00-00, 282-00-00, задаць пытанні, выказаць пажаданні. Код Мінска — 8-017.

■ Слова — дэлегатам

ПРЫЦЯГАЛЬНЫ ДЛЯ ЖЫЦЦЯ ГАРАДЖАН І ТУРЫСТАЎ

Віцебск на V Усебеларускім народным сходзе прадставяць 109 чалавек. Сярод іх старшыня гарвыканкама Віктар НІКАЛАЙКІН. На пасадзе з вясны 2009-га. У памінулым годзе за плённую дзейнасць у развіцці горада, аднаўленне помнікаў архітэктуры, павелічэнне колькасці турыстаў і іншыя заслугі ўзнагароджаны ордэнам Пашаны.

Фота Аляксея СПАТКАЯ.

ВІЦЕБСК РАСЦЕ

Па колькасці насельніцтва Віцебск у Беларусі на чацвёртым месцы (пасля Мінска, Гомеля, Магілёва). На сёння тут каля 377 тысяч жыхароў. Цікава, што ў яго «жаночы твар»: сярод усіх гараджан усяго каля 167 тысяч прадстаўнікоў «моцнай палавіны чалавецтва». У апошнія гады фіксуецца паляпшэнне дэмаграфічнага становішча.

— Вось ужо трэці год натуральны прырост насельніцтва прыкладна 400 чалавек. Шмат людзей прыязджае да нас: у 1-м квартале на пастаяннае месца жыхарства прыехалі 2091 чалавек, з'ехалі 1356, — расказвае мэр Віцебска.

Мясцовая ўлада зацікаўлена ў павелічэнні колькасці жыхароў. Большая частка фінансавых паступленняў у казну — падатак на зарплату. Бюджэт таксама папаўняецца ў асноўным за кошт падаткаў на прыбытак, на дабаўленую вартасць, па спрошчанай сістэме падаткаабкладання. Плюс даходы ад рэалізацыі дзяржаўнай маёмасці.

За пяцігодку ў Віцебску ўзвялі каля 130 шматпавярховых жылых дамоў. Для параўнання, усяго ў горадзе 2421 шматкватэрны гмах. А вуліц, праспектаў, завулкаў — 1380.

— Калі лічыць новае жыллё ў квадратных метрах, гэта прыблізна 800 тысяч. Напрыклад, летась здалі пад ключ 145 тысяч «квадратаў». Практычна новы мікрараён вырас у Віцебску. Акрамя таго, развіваецца індывідуальнае будаўніцтва, — працягвае Віктар Нікалайкін.

Прыблізна 335 сем'яў перасялілі з дамоў без выгод, якія прызналі непрыдатнымі для пражывання.

Нядаўна быў заселены другі ў Віцебску 120-кватэрны арэндны дом. Мэр прызнае, што людзі маюць вялікую патрэбу ў такім жыллі.

— На пражыванне ў новым арэндным доме было пададзена больш за 700 заяў. Плата па кішэні: каля 1 мільёна рублёў у месяц — за аднапакаёвую кватэру. Пад 1,5 мільёна — за «двушку», каля 2-х мільёнаў за 3-пакаёвую. На другасным рынку, наколькі ведаю, меней чым за 2 мільёны зняць кватэру немагчыма, — падлічыў мэр.

Улічваючы вялікі попыт, гарвыканкам пастараецца і надалей узводзіць «метры ў арэнду».

СЯРЭДНЯЯ ЗАРПЛАТА

На жаль, у Віцебску, як кажуць, далёка да сярэдняй зарплаты па Мінску: 6 мільёнаў 585 тысяч у месяц (інфармацыя за красавік. — **А.П.**). Хоць і тут ёсць прадпрыемствы, дзе ў сярэднім зарабляюць больш за 10 і нават пад 14 мільёнаў рублёў.

Віктар Нікалайкін адзначыў, што ў зарплатных лідарах, акрамя прадпрыемстваў, напрыклад, па аказанні паслуг сувязі, пастаўцы электраэнергіі і газу, ёсць і недзяржаўныя. У прыватнасці, на фірме па вырабе ветэрынарных прэпаратаў плацяць у месяц у сярэднім 13,8 мільёна рублёў. А на некаторых дзяржаўных плацяць меней за 3 мільёны. Мэр сказаў, што ўсё залежыць ад таго, як кіраўнік забяспечыць плённую дзейнасць.

— Напрыклад, у школах дырэктары атрымліваюць па-рознаму: дзе па 8 мільёнаў, а ў некаторых — значна больш. Гэта тыя, што вядуць урокі і наладзілі актыўнае пазабюджэтнае фінансаванне (платныя паслугі школы. — **А.П.**). Так і вытворцы: дзе своечасова правялі мадэрнізацыю, асвоілі выраб канкурэнтаздольнай прадукцыі, там на плаву, — разважае старшыня гарвыканкама.

У цэлым за пяцігодку аб'ёмы прамысловай вытворчасці выраслі ў 1,4 раза!

РЫНАК ПРАЦЫ

У Віцебску на сёння складаная сітуацыя на рынку працы. У афіцыйным спісе тых, хто яе шукаюць, каля 2,6 тысячы чалавек. Узровень беспрацоўя — 2,5%. Раней на 4 тысячы вакансій прэтэндавала толькі каля 600 беспрацоўных. Пры гэтым толькі за першыя 3 месяцы ўладкаваныя каля 615 гараджан.

Сярод новых вытворчасцяў — прадпрыемства па вырабе гандлёвага абсталявання. Літаральна другое жыццё атрымлівае футравы камбінат, які ўвайшоў у знакаміты недзяржаўны абутковы холдынг «Марка». Яго ўзначальвае сенатар Мікалай Мартынаў. Між іншым, прыкладна кожны шосты гараджанін працуе на прадпрыемствах малога, сярэдняга бізнесу, або, як кажуць, на сябе.

Скаргі з боку прадпрымальнікаў пра тое, што, маўляў, дорага арандаваць памяшканні гарадской камунальнай уласнасці, мэр аргументуе лічбамі. Па яго падліках, нават 5 еўра за «квадрат» танней, чым у камерцыйных гандлёвых цэнтрах. Мясцовая ўлада, дарэчы, за кошт грошай, атрыманых за арэнду, рамантуе двары. Дык чаму павінны «выйграваць» толькі камерсанты?

САДКІ І ШКОЛЫ

Мэр не ўтойвае праблем. У прыватнасці, у новых мікрараёнах не хапае дзіцячых садкоў, школ, медыцынскіх устаноў.

— Але, каб пабудаваць школу, спатрэбіцца 242 мільярды рублёў, садок — каля 62, паліклініку — пад 270 мільярдаў, а на больш буйны амбулаторны медцэнтр — каля 452 мільярдаў, — канстатуе мэр.

Пры гэтым, вядома, трэба рамантаваць дарогі, тратуары, скверы. Працягваецца рамонт унікальнага будынка, дзе працавалі Шагал, вядомыя авангардысты. Трэба дабудаваць новы заапарк — самы вялікі ў краіне. Чакаюць завяршэння іншыя аб'екты.

У планах узвядзенне аквапарку, палаца гарадскога ЗАГСа (цяперашні знаходзіцца на 1-м паверсе жылога дома), парку забаў для дзятвы.

Значна лепшыя справы з крамамі. Як падкрэсліў мэр, нават на ўскраінах няма праблем з гандлем. У параўнанні з 2010 годам прырост гандлёвых плошчаў адбыўся ў 2 разы! Па сутнасці, вырашана пытанне грамадскага транспарту. У прыватнасці, за апошнія некалькі гадоў купілі па 20 тралейбусаў і трамваяў.

Сустракаючыся з землякамі — дэлегатамі сходу, Віктар Нікалайкін падкрэсліў, што ўдзельнічаць у такім форуме гэта і гонар, і неабходнасць падвесці вынікі.

— Думаю, трэба кожнаму дэлегату і кіраўніку прааналізаваць для сабе, як прайшла пяцігодка. Што дасягнута, створана? І неабходна вучыцца на памылках, каб ісці да паступальнага развіцця, — сказаў мэр.

Аляксандр ПУКШАНСКІ. *pukshanski@zviazda.by*

КУЛЬТУРНЫ ФУНДАМЕНТ
будзе ў найбліжэйшыя пяць гадоў толькі ўмацоўвацца

«На чарговым Усебеларускім народным сходзе будуць вызначаны галоўныя шляхі, па якіх мы павінны рухацца ў наступнай пяцігодцы, якія дазволяць працягнуць дынамічнае развіццё галін культуры, аховы здароўя, фізічнай культуры і спорту. Гэта забяспечыць далейшае развіццё, умацаванне пазіцый і росквіт Беларусі. Пры гэтым у цэнтры ўвагі застанецца комплекснае развіццё краіны», — паведаміла Святлана САРОКА, член Пастаяннай камісіі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу, дырэктар дзяржаўнай установы «Палац культуры г. Маладзечна», кажучы пра маючы адбыцца агульнанацыянальны форум — пяты Усебеларускі народны сход.

На яе думку, тое, што 2016-ты абвешчаны Годам культуры, з'яўляецца пераканаўчым сведчаннем адметнай ролі культуры ў сучасным грамадстве. Пры гэтым развіццё сферы культуры застаецца адным з прыярытэтаў сацыяльнай палітыкі нашай дзяржавы, а культурны ўзровень грамадзян у значнай ступені вызначае эканамічныя дасягненні краіны. «Гэта нацэльвае прадстаўнікоў галіны культуры на павышэнне якасці прадастаўляемых паслуг, узроўню праводзімых мерапрыемстваў, а таксама на беражлівыя адносіны да творчай асобы, ад дзейнасці якой залежыць стан культуры ў краіне», — лічыць Святлана Сарока.

Парламентарый упэўнена, што ў сферы культуры ёсць усе рэзервы, каб працягнуць паступальнае развіццё і ўнесці ўклад у павышэнне дабрабыту беларусаў. «Толькі комплексны падыход да вырашэння паўсядзённых задач, уменне аналізаваць і крытычна падыходзіць да сваёй і працы падначаленых, вывучэнне вопыту работы і перадавых тэхналогій работы з насельніцтвам дазволіць нам падняць дзейнасць галіны культуры на якасна новы ўзровень, — адзначыла дырэктар Палаца культуры. — Бягучая пяцігодка паспрыяе павышэнню маральнай і матэрыяльнай зацікаўленасці ў выніках працы, а таксама вырашэнню шэрагу набалелых праблем».

Акрамя таго, за апошнія гады створаны шэраг прэферэнцый для галіны культуры. Сёння дзяржава ажыццяўляе канкрэтныя меры, накіраваныя на падтрымку сферы культуры. У мінулым пяцігоддзі паспяхова рэалізавана дзяржаўная праграма «Культура Беларусі на 2011—2015 гады» і прынята адпаведная праграма на 2016—2020 гады. Па словах Святланы Сарокі, гэты год стане знакавым для ўсёй галіны культуры. Будзе прыняты Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб культуры, які стане першым у свеце дакументам такога кшталту і першым, напісаным па-беларуску. Ён сістэматызуе заканадаўства ў сферы культуры, спросціць яго прымяненне і палепшыць умовы для працы ўстаноў культуры і людзей, якія задзейнічаны ў гэтай галіне.

Выступаючы на сходзе дэлегатаў пятага Усебеларускага народнага сходу ад Мінскай вобласці, сенатар адзначыла дасягненні цэнтральнага рэгіёна краіны за мінулую пяцігодку, а таксама агучыла актуальныя прапановы для ўнясення ў Праграму сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны на 2016—2020 гады, накіраваныя на развіццё сферы культуры.

Вераніка ПУСТАВІТ. *pustavit@zviazda.by*

«МОЛАДЗЬ ХОЧА ПРАЦАВАЦЬ І ВЕДАЦЬ, ЯКІМ БУДЗЕ ЗАЎТРАШНІ ДЗЕНЬ»

Чаго чакае ад Усебеларускага народнага сходу моладзь з рэгіёнаў? Якія праблемы яе турбуюць? Чым яна можа пахваліцца? Пра гэта карэспандэнту «Звязды» расказаў дэлегат сходу Вадзім ЗАРУБА, першы сакратар Столінскай раённай арганізацыі Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі.

— Ад з'езда заўсёды чакаем шмат: на ім жа вызначаюцца асноўныя кірункі на бліжэйшую пяцігодку, — кажа Вадзім Заруба. — Цікавяць пытанні, якія турбуюць не толькі нашу столінскую моладзь, але і ўвогуле ўсіх маладых людзей краіны. У першую чаргу, гэта працаўладкаванне. Моладзі не ўсё роўна, якім будзе заўтрашні дзень, дзе працаваць, як жыць далей. Студэнта, школьніка цікавіць, якія новыя спецыяльнасці будуць адкрывацца, ці будзе гарантаванае працоўнае месца пасля заканчэння ўніверсітэта. Турбуе і пытанне льготнага крэдытавання. Яно, відаць, сёння адно з самых важных. Моладзь нават не так моцна цікавіцца рэзкім павелічэннем заработнай платы, як магчымасцю атрымаць ільготнае жыллё.

Што да моладзі Століна, то ў раёне налічваецца калі 14 тысяч маладых людзей. Добрыя паказчыкі ў раённага камітэта БРСМ па занятасці моладзі летам. Усе хочуць працаваць, і студэнты таксама. У мяне зараз ёсць спіс на больш чым 100 студэнтаў устаноў адукацыі, якія прыязджаюць на летнія канікулы дадому і хочуць працаўладкавацца.

Летась у нас у складзе студэнцкіх атрадаў было працаўладкавана 426 чалавек. Па выніках рэспубліканскага конкурсу «Трэці працоўны семестр — 2015», атрад, што працаваў на Гарынскім агракамбінаце, быў прызнаны лепшым сэрвісным атрадам у Беларусі. Камандзір атрада, Дзмітрый Шурхай, навучэнец Столінскага дзяржаўнага аграрна-эканамічнага каледжа, быў прызнаны лепшым камандзірам. Увогуле ж наш раённы камітэт заняў трэцяе месца па паказчыку занятасці моладзі ў краіне сярод раённых камітэтаў.

Што да цікавінак у жыцці моладзі Столінскага раёна, то там вельмі развіты рух байкераў.

— Ёсць мотаклуб «Айран Самурай» (у перакладзе — «Жалезны самурай»), яго кіраўнік — Дзіма Цыганкоў, — расказаў першы сакратар раённай арганізацыі БРСМ. — Гады тры таму гэты хлопец прыйшоў з ідэяй правесці байкзлёт. Тады яго наведалі прыкладна 35 чалавек, праз год — каля ста чалавек, сёлета было прыкладна 200 байкераў. Яны прыехалі з розных куткоў Беларусі — з Мінска, Віцебска, Магілёва. Хлопцы з клуба нам дапамагаюць ва ўсім, у тым ліку і ў дабрачыннасці. Яны штогод пры правядзенні сваіх мерапрыемстваў наведваюць і прытулкі, і школы, і дамы сямейнага тыпу. Увогуле, мы робім шмат усяго. Байкеры дапамагаюць нам і ў рабоце з цяжкімі падлеткамі — апошнія ахвотна ідуць на кантакт з матацыклістамі.

Надзея ЮШКЕВІЧ. *yushkevich@zviazda.by*

г. Столін.

ГАЛОЎНАЕ ДЛЯ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ — ЯКАСНЫЯ КАДРЫ

Фарміраванне канкурэнтаздольнай вытворчасці, нарошчванне экспарту, укараненне высокапрадуктыўных айчынных сартоў раслін і парод жывёл — такія кірункі развіцця сельскай гаспадаркі вызначаны ў мінулай Праграме сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2011—2015 гады. Пра тое, што было дасягнута ў гэтай сферы за пяць гадоў работы і што яшчэ належыць дапрацаваць, «Звяздзе» расказала Лідзія ГРЫНЕЎСКАЯ, намеснік дырэктара сельскагаспадарчага вытворчага кааператыва «Палеская ніва» ў аграгарадку Рамель, член Пастаяннай камісіі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу, вылучаная ад Столінскага раёна, дэлегат пятага Усебеларускага народнага сходу.

ХТО ПРАЦУЕ, ТАМУ І ШАНЦУЕ

Сёння «Палеская ніва» — гэта СВК з развітымі племяннной жывёлагадоўляй і элітнай гаспадаркай па збожжавых культурах і бульбе. Яшчэ ў 1995 годзе «Палескую ніву» ўключылі ў праект па дзяржпадтрымцы племянной жывёлагадоўлі. Яе галоўная адметнасць цяпер у тым, што элітныя прадуктыўныя пароды не завозяцца з-за мяжы, а вырошчваюцца на месцы, у краіне.

У 1995-м вучобу па тым, як весці гаспадарку, праводзілі спецыялісты з Германіі. Супрацоўнікі кааператыва з таго часу веды ўдасканалілі і цяпер дзеляцца імі з усімі ахвотнымі. «Да нас часам на тыдзень ці больш прыязджаюць з іншых СВК, вучацца, засвойваюць тэхналогію. Мы не патрабуем з іх ні дакументаў, ні афіцыйных запытаў. Толькі б пераняслі наш станоўчы вопыт і пазбеглі памылак. Таксама часта праводзім кансультацыі, выязджаем на месцы», — дзеліцца намеснік дырэктара кааператыва.

У гэтай пяцігодцы — у 2012 годзе — да «Палескай нівы» далучылі нерэнтабельную гаспадарку «Агра-Колас». Сам СВК традыцыйна займае першыя месцы ў паказчыках па надоі малака ў Столінскім раёне. Тады, чатыры гады таму, нягледзячы на далучэнне, «Палеская ніва» не знізіла свае пазіцыі, а засталася на першым месцы. Нядаўна да гаспадаркі далучыліся і дзве найбліжэйшыя да аграгарадка Рамель вёскі. «На паказчыкі гэтыя змены паўплывалі нязначна, але такім чынам мы «падцягнулі» на больш высокі ўзровень вытворчасці вёскі, зарплата ў іх стала вышэйшай, як у свой час у «Агра-Коласе», — расказвае сенатар.

ЯК ВЫРАСЦІЦЬ КАДРЫ?

Зараз у «Палескай ніве» цалкам укамплектаваны штат супрацоўнікаў. Ёсць тут і дактары, і фельдшары, і заатэхнікі, і селекцыянеры, чаго не скажаш пра больш дробныя гаспадаркі. Па словах дэлегата сходу, сёння для сельскай гаспадаркі кадравае пытанне найбольш вострае.

— У свой час была прынятая праграма адраджэння і развіцця сяла на 2005—2010 гады, дзякуючы якой сталі ўзводзіцца аграгарадкі, — успамінае Лідзія Грынеўская. — Гэту сферу і надалей варта развіваць. Дамы, што збудавалі калісьці, ужо занятыя. Таму трэба будаваць новыя ўжо для маладых сем'яў. Трэба і надалей працягваць будаваць дамкі.

На думку дэлегата сходу, у сельскай гаспадарцы важна не толькі развіваць матэрыяльнае забеспячэнне маладых спецыялістаў, але і актыўна ўдзельнічаць у іх станаўленні як прафесіяналаў. «Трэба ўдзяляць ім як мага больш увагі: дзесьці зрабіць заўвагу, паправіць, растлумачыць, як лепш зрабіць, дзесьці — даць параду, адказаць на пытанні, і галоўнае — паказаць перспектыву і ў тым, як будзе паляпшацца вытворчасць, і ў іх прафесійным росце. Бо калі не звяртаць увагі на маладых, то як вырасціць такія неабходныя нам сёння кадры?», — задаецца пытаннем парламентарый.

ВУЧЫЦЬ ЛЮБОВІ ДА ЗЯМЛІ ЗМАЛКУ

На думку Лідзіі Грынеўскай, у сельскай гаспадарцы варта развіваць і агараэкатурызм. У Столінскім раёне для гэтага ёсць і экалагічныя, і чалавечыя рэсурсы. Напрыклад, дырэктар Цэнтра драўляных скульптур, уладальнік звання «Ганаровы паляшук», ураджэнец вёскі Цераблічы Столінскага раёна Іван Супрунчык сваёй творчасцю нязменна прываблівае турыстаў. Таксама «Палеская ніва» арганізавала і Фестываль каня ў родным аграгарадку Рамель. Сёлета ён адбудзецца ў маштабах раёна другі раз — 21 жніўня. Летась гэта падзея аказалася цікавай не толькі жыхарам Століншчыны, але і гасцям з усёй краіны.

— Цяпер сярод школьнікаў найбольшай папулярнасцю карыстаецца маршрут на нашу племянную каняферму, дзе мы катаем дзяцей, пасля яны таксама наведваюць і Івана Піліпавіча. Такім чынам мы спрабуем прывучыць з дзяцінства школьнікаў да роднай культуры, да зямлі, да гаспадаркі. Бывае, прыедзе група, праўдзе час, а адно дзіця з усіх сапраўды захопіцца. Глядзіш, праз тыдзень ужо з бацькамі ізноў прыехаў пакатацца на кані, пасля яшчэ раз... Такі пасля, калі звяжа лёс з сельскай гаспадаркай, да працы сваёй будзе нераўнадушны і рабіць яе стане годна ў любых умовах, — лічыць намеснік дырэктара «Палескай нівы».

Вераніка ПУСТАВІТ. *pustavit@zviazda.by*

■ Пра гэта сказана ў Праграме пяцігодкі

Кампетэнцыі — усё!
Прафесіяналізм педагога — галоўная перадумова якасці адукацыі

«Імідж настаўніка залежыць ад таго, наколькі ён адпавядае патрэбам часу», — такую думку выказаў рэктар Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка Аляксандр ЖУК, каментуючы праект Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на 2016—2020 гады, якая будзе абмяркоўвацца на пятым Усебеларускім народным сходзе.

— Інфармацыйныя тэхналогіі наступаюць. Дзеці валодаюць многімі навыкамі нават лепш за сваіх педагогаў, таму наша задача — сфарміраваць у сваіх выпускнікоў IT-кампетэнцыі, навучыць іх працаваць у інфармацыйным грамадстве. Я маю на ўвазе не толькі карыстанне камп'ютарам для прэзентацый, але і арганізацыю сеткавага ўзаемадзеяння, працу на аддаленым доступе, рэалізацыю праектных тэхналогій, — падкрэсліў Аляксандр Жук. — Гэта новы пласт прафесійных кампетэнцый педагогаў, які патрабуе паскоранага засваення, інакш мы адстанем ад дзяцей. Цяпер наш універсітэт распрацоўвае прафесійны стандарт педагога, у якім мы прапісваем новыя кампетэнцыі, звязаныя з IT-тэхналогіямі і працай з сям'ёй у новых умовах. У апошнія гады назіраецца крызіс сям'і, у нас шмат няпоўных сем'яў. Усё гэта трэба ўлічваць у падрыхтоўцы педагогаў. І трэці новы напрамак — гэта інклюзіўная адукацыя: кожны педагог павінен быць гатовы да працы з дзецьмі з асаблівасцямі развіцця і іх бацькамі. На падставе прафстандарту будзе перагледжаны змест педагагічнай адукацыі ў разрэзе ўсіх спецыяльнасцяў і спецыялізацый.

«Праца на якасць адукацыі, — упэўнены Аляксандр Жук, — найважнейшы вектар на найбліжэйшы час, паколькі ўся сістэма адукацыі скіравана на стварэнне чалавечага капіталу. Гэта галоўны рэсурс нашай краіны. Адной з перадумоў якасці адукацыі з'яўляецца прафесіяналізм настаўніка».

Летась у краіне была зацверджана Канцэпцыя развіцця педагагічнай адукацыі і створаны вучэбна-навукова-інавацыйны кластар. Яго кіруючым ядром стаў Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт.

— Мы ўпэўнены, што будучыня — за кластарным падыходам. Стварэнне такой мадэлі дазволіць нам аб'яднаць інтэлектуальныя і матэрыяльныя рэсурсы, педагагічную навуку і перадавую педагагічную практыку і сканцэнтраваць агульныя намаганні вакол ключавых праблем як у педагагічнай адукацыі, так і сістэмы ў цэлым. Рэгіянальныя кластары аб'ядноўваюць установы адукацыі самых розных узроўняў: школы і гімназіі, на базе якіх створаны педагагічныя класы, сярэднія спецыяльныя і вышэйшыя навучальныя ўстановы. Плюс да іх далучацца навуковыя і навукова-метадычныя ўстановы, лабараторыі, цэнтры і інстытуты развіцця адукацыі, якія сумесна з універсітэтамі кластара будуць займацца навукова-даследчай дзейнасцю, а таксама грамадскія арганізацыі і аб'яднанні. Фактычна мы будуем вертыкаль у падрыхтоўцы сучасных педагогаў: ад школы да сістэмы дадатковай адукацыі дарослых, і стаўка робіцца на практычную накіраванасць такой падрыхтоўкі, — дадаў Аляксандр Жук.

Рэктар педагагічнага ўніверсітэта лічыць, што педагогіка — прафесія не для кожнага, а настаўнік пачынаецца не з педуніверсітэта — гадаваць будучых педагогаў трэба яшчэ ў школе. Менавіта на гэта і нацэлены профільныя педагагічныя класы, якія актыўна ствараюцца па ўсёй краіне.

Надзея НІКАЛАЕВА. *nikalaeva@zviazda.by*

Якім быць Мінску ў найбліжэйшыя 5 гадоў

Кожны з нас хоча ведаць, што будзе заўтра, як і ў якіх умовах ён будзе жыць. Мы папрасілі старшыню Мінгарвыканкама Андрэя ШОРЦА пракаментаваць асобныя палажэнні праекта праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на 2016—2020 гады, якія самым непасрэдным чынам могуць закрануць штодзённы побыт жыхароў сталіцы.

Будуць будавацца «разумныя дамы»

Праект праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на 2016—2020 гады прадугледжвае, што сістэма «разумны дом» стане стандартам для новых дамоў і кватэр. У сувязі з гэтым, паводле слоў Андрэя Шорца, колькасць спажыўцоў такой паслугі ў Мінску плануецца павялічыць. Гэта значыць у найбліжэйшыя гады ў некаторых пабудаваных дамах будзе праводзіцца оптавалакно з рознымі датчыкамі.

«Разумны дом» уяўляе сабой сістэму хатніх прылад, здольных выконваць дзеянні і вырашаць пэўныя задачы без удзелу чалавека. Напрыклад, гэтыя прылады могуць аўтаматычна ўключаць і выключаць святло, карэкціраваць работу ацяпляльнай сістэмы або кандыцыянера, аўтаматычна апавяшчаць пра ўзгаранні або працёк вады. А «разумныя разеткі» дадуць магчымасць дыстанцыйнага кіравання (падачы або адключэння напружання) работай уключаных у сетку бытавых электрапрыбораў.

Сучасныя «разумныя дамы» бяруць на сябе і ахоўную функцыю. Яны здольныя абараняцца ад пранікнення ў іх чужых людзей — з дапамогай відэаназірання і сігналізацыі. Таксама яны могуць уключаць час ад часу святло, музыку ці, напрыклад, гукі сабачага брэху, імітуючы тым самым наяўнасць жыцця ў доме. Калі ж пранікненне адбудзецца, сігнал аб гэтым адразу ж будзе пасланы не толькі ў міліцыю ці прыватнае ахоўнае агенцтва, але і ўладальніку дома.

Гэтую паслугу прапануе Белтэлекам. Спецыялісты сцвярджаюць, што «разумны дом» — выгадная сістэма, якая дазваляе эканоміць на асвятленні да 40% і на ацяпленні — да 30% сродкаў. Зрэшты, па словах мінскага мэра, жыхары сталіцы самі змогуць прааналізаваць, ці дазваляе «разумны дом» аптымізаваць выдаткі.

Колькасць «разумных дамоў» будзе залежаць ад попыту. Пакуль ён невысокі. Тым не менш, як сцвярджае Андрэй Шорац, раней, напрыклад, былі вельмі дарагімі мабільныя тэлефоны і камп'ютары. Цяпер гэтыя прылады ёсць практычна ў кожнага жыхара нашай краіны. Тое ж самае, на яго думку, будзе і з сістэмай «разумны дом». Не за гарамі час, калі яна стане даступнай кожнаму.

Перасадзіць мінчан з асабістага аўто ў аўтобус

Значная частка жыцця сталічнага жыхара звязана з перамяшчэннем — на аўтамабілі або на грамадскім транспарце. Прычым, на думку экспертаў, ад таго, наколькі яно хуткае і зручнае, амаль на траціну залежыць якасць жыцця гараджан.

У Мінску ў апошнія гады лавінападобна расце колькасць аўтамабіляў, што ў сваю чаргу правакуе ўзнікненне затораў на дарогах. Да таго ж, многія беларусы, купіўшы машыну, не лічаць неабходным траціцца на паркоўку. Платныя паркінгі стаяць амаль пустыя, затое зялёныя зоны ў дварах застаўленыя аўтамабілямі.

Што тычыцца затораў у класічным разуменні, то старшыня Мінгарвыканкама лічыць, што ў Мінску іх няма, хоць узровень аўтамабілізацыі ў нашай сталіцы вышэйшы, чым у Маскве ці, напрыклад, Пекіне. Так, на 2 млн насельніцтва Мінска прыпадае каля 800 тысяч аўтамабіляў, у той час як у Пекіне на 25 млн жыхароў — толькі 6 млн аўтамабіляў.

Тым не менш агульнаеўрапейская тэндэнцыя на сённяшні дзень — палітыка стымулявання гараджан карыстацца больш грамадскім транспартам, чым асабістым. І, як адзначыў Андрэй Шорац у ходзе нядаўняй «прамой лініі» з мінчанамі, Мінгарвыканкам таксама думае над гэтым пытаннем.

Тут, па словах мэра, ёсць розныя спосабы. Можна павялічыць хуткасць перамяшчэння грамадскага транспарту за кошт выдзялення асобных палос для аўтобусаў і тралейбусаў. (Дарэчы, у новым генплане Мінска закладзены такія асобныя палосы на асноўных магістралях. — **Заўв. аўт.**).

Можна пашырыць зону платных парковак і абмежаваць доступ чужых машын у двары жылых дамоў. З гэтай мэтай сталічныя ўлады плануюць дазволіць мінчанам усталёўваць шлагбаумы на ўездах у двары шматпавярховых жылых дамоў.

Усе варыянты вырашэння праблемы, па словах Андрэя Шорца, пралічваюцца. Але, як адзначыў мэр сталіцы, рашэнне многіх пытанняў залежыць не толькі ад эканомікі, але ў першую чаргу ад ментальнасці людзей.

«На жаль, менталітэт у нашых людзей такі, што большасці трэба абавязкова пад'язджаць на аўтамабілі прама да працы ці да пад'езда дома. Прывяду толькі адзін прыклад. Перахопліваючая стаянка на 150 машына-месцаў практычна ўвесь час пустуе, занята ад сілы 10 месцаў. Хоць пакінуць аўтамабіль тут з 8 раніцы да 8 вечара можна ўсяго за 5,5 тыс. рублёў, па цане талончыка»... — сказаў Андрэй Шорац.

Дарэчы, цяпер у Мінску працуюць 24 платныя паркоўкі на 1739 месцаў. Да канца года колькасць такіх машына-месцаў плануецца павялічыць да 2 тысяч.

Святлана БУСЬКО. *busko@zviazda.by*

АДНОЎЛЕНА РЭСПУБЛІКАНСКАЯ ДОШКА ГОНАРУ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Стварэнне новых відаў прадукцыі, развіццё традыцыйнай прамысловасці дасць свае вынікі ў эканоміцы і магчымасць забяспечыць тэмп росту ВУП у 112—115% за бягучую пяцігодку», — падкрэсліў ён.

Першы намеснік прэм'ер-міністра Васіль Мацюшэўскі адзначыў, што сёння на першы план выходзяць пытанні эфектыўнасці працы. «Неабходна дакладна пралічваць цану прымаемых кіраўніцкіх рашэнняў, дзейнічаць строга ў межах рэсурсных магчымасцяў. Паспяховае вырашэнне гэтых задач вельмі важна для падтрымання фінансавай стабільнасці, далейшага эканамічнага росту і збалансаванага развіцця эканомікі», — перакананы Васіль Мацюшэўскі. На яго думку, дзякуючы ўпартай працы, ініцыятыве, творчаму падыходу працоўных калектываў Беларусь дасягнула станоўчых вынікаў у сацыяльна-эканамічным развіцці і ўмацавала свае пазіцыі ў сусветных рэйтынгах. Па індэксе чалавечага развіцця краіна ў 2015 годзе заняла 50-е месца (у 2009 годзе была на 68-м), у рэйтынгу «Doing Business» — 44-е месца сярод 189 дзяржаў, адзначыў першы намеснік прэм'ер-міністра.

Вераніка ПУСТАВІТ. *pustavit@zviazda.by*

«...ДВАЦЦАЦЬ ТЫСЯЧ УДЗЕЛЬНІКАЎ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Мінулы паўмарафон учыніў сапраўдны фурор сярод студэнтаў, школьнікаў, — кажа Міхаіл Жураўкоў, міністр адукацыі Беларусі. — Водгаласы чуваць і да сёння. Студэнты рыхтуюцца да ўдзелу і ў сёлетнім, запрашаюць сваіх сяброў з-за мяжы. Кінуты кліч і рэктарскаму корпусу. Трэба, каб яны прабеглі не для прыгажосці, а каб прадэманстравалі ўсім — рэктары ў нас вядуць нармальны, здаровы лад жыцця. Таму ў гэтым годзе мы чакаем убачыць сярод удзельнікаў цэлыя каманды студэнтаў, школьнікаў...

— Паўмарафон пройдзе чацвёртага верасня. Пачнецца ў 11:00 каля Палаца спорту. Упэўнены, мерапрыемства будзе запатрабаваным, — лічыць Вадзім Дзевятоўскі. — Удзельнікі-іншаземцы змогуць атрымаць бясплатную візу. Плануем, іх будзе больш, чым летась. З улікам ажыятажу, які чакаем, разлічваем на ўдзел 20 тысяч чалавек.

Арганізатары будуць запрашаць для ўдзелу і вядомых бегуноў. А тварам паўмарафону мусіць стаць Вольга Мазуронак, дзейная пераможца гэтых спаборніцтваў. Вольга цяпер рыхтуецца да Алімпіяды ў Рыа-дэ-Жанэйра. І, магчыма, забег у Мінску стане для яе першым пасля Гульняў. Акрамя таго, ужо рыхтуецца так званая «дрым-цім», якую складуць вядомыя ў краіне асобы.

Дарэчы, зарэгістравацца для ўдзелу можна на сайце www.minskhalfmarathon.by. Старт падачы заявак распачаты 20 чэрвеня. Для школьнікаў, пенсіянераў прабежка пяцікіламетровай дыстанцыі будзе бясплатнай. Астатнім за ўдзел у «пяцёрцы» трэба будзе заплаціць.

Тарас ШЧЫРЫ. *taras@zviazda.by*

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ
22 чэрвеня 2016 г.
№ 11 (374)

ЁСЦЬ ТАКІ ДЗЕНЬ

ДЭПУТАТЫ, НА ВЫЕЗД!

Чарговы дзень дэпутата ў Ельскім раёне адбыўся ў мясцовым леспрамгасе. Па словах Сяргея МАТУЗКІ, старшыні Ельскага раённага Савета дэпутатаў, да гэтага часу ў межах такога дня дэпутаты ўжо наведалі ўстановы адукацыі, аховы здароўя, вытворчасці і сельскай гаспадаркі. У гэты раз на сустрэчы абмяркоўвалі як вынікі працы раёна за апошнія пяць гадоў, так і надзённыя для супрацоўнікаў леспрамгаса пытанні.

Летам праца ў Ельскім леспрамгасе пачынаецца а 5-й раніцы. Віктар Федарэнка, укладчык піламатэрыялаў, і Сяргей Зінчанка, рамшчык.

— З даведзеных да раёна прагнозных паказчыкаў амаль усе былі выкананы. Напрыклад, экспарт тавараў прадпрыемстваў малога і сярэдняга бізнесу па факту склаў 139% (планаваўся 101%). Новаствораных працоўных месцаў з'явілася 20 пры першапачаткова запланаваных 5. Такія змены звязаны з тым, што адбылася актывізацыя на вытворчасці і мы вымушаны былі прадаставіць людзям новыя месцы працы, — падзяліўся старшыня раённага Савета дэпутатаў.

— Ельскі леспрамгас дэпутаты мясцовых Саветаў наведалі, каб азнаёміцца з умовамі працы людзей і з тым, наколькі эканамічна развіваецца наша прадпрыемства, якое традыцыйна займаецца лесанарыхтоўкай і лесапілаваннем. За год тут нарыхтоўваецца каля 150 тысяч кубаметраў драўніны, — расказвае **дырэктар прадпрыемства, дэпутат Ельскага раённага Савета дэпутатаў Васіль ШВЯЦОЎ.**

У леспрамгасе сёння працуе амаль дзве сотні чалавек. Нягледзячы на тое, што прадпрыемства цяпер не прыбытковае, пра супрацоўнікаў тут дбаюць. Часам нават сабе ў страту. Для іх заўжды арганізавана даступнае па цане гарачае харчаванне (абыходзіцца кожнаму ў межах 20 тысяч рублёў за абед). Нават на ўчастках ёсць перасоўныя сталовыя, у якіх можна папалуднаваць. Таксама для людзей працуе бясплатная лазня. (У пятніцу, калі адбываўся дзень дэпутата, яна ўжо ва ўсю працавала.)

Па словах дырэктара, адной з прычын нізкай рэнтабельнасці прадпрыемства з'яўляецца тое, што раней прадукцыя Ельскага леспрамгаса адпускалася галаўному прадпрыемству — Мазырскаму камбінату — па цане, ніжэйшай за сабекошт. «Для таго, каб вытворчасць акупілася, трэба да сабекошту дадаць яшчэ 5%. Плануем, што да канца года гэта сітуацыя будзе выпраўлена», — запэўніў Васіль Швяцоў.

Напрыканцы сустрэчы супрацоўнікі леспрамгаса звярнуліся да дэпутатаў з канкрэтнымі пытаннямі: калі на прадпрыемстве закупяць новы аўтакран, чаму не рамантуюцца дарогі побач з леспрамгасам... Усе праблемныя пытанні былі ўнесены ў спецыяльны пратакол для далейшага разгляду.

Вераніка ПУСТАВІТ.
pustavit@zviazda.by

Тыя самыя дубы.

ПРАЦЯГ ГІСТОРЫІ

ДУБКІ НА ПАМЯЦЬ

У першым чэрвеньскім нумары «Звязды», а дакладней у дадатку «Мясцовае самакіраванне», прачытаў публікацыю пра старасту з вёскі Хатынічы Ганцавіцкага раёна Андрэя Ярашэвіча. Парадаваўся за яго актыўнасць і за добрыя словы пра аднавяскоўца Аляксандра Канановіча, з якім мне таксама пашчасціла пазнаёміцца. На жаль, чалавека, якога многія лічылі і незвычайным, і дзіваком, няма ўжо сярод нас. Затое засталіся ўспаміны. Няхай чытачы па іх мяркуюць, кім ён быў. Між іншым, калі нават і дзіваком, то ў народзе кажуць, што на іх свет трымаецца. Асабіста я лічу, што ён быў не зусім звычайным чалавекам, доказам чаму яго ўчынкі.

З Аляксандрам Канановічам я пазнаёміўся ў сярэдзіне 90-х гадоў. Незнаёмы дзядок з гучным крыкам літаральна ўварваўся ў мой рэдакцыйны кабінет. Крычаў пра бюракратаў, пра непавагу да людзей пажылога ўзросту, пра тое, што ён дойдзе да самога Прэзідэнта, але справядлівасці даб'ецца. Сваім крыкам ён мяне моцна здзівіў: да гэтага ніхто з такім лямантам у кабінет не ўрываўся. Карацей кажучы, давялося выслухаць незнаёмца. Наведвальнік выклаў на стол слухавы апарат: «Паўдня бадзяюся па Брэсце, ніхто не можа адрамантаваць». І тут я зразумеў, чаму гэты дзядок у вязковым адзенні так гучна гаварыў — недачувае.

Высветлілася, што Аляксандр Канановіч прыехаў з вёскі Хатынічы Ганцавіцкага раёна. Па журналісцкіх справах мне даводзілася бываць у гэтай вёсцы, ведаю, дзе знаходзіцца. Выходзіць, да Брэста інвалід дабіраўся за сотні кіламетраў! Такому чалавеку трэба было дапамагчы, і я ўзяўся за тэлефон. Праблему з рамонтам слухавога апарата ўдалося вырашыць хутка і без асаблівага напружання. Пазваніў у абласное ўпраўленне аховы здароўя, і там падказалі адрас майстэрні. Свайго крыклівага суразмоўцу я накіраваў па ўказаным адрасе, спадзеючыся, што чалавеку дапамогуць і такія далёкія паездкі яму больш не спатрэбяцца.

Ды вельмі памыліўся. Не прайшло і двух тыдняў, як Аляксандр Іванавіч зноў стаяў на парозе майго кабінета. Праўда, на гэты раз ужо не крычаў — наадварот, прыязна павядаміў: «Я тут чатыры дубкі прывёз, трэба пасадзіць».

— Якія дубкі?

— У падзяку за тое, што дапамаглі слухавы апарат адрамантаваць. Папрасіў у Хатыніцкім лясніцтве саджанцы. Хай растуць каля будынка «Зари».

Калі пра гэта даведаўся тагачасны галоўны рэдактар газеты Пётр Суцько, то адразу загадаў фатаграфаць Аляксандра Канановіча падчас пасадкі і напісаць заметку пра гэты неардынарны ўчынак. Сапраўды, далёка не кожны адважыцца ў везці ў цягніку ці аўтобусе больш чым за 300 кіламетраў трохметровыя дубкі: і самому разміясціцца нeяк трэба, і пасажырам не перашкаджаць. А ён прывёз.

Дрэўцы мы пасадзілі на самым бачным месцы, побач з дарожкай, што вядзе да парога «Зари». На жаль, пашанцавала не ўсім саджанцам: два бліжэйшыя да Кобрынскага моста праз дзень-другі нехта ўкраў. Мне стала сорамна за суайчыннікаў, таму не хацелася сустракацца яшчэ раз з Канановічам і ўсё яму тлумачыць. Але ён быццам здагадаўся аб крадзяжы — праз тыдзень завітаў у госці. Якія апраўданні я мог знайсці, каб супакоіць чалавека? Глядзеў на яго і думаў: «Ну весь зараз будзе крыку». А ён, даведаўшыся, куды падзеліся дубкі, з усмешкай сказаў: «Усё ж такі ёсць Бог на свеце!».

— Вы пра што? — здзівіўся я.

— Хочаце — верце, хочаце — не. У Хатыніцкім лясніцтве я ўзяў дазвол на тое, што выкапаю ў лесе два дубкі, але... яшчэ два прыхапіў без дазволу, бо вельмі прыгожыя яны былі. Вось іх і ўкралі. Значыць, ёсць Бог на свеце...

У наступную сустрэчу Аляксандр Канановіч прывёз мне тры кнігі «Памяць» Ганцавіцкага раёна. Я здзівіўся: «Навошта мне тры?»

— Каму-небудзь падорыш, — адказаў суразмоўца і дадаў: — Я гэто кніжак купіў. Зайшоў у магазін, а там імі занятая цэлая паліца. Дарагаватыя, ніхто не бярэ. Дык хіба гэтай кніжцы варта пыліцца? Яна павінна быць у кожнай хаце. Падумаўшы над гэтым, я вырашыў прадаць бычка і купіць сто кніжак «Памяць». Параздаваў іх па школах, бібліятэках, добрым людзям. Вось і вам прывёз. Успамінайце Саньку Канановіча!..

Менавіта згадка хатыніцкага старасты Андрэя Ярашэвіча пра сто кніжак зноў прымусіла мяне ўспомніць тыя сустрэчы з незвычайным палешуком. Адну кніжку «Памяць» Ганцавіцкага раёна пакінуў сабе, дзве абмяняў на іншыя раёны, калегам па працы яны таксама спатрэбяцца. А што датычыць двух дубкоў, што растуць побач з парогам «Зари», то ў дыяметры яны цяпер сантыметраў 15 — 20, вышыня іх — метраў дзесяць у вышыню. Цяпер іх ніхто не ўкрадзе, як і памяць пра цудоўнага чалавека — Аляксандра Канановіча з вёскі Хатынічы.

Адам ТАБОЛІЧ.

У СВАЁЙ АКРУЗЕ

МАГЧЫМАСЦІ ПРЫВАТНАГА СЕКТАРА

Будучыня — за малым і сярэднім прадпрымальніцтвам

У складзе дэлегатаў на Усебеларускі народны сход прадстаўлена шырокае кола сенатараў — членаў Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі. Менавіта тыдзень таму Міхаіл Мясніковіч, старшыня верхняй палаты беларускага парламента, заклікаў парламентарыяў паставіцца да гэтай падзеі адказна, не заставацца ўбаку, а праяўляць ініцыятыву ў прыняцці рашэння аб далейшым развіцці краіны. Сяргей НАВІЦКІ, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні, генеральны дырэктар сумеснага таварыства з абмежаванай адказнасцю «Хенкель Баўтэхнік» і дэлегат пятага Усебеларускага народнага сходу, лічыць, што браць на сябе адказнасць трэба не толькі ў гэтай сітуацыі (хаця ў ёй — асабліва), але і штодзённа на жыцці.

Спрыяльны клімат для бізнесу

Мінскі і Дзяржынскі раёны, ад якіх вылучаны сенатар, па яго словах — перадавыя як у Мінскай вобласці, так і ўвогуле па краіне. Пры гэтым Мінскі раён па памерах, колькасці насельніцтва, аб'ёмах прамысловай прадукцыі, будаўнічай вытворчасці можа спаборнічаць з некаторымі абласцямі. Ён — прысталічны, таму патрабаванні да раёна амаль такія ж, як і да самога Мінска, хоць фінансавыя магчымасці не такія высокія.

У абодвух раёнах ёсць гарады-спадарожнікі: у Мінскім — Заслаўе, у Дзяржынскім — Фаніпаль. Напрыклад, апошні ўключаны ў свабодную эканамічную зону «Мінск» і па праве можа называцца прамысловым. У ім месціцца такое буйное прадпрыемства, як «Штадлер» — па вытворчасці электрацягнікоў. «Для развіцця бізнесу гэта адны з самых прывабных раёнаў. У іх вялікая колькасць магчымасцяў падключэння да інжынерных камунікацый, развітая інфраструктура і вялікі доступ да кваліфікаваных працоўных рэсурсаў (з-за блізкасці да Мінска)», — расказвае Сяргей Навіцкі.

Па словах дэлегата, на мінулым, чацвёртым Усебеларускім народным сходзе адной з вылучаных прыярытэтных задач развіцця краіны была падтрымка прыватнай ініцыятывы прадпрымальнікаў. Бо прыватны сектар валодае магчымасцямі хуткага ўключэння ў сваю сістэму працоўных рэсурсаў і здольнасцю да інвеставання, а значыць, можа спрыяць эканамічнаму росту, дакладней, павелічэнне валавога рэгіянальнага прадукту. У працяг заяўленаму Прэзідэнтам была прынята Дырэктыва №4, якая замацавала кірункі і стратэгію развіцця прыватных прадпрымальстваў. «Гэта дало свае плады. Колькасць суб'ектаў малога і сярэдняга прадпрымальніцтва за пяць гадоў вырасла на 23% — амаль да 110 тысяч. У краінах з развітымі эканомікамі такія суб'екты з'яўляюцца найбольш актыўнымі ўдзельнікамі эканамічнага працэсу і ствараюць да 70% ВУП. Для Беларусі гэты паказчык сёння ў раёне 24%. Сапраўды, ёсць куды расці», — кажа Сяргей Навіцкі.

Сенатар — перш за ўсё заканатворца

«Член Савета Рэспублікі — гэта прадстаўнік заканадаўчай улады. Таму ў большай ступені мы адказныя за стварэнне ўмоў для развіцця і бізнесу, і рэгіёнаў, і краіны ў цэлым. Парламентарыі аналізуюць ужо прынятыя заканадаўчыя акты, уносяць прапановы па іх паляпшэнні — адаптацыі да пануючых сёння эканамічных, палітычных, сацыяльных і культурных умоў, а таксама выступаюць ініцыятарамі выпрацоўкі новых законаў. Кожны сенатар удзельнічае ў прыняцці ўсіх заканадаўчых актаў у рэспубліцы», — адзначае Сяргей Навіцкі. Адна з галоўных задач, якую ён ставіць перад сабой як сенатар, — гэта палепшыць з дапамогай ухваленых законапраектаў бізнес-клімат. Акрамя таго, за апошнія пяць гадоў з'явіліся шэраг новых заканадаўчых актаў, якія станоўча паўплывалі на прадпрымальніцкую супольнасць: аб рамесніцтве, аб гандлі, аб дзяржаўна-прыватным партнёрстве.

Таксама адным з дасягненняў мінулых пяці гадоў з'яўляецца павышэнне больш чым на дзясятак пунктаў у рэйтынгу «Doing business» месца Беларусі. З аднаго боку — гэты рэйтынг не адлюстроўвае ўсёй карціны стварэння для прадпрымальнікаў умоў, але з другога выступае своеасаблівай лакмусавай паперкай для тых, хто збіраецца арганізаваць у той ці іншай краіне сваю справу. Цяпер Беларусь займае там 44-е месца. Але і гэта не мяжа, пераканаўся дэлегат сходу. Найбліжэйшая мэта — увайсці ў трыццатку краін рэйтынгу з найлепшымі ўмовамі для вядзення бізнесу — дасягальная і павінна адбыцца.

Вучыцца самастойнасці...

«Безумоўна, большасць пытанняў у грамадзян, якія звяртаюцца да мяне як да члена Савета Рэспублікі, звязаная з бытавымі праблемамі, — тлумачыць сенатар. — Іх, як правіла, 80%. Гэта пытанні, звязаныя з жыллёва-камунальнай гаспадаркай, з інфраструктурай, зямлёй, паслугамі, якія аказваюць насельніцтву. Яны, безумоўна, — найперш адказнасць выканаўчай улады. Але калі яна не спраўляецца, то да вырашэння пытання падключаецца сенатар ці дэпутат».

У задачу сенатара ўваходзіць не толькі дапамагчы вырашыць праблему, але і абагульніць яе, занатаваць, зразумець, якія хібы ў якім законе паспрыялі яе з'яўленню, і выкараніць недахоп, унёсшы прапановы па зменах у законапраекты. Вядома, усё ўлічыць у законе адразу немагчыма, але пастаянна гэта зрабіць — асноўная задача парламентарыя:

— Да мяне нядаўна звярнуліся жыхары аграгарадка Ратамка. Сёння гэты пасёлак расцягнуўся амаль на 7 кіламетраў. Аўтобусны маршрут, які ахопліваў амаль увесь гарадок, скарацілі, бо не было магчымасці арганізаваць для транспарту разваротнае кола. І некаторым грамадзянам даводзілася ісці да бліжэйшага прыпынку па 3 кіламетры. Прыйшлося вынесці гэтую праблему на ўзровень Мінскіх абласнога і гарадскога выканкамаў. Цяпер распрацоўваецца закон аб транспарце. І гэты выпадак падштурхнуў мяне зрабіць прапановы па тым, каб адразу вырашыць, хто з'яўляецца заказчыкам такога кшталту маршрутаў. Бо ў гэтай сітуацыі недапасаванасць адказных структур была відавочнай, — лічыць сенатар.

Праўда, вялікая колькасць людзей на прыём прыходзіць не столькі, каб вырашыць канкрэтную праблему, а хутчэй каб адзначыць недапрацоўкі ўладаў. На думку сенатара, за савецкі час у насельніцтва сфарміраваліся ўтрымальніцкія настроі. «Будзе ляжаць папера на падлозе, і замест таго, каб яе падняць, што зойме хвіліну, чалавек напіша скаргу і будзе чакаць, што прыйдзе спецыяльна навучаны спецыяліст па падбіранні папер, якога дашле мясцовая ўлада... Жартую, вядома ж. Але варта браць на сябе больш адказнасці і ініцыятывы за паляпшэнне ўласнага жыцця. Дзяржава не можа вырашаць усе праблемы. Яна чакае ўзаемных намаганняў», — падсумоўвае Сяргей Навіцкі.

Вераніка ПУСТАВІТ. *pustavit@zviazda.by*

ТЭРЫТОРЫЯ ЗДАРОЎЯ

Як дэпутаты ініцыявалі правядзенне спартыўнага свята ў сваім раёне

Здароваму ладу жыцця, заняткам фізкультурай і спортам у Краснапольскім раёне наогул надаецца вялікая ўвага. І дэпутаты іграюць тут не апошнюю ролю. Дзякуючы іх ініцыятыве і прайшло вялікае спартыўнае свята «Краснапольшчына — тэрыторыя здароўя».

Агітбрыгада Горскага вучэбна-педагагічнага комплексу дзіцячы сад — базавая школа з першых жа хвілін свайго выступлення на гарадской плошчы захапіла ўвагу гледачоў. У займальнай форме яны расказалі пра шкоду алкаголю, нікаціну і наркотыкаў. Пасля быў падмацаваны маладзёжным канцэртам. Тут жа была магчымасць праслянуцца тэмай здароўя праз выстаўку насценных газет і плакатаў.

У гарадскім скверы «запальваў» узорны тэатр гульні і ножных вядучых «Бім-Бом» Магілёўскага цэнтра творчасці. Майстры раённага Дома рамёстваў арганізавалі выстаўку-продаж сваіх вырабаў. Рэйла выпрабоўвала на стойкасць прыхільнікаў фізкультуры і спорту дэгустацыяй каліфарыйскіх прысмакаў.

У Цэнтры культуры і вольнага часу «Міраж» прадавалі адначасова некалькі пляцовак. Тут можна было прайсці тэст на здароўе — памераць ціск, атрымаць параду ад спецыялістаў па прафілактыцы сардэчна-сасудзістых захворванняў, кансультацыю маммолага. Паштавікі і бібліятэкары прапанавалі азнаёміцца з друкаванымі дапаможнікамі па спорце і здаровым ладзе жыцця. А мясцовы пчаляр Васіль Конахаў раіў самы эфектыўны сродак ад усіх хвароб — мёд і яго вытворныя.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Дэпутаты прадэманстравалі добрую спартыўную форму.

ПА ШЛЯХУ РАЗВІЦЦЯ САЦЫЯЛЬНАЙ ДЗЯРЖАВЫ

Чаго дасягнулі парламентарыі за апошнія гады? Погляд знутры

Надзея ЮШКЕВІЧ

У жыцці нашых людзей ёсць каштоўнасці, якія нельга ні з чым ні параўноўваць, ні супастаўляць, нельга купіць за ўсе грошы свету — гэта жыццё, мір, Радзіма, сям'я. На гэтым робіць акцэнт Тамара КРАСОЎСКАЯ, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па правах чалавека, нацыянальных адносінах і сродках масавай інфармацыі.

— Важна адзначыць, што за гады незалежнасці ў Рэспубліцы Беларусь створана адзіная, ўнутрана ўзгодненая прававая прастора, наша краіна мае ўласны гістарычны досвед, прававыя традыцыі, сістэму заканадаўства ў цэлым, сфарміраваны дзяржаўны лад, і ўсё гэта падтрымліваецца нашым народам, — гаворыць дэпутат. — Ключавая роля ў фарміраванні нацыянальнай прававой сістэмы і арганізацыі нарматворчага працэсу належыць кіраўніку нашай дзяржавы. З'яўляючыся дэлегатам пятага Усебеларускага народнага сходу ад Мінскай вобласці і ўсведамляючы ўсю ступень аказанага мне даверу, хачу яшчэ раз падкрэсліць, што такі маштабны форум усяляе ўпэўненасць у стабільным і паступальным руху нашай краіны, упэўненасць у заўтрашнім дні.

— Што стала прадвызначальным для развіцця нашай краіны як дэмакратычнай сацыяльнай прававой дзяржавы?

— Высокі якасны ўзровень арганізацыі нарматворчага працэсу і, адпаведна, тыя нарматыўныя прававыя акты, якія прымаюцца. Вельмі важна, што ўвесь гэты працэс знаходзіцца пад пільнай увагай людзей, органаў дзяржаўнай улады. Памылкі ў гэтай сферы недапушчальныя, бо ўзровень заканадаўства наўпрост уплывае на якасны ўзровень жыцця насельніцтва і на эфектыўнасць дзяржаўнага кіравання.

— Якія задачы ставіць Усебеларускі народны сход перад дэпутатамі?

— Мы, дэпутацкі корпус, выдатна разумеем, што безумоўным прыярытэтам для нас будзе заканадаўчае вырашэнне задач, пастаўленых на Усебеларускім народным сходзе. Задачы, думаю, будуць накіраваны на стымуляванне беларускай эканомікі, выпрацоўку інавацыйных напрамкаў яе развіцця, рытмічную працу прадпрыемстваў, занятасць, узровень дабрабыту і сацыяльнай абароненасці нашых людзей.

— Дасягненні дэпутатаў за мінулыя гады — якія яны?

— У аснову чатырохгадовага парламенцкага цыкла былі пастаўлены і вырашаюцца пытанні забеспячэння нацыянальнай бяспекі, павышэння эфектыўнасці сацыяльна-эканамічнага комплексу краіны. Усяго было прынята каля 200 законапраектаў, яшчэ 203 прысвечаны ратыфікацыі міжнародных дагавораў Рэспублікі Беларусь. Праведзена 52 выязныя пасяджэнні пастаянных камісій, на выніках якіх унесены цэлы шэраг канкрэтных прапаноў.

> Чалавеку важна, каб яго не толькі чулі, але і пачулі. У цяперашніх умовах, як ніколі, трэба ўзмацніць барацьбу з фармалізмам і цяганінай.

Быў разгледжаны такі асноватворны дакумент, як Праграма дзейнасці ўрада на 2016-2020 гады. Яна вызначае пакроквую стратэгію рэалізацыі запланаванага курсу, аналіз сітуацыі, якая склалася, і выпрацоўку канкрэтных мер па выхадзе эканомікі на траекторыю ўстойлівага росту. Была прынята і новая ваенная дактрына, якая змяшчае сістэмны адказ на выклікі і пагрозы, з якімі сутыкаюцца сёння многія, нават самыя багатыя, краіны.

— Што яшчэ трэба будзе зрабіць народным выбраннікам?

— У хуткім часе будзе разгледжаны блок пытанняў, звязаных з фарміраваннем бюджэтнай і падатковай палітыкі. Нам трэба будзе прыняць удзел у падрыхтоўцы бюджэтных дакументаў на 2017 год, у тым ліку звязаных з дзейнасцю інвестыцыйных фондаў, іх стварэннем, рэарганізацыяй і ліквідацыяй.

— Што з'яўляецца ўмовай захавання даверу людзей да ўлады?

— Эфектыўнасць работы дзяржаўных органаў усіх узроўняў — перш за ўсё з іх мясцовых — гэта барацьба з цяганінай. Мы паступальна ідзём па шляху развіцця сацыяльнай дзяржавы, грунтуючыся на прынцыпах гуманізму, сацыяльна-ахоўных функцый дзяржавы. Як паказвае жыццё, чалавеку важна, каб яго не толькі чулі, але і пачулі. У цяперашніх умовах, як ніколі, трэба ўзмацніць барацьбу з фармалізмам і цяганінай. Людзі не павінны марнаваць час і сілы пры зваротах у розныя інстанцыі. Менавіта з такіх пазіцый мы плануем разглядаць законапраект па пытаннях ажыццяўлення адміністрацыйных працэдур. Ліквідацыя залішніх бюракратычных бар'ераў дасць магчымасць павысіць аператыўнасць вырашэння пытанняў грамадзян, у тым ліку ў сферы прадпрымальніцтва.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ПА ШЛЯХУ РАЗВІЦЦЯ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

За гэтыя гады ў парламент паступіла 13 920 пісьмовых зваротаў, 1411 грамадзян прыйшлі на прыём. Вялікая колькасць людзей звярталася на прыёмы ў выбарчых акругах да сваіх дэпутатаў. У асноўным гэта пытанні, якія тычацца сферы ЖКГ, забеспячэння законнасці і правапарадку, прапановы па ўнясенні змен і дапаўненняў у заканадаўства і іншыя.

> Заслугоўвае асаблівай увагі прапанова ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны Мінскай вобласці. Яны ўздымаюць пытанне аб неабходнасці ў нашай краіне закона аб патрыятызме.

Працягваецца работа па ўдасканаленні судовай сістэмы, на што будзе нацэлена прыняцце праектаў законаў "Аб выканаўчай вытворчасці", "Аб судовых выканаўцах", "Аб унясенні змен і дапаўненняў у Закон Рэспублікі Беларусь па пытаннях судовага ладу і судаводства". Па ініцыятыве дэпутатаў рыхтуецца новы праект Закона «Аб кампенсацыі нанесенай шкоды пацярпелым ад злачынстваў».

— Чым могуць ганарыцца заканадаўцы?

— Стваранай у нашай краіне сістэмай прававых механізмаў, накіраваных на ахову правоў дзіцяці. Зроблена шмат што, аднак цяпер наспеў шэраг праблем, якія неабходна вырашыць на заканадаўчым узроўні. Менавіта на гэта накіраваны праект закона «Аб унясенні змен і дапаўненняў у Закон Рэспублікі Беларусь «Аб гарантыях па сацыяльнай абароне дзяцей-сірот, дзяцей, што засталіся без апекі бацькоў». Законапраект паказвае, як важна своечасова падаць руку дапамогі такім дзецям, падтрымаць першыя няўпэўненыя крокі ў дарослае жыццё.

У рамках заканадаўчага забеспячэння сацыяльнай палітыкі прыняты законы аб сацыяльным страхаванні, занятасці насельніцтва, ахове здароўя. Сёння наспела неабходнасць удасканаліць сістэму дапамогі для сем'яў, якія выхоўваюць дзяцей-інвалідаў. Гэта магчыма зрабіць праз падаўжэнне магчымасці бацькам, якія ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда ва ўзросце да 18 гадоў, атрымліваць дапамогу па доглядзе яго і адначасова працаваць на ўмовах няпоўнай занятасці. Гэта палепшыць матэрыяльнае забеспячэнне сем'яў з дзецьмі-інвалідамі, знізіць рызыку перадачы іх у інтэрнатныя ўстановы. Па ініцыятыве мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў укараняюцца новыя тэхналогіі сацыяльнага абслугоўвання (прыёмныя, гасцявыя сем'і і інш.), якія неабходна замацаваць на заканадаўчым узроўні. Гэтыя паслугі запатрабаваны насельніцтвам і з'яўляюцца эканамічна менш затратнымі.

— Якую ролю ў заканатворчым працэсе іграюць звычайныя грамадзяне?

— Важна адзначыць, што шмат важных прапаноў, ініцыятыў па ўдасканаленні заканадаўства паступае ад нашых людзей. Усе прапановы абавязкова разглядаюцца падчас падрыхтоўкі законапраектаў.

На мой погляд, заслугоўвае асаблівай увагі прапанова ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны Мінскай вобласці. Яны ўздымаюць пытанне аб неабходнасці ў нашай краіне закона аб патрыятызме. Яны кажуць, што іх пакаленне — патрыётаў, захавальнікаў памяці нашай гісторыі, традыцый — паволі адыходзіць, а маладым людзі не павінны страціць тую сувязь пакаленняў. Трэба зберагчы галоўныя каштоўнасці, закладзеныя нашымі продкамі. Падтрымліваючы ініцыятыву нашых паважаных ветэранаў, думаю, што сапраўды будзе своечасовым звярнуць увагу на тое, пра што кажа наш Прэзідэнт: мы назаўжды захаваем нашу незалежнасць, калі гэтая ідэя будзе жыць у сэрцах і душах нашых людзей.

Прыйшоў час прымаць неадкладныя дадатковыя меры па барацьбе з экстрэмізмам, тэрарызмам, аптымізоўваць палітыку ў дачыненні да мігрантаў і бежанцаў. Беларусь адчула сур'ёзнае павелічэнне колькасці мігрантаў з Украіны, але змагла даць ім прытулак, магчымасць вучыцца і працаваць. Гэта патрабуе выхаду на новы ўзровень заканадаўчага рэгулявання пытанняў рэалізацыі міграцыйнай палітыкі, атрымання беларускага грамадзянства. Прынятыя заканадаўчыя акты накіраваны на ўмацаванне іміджу Беларусі як дзяржавы, якая праводзіць паслядоўную палітыку ў гуманітарнай сферы. Адначасова гэта важны крок, які дазволіць прадухіляць злоўжыванні пры атрыманні замежнікамі статусу бежанца.

> За гэтыя гады ў парламент паступіла 13 920 пісьмовых зваротаў, 1411 грамадзян прыйшлі на прыём.

— Што можна сказаць пра дасягненні нашай парламенцкай дыпламатыі?

— Міралюбівы знешнепалітычны курс адкрывае новыя магчымасці для міжнароднай дзейнасці. Пашыраючы прававую базу міжпарламенцкага супрацоўніцтва, мы імкнёмся максімальна задзейнічаць парламенцкую дыпламатыю ў мэтах развіцця гандлёва-эканамічных сувязяў, прасоўвання прадукцыі на замежныя рынкі, усталявання кааперацыйных сувязяў, развіцця прамога дыялогу паміж рэгіёнамі і прадстаўнікамі дзелавых колаў.

Асаблівае значэнне надаецца развіццю інтэграцыйных сувязяў з нашымі стратэгічнымі партнёрамі па Еўразійскім эканамічным саюзе. Нарошчваецца ўзаемадзеянне з Расіяй, Кітаем, Эквадорам, Пакістанам, іншымі краінамі і міжнароднымі арганізацыямі. З улікам практыкі прымянення наспела неабходнасць унесці карэкціроўкі ў Закон «Аб міжнародных дагаворах Рэспублікі Беларусь».

yushkevich@zviazda.by

У лес, як у музей

На Лёзненшчыне гаспадыня аграсядзібы стварыла экалагічную сцежку

Віцебская вобласць — лідар у краіне па колькасці прыватных сядзіб, дзе прымаюць турыстаў. Але экалагічную сцежку стварылі толькі ля адной па ініцыятыве гаспадыні. Яна на ўскраіне вёскі Пушкі Лёзненскага раёна. Мае паэтычную назву «Дакраніся да прыгожага». Па сцежцы прайшліся і мы.

Хто такі Васька?

Святлана Пукава, старшыня Лёзненскага сельскага Савета, па дарозе да экалагічнага раю сказала, што, на жаль, ва ўсім раёне такіх энтузіястаў, як Ніна Ніканава, уладальніца сядзібы «У Нінэль», адзінкі.

У аграрным турызме многія хочуць зарабляць, але далей жадання часта справа не ідзе. Дзяржавай створаны ўсе ўмовы. Патрабуецца для гэтага зусім няшмат: трэба жыць у сельскай мясцовасці, мець дастатковa месца пад дахам, каб маглі пераначаваць прыезджыя... Ды, бадай, і ўсё. Нахонт падаткаў: адна базавая велічыня ў год — гэта, пагадзіцеся, мара любога дзелавога чалавека. Але, для таго, каб справа сапраўды пачала прыносіць прыбытак і маральнае задавальненне, трэба ўмець прыняць госця прафесійна, гэта значыць так, каб ён зноў захацеў прыехаць і каб з захапленнем расказаў пра свой адпачынак усім сваім сябрам. У Ніны Ніканавай атрымліваецца менавіта так.

Святлана Пукава распавяла, што да спадарыні Ніканавай прыязджаюць па вопыт. У сядзібе праходзяць фэсты, раённыя святы, у тым ліку і спартыўныя. Ды і калі трэба штосьці цікавае паказаць гасцям Лёзненшчыны, рэдка абыходзіцца без экскурсіі на сядзібу.

Спадарыня Ніканава ў дзень візіту журналіста запрасіла ў госці сваіх аднакурснікаў. Разам вучыліся на біялагічным факультэце Віцебскага педагагічнага інстытута імя П.М. Машэрава (цяпер — Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт. — **Аўт.**). Яшчэ яна — прафесійны кухар! Аўтару гэтых радкоў пашчасціла ацаніць смак яе пачастунку. Гасцінная Ніна расказала, што на гэтым месцы калісьці стаяла панская сядзіба.

— Здаўна тут жылі людзі. Побач — паляна. У гонар пана яе ў народзе называюць «Васькіна гара». Да нашых дзён засталіся дрэвы з дарэвалюцыйных часоў. Славіўся пан тым, што яго сяляне атрымлівалі багатыя ўраджаі. Акрамя таго, ён вельмі любіў кветкі, таму іх было шмат у маёнтку, — сказала яна.

На жаль, нічога з архітэктурных збудаванняў пана Васіля сёння не ўбачыш. Але, відаць, ён быў добрым чалавекам, калі дагэтуль яго згадваюць з павагай.

Галоўны тут... Нічыпар

Ніна падкрэсліла, што сцежка працягласцю 1,5 кіламетра — вынік не толькі яе намаганняў. Спачатку яна як настаўніца стварала яе з вучнямі. Потым далучыліся бацькі дзятвы. Бралі ўдзел у суботніках. З дазволу райвыканкама і лясгаса выраўноўвалі сцежку. Ёсць у дарожкі і «апякун».

— Усе тутэйшыя ведаюць казку пра лесавіка дзядзьку Нічыпара. Калі я ў мясцовай школе працавала, ён быў галоўным на ўсіх святах. Віншаваў таленавітых вучняў з пачаткам новага навучальнага года, з удалымі выступленнямі на алімпіядах, а таксама выпускнікоў. Такім чынам, уже некалькі пакаленняў маіх зямлякоў з павагай да Нічыпара ставяцца. Таму менавіта ён — гаспадар лесу, сцежкі, — тлумачыць крэатыўная гаспадыня сядзібы.

Дарэчы, даволі рэдкая з'ява, каб у вёсцы і наваколлі быў свой «тутэйшы герой».

Перад тым, як прайсціся па сцежцы, людзі павінны пачаставаць «гаспадара лесу». Некаторыя і грошы пакідаюць. Ёсць і свае правілы паводзін на сцежцы. У прыватнасці, нельга ламаць ніякія сучкі, наогул нейк парушаць жыццё лесу. Забараняецца і збочваць. Хоць гаспадыня на сакрэце сказала, што лес прыветлівы, тамy заўсёды знойдзеш дарогу назад да цывілізацыі.

З надвор'ем нам пашанцавала. Было не горача і не холадна. Пасля «паклону» з частаваннем лесавіку, не спяшаючыся, пайшлі па сцежцы. Прафесійныя экалагі тлумачылі, што за расліна нам сустрэлася, што за дрэва... Пажартавалі, што галодным ў лесе яны ніколі не застануцца. Бо заўсёды ведаюць, што можна з'есці. Ды і не захварэюць, бо зёлак, карысных для здароўя, у беларускіх лясах шмат. Ніна Ніканава таксама збірае травы. Робіць з іх духмяную гарбату. Падказвае гасцям, якія зёлкі ад якой хваробы дапамагаюць вылечыцца.

На сцежцы 10 стаянак. Ёсць тут «Царства мурашкі», «Жыццё ракі»... На апошняй турыстам расказваюць пра тое, як ваявалі дзяды і прадзеды з фашыстамі. Нагадваюць пра подзвіг і пакуты нашых людзей у гады Вялікай Айчыннай вайны. Уважлівыя могуць убачыць ля сцежкі тое, што засталося ад акопаў.

Асаблівая людзям падабаюцца два дубы, якія ствараюць «Вароты шчасця». Можна загадаць жаданне, і яно абавязкова збудзецца! А яшчэ ёсць дуб у два абхваты. Многіх уражвае елка з двума кронамі. Яна сімвалізуе зліццё двух сэрцаў. Побач вельмі любяць фатаграфавацца маладыя.

Што прыемна здзівіла: на сцежцы няма смецця. Па ёй ходзяць, як па музеі пад адкрытым небам.

Майстар сваёй справы

У СМІ шмат пішуць пра тое, што, дзякуючы аграрнаму турызму беларусы ў глыбінцы могуць добра зарабляць. Адзін з экспертаў нядаўна адзначыў, што дадзенае нам прыродай — дыямент, які трэба прафесійна пераўтварыць у брыльянт.

Ніна Ніканава адзначае, што першапачаткова для яе грошы не былі галоўнай мэтай. Захацелася нешта рабіць для душы, бліжэй да прыроды быць. І ёй можна верыць, бо па той жа сцежцы можна прайсці бясплатна. А на народныя святы ўбачыць, як той казаў, «за дзякуй», і аніматараў.

У канцы месяца традыцыйна пройдуць Дні адчыненых дзвярэй сельскіх сядзіб. І «У Нінэль» стане зноў месцам сустрэч. Сюды прыедуць тыя, хто планує свой водпуск. А вопытныя і пачаткоўныя гаспадары «вясковых гатэляў» абмяркуюць прафесійныя нюансы.

Спадарыня Ніканава, дарэчы, атрымала дыплом на курсах, арганізаваных Беларускай гандлёва-прамысловай палатай. У адной з краін ЕС вучылася прымаць іншаземцаў на найлепшым узроўні.

Ахвотных адпачыць у яе, набраца сіл шмат не толькі ў цёплы час года. Падыхаць чыстым паветрам, пахадзіць па лесе, пасядзець ля вогнішча — гэткае баўленне часу прыцягвае і ўвосень, і зімой.

У скарбонцы прафесіянала вяскоўага турызму ёсць шмат дасягненняў. «У Нінэль» — пераможца абласнога і рэспубліканскага конкурсаў на «Найлепшую аграэкасядзібу». Нават у Мадрыдзе была прэзентаваны яе «турыстычны пункт» і сцежка. А гэта добрая рэклама для ўсяго раёна, вобласці і, безумоўна, краіны.

На экалагічнай сцежцы ля аграсядзібы «У Нінэль» турысты набіраюцца сіл у чыстага ляснога паветра. Гаспадыня Ніна НІКАНАВА *(на першым плане)* распавядае пра дрэвы і расліны, якія растуць побач.

Аляксандр ПУКШАНСКІ. pukshanski@zviazda.by
Лёзненскі раён — Віцебск.

ТЭРЫТОРЫЯ ЗДАРОЎЯ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

У фізкультурна-аздараўленчым комплексе, першая чарга якога (басейн і дзіцячы «аквапарк») запрацавала ўжо сёлета, былі арганізаваны спаборніцтвы па плаванні паміж кіраўнікамі мясцовых прадпрыемстваў і дэпутатамі. Першыя месцы ў розных узроставых групах занялі Аляксандр Касянкоў (аддзел адукацыі, спорту і турызму), Васіль Маскалёў і Ірына Аляксеенка (дэпутаты раённага Савета), Вольга Юдзянкова (упраўленне па працы, занятасці і сацыяльнай абароне). Пераможцы атрымалі ганаровыя граматы.

— Праз такога кшталту мерапрыемствы адбываецца ўмацаванне сям'і, удасканаленне форм і кірункаў працы з моладдзю, — адзначыла **старшыня Краснапольскага раённага Савета дэпутатаў Анжэліка ГОМАН.** — Гэта адлюстраванне палітыкі дзяржавы ў галіне сацыяльна-эканамічнага развіцця. З'яўленне ў Краснаполлі фізкультурна-аздараўленчага комплексу стала чарговым пацвярджэннем таго, што дзяржава клапоціцца пра людзей і стварае ўмовы для ўмацавання іх здароўя і заняткаў спортам.

Дарэчы, па інфармацыі аддзела адукацыі, спорту і турызму Краснапольскага райвыканкама, фізкультурай і спортам у раёне сістэматычна займаюцца каля 2 тысяч чалавек — звыш 20 працэнтаў ад усіх жыхароў раёна. У 48 секцыях спартыўнай накіраванасці задзейнічана больш за 700 навучэнцаў устаноў адукацыі раёна — палова ад агульнай колькасці.

zigulya@zviazda.by

Департамент по ценным бумагам
Министерства финансов Республики Беларусь
ЗАВЕРЕНО
21 июня 2016
Сушко С.А.

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ

об эмиссии жилищных облигаций четырнадцатого выпуска

Совместное общество с ограниченной ответственностью «ВильнюсСтрой»

1. Полное и сокращенное наименование Эмитента (на белорусском и русском языках):

на белорусском языке:

полное: Сумеснае таварыства з абмежаванай адказнасцю «ВільнюсБуд»;

сокращенное: СТАА «ВільнюсБуд»;

на русском языке:

полное: Совместное общество с ограниченной ответственностью «ВильнюсСтрой»;

сокращенное: СООО «ВильнюсСтрой».

2. Место нахождения Эмитента, телефон, факс, электронный адрес (e-mail).

Республика Беларусь, 220039, г. Минск, ул. Воронянского, 7А, 1 этаж, каб. 60, тел./факс: (8-017) 222-79-80, e-mail: Vilnusstroy@gmail.com.

3. Основные виды деятельности Эмитента.

Управление недвижимым имуществом (код 68320 согласно общегосударственному классификатору Республики Беларусь ОКРБ 005-2011 «Виды экономической деятельности»).

4. Номер расчетного счета Эмитента, на который будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи жилищных облигаций четырнадцатого выпуска Эмитента, наименование обслуживающего банка.

Денежные средства при проведении открытой продажи жилищных облигаций четырнадцатого выпуска Эмитента (далее – Облигации) будут поступать на счет Эмитента:

получатель: СООО «ВильнюсСтрой»;

УНП получателя: 191434087;

расчетный счет:

- 3012722090012 в ОАО «Технобанк», г. Минск, ул. Кропоткина, 44, код 182;

- 3012000070758 в ОАО «Белгазпромбанк», г. Минск, ул. Притыцкого, 60/2, код 742;

назначение платежа: оплата за жилищные облигации СООО «ВильнюсСтрой» четырнадцатого выпуска согласно договору от ____ __________ 20____ г. № _____.

5. Порядок и сроки раскрытия Эмитентом информации.

Годовой отчет Эмитента будет размещаться на едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг, а также публиковаться в газете «Звязда» в срок не позднее 1 (одного) месяца после его утверждения в порядке, определенном законодательством Республики Беларусь о хозяйственных обществах.

Информация о принятом решении о реорганизации или ликвидации Эмитента подлежит публикации в приложении к журналу «Юстиция Беларуси» не позднее 2 (двух) месяцев с момента принятия соответствующего решения.

Информация о возбуждении в отношении Эмитента производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) подлежит публикации в средствах массовой информации в течение 5 (пяти) дней с момента получения управляющим соответствующего судебного постановления.

Информация о внесенных изменениях в Проспект эмиссии Облигаций будет размещаться на едином информационном ресурсе рынка ценных бумаг, а также будет публиковаться в газете «Звязда» в срок не позднее 7 (семи) дней с даты осуществления Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь государственной регистрации соответствующих изменений в Проспект эмиссии Облигаций.

Эмитент будет раскрывать информацию о существующих фактах (событиях, действиях), касающихся его финансово-хозяйственной деятельности, которые могут повлиять на стоимость Облигаций, в порядке и сроки, установленные законодательством Республики Беларусь.

6. Сведения о депозитарии, обслуживающем Эмитента.

Наименование депозитария: Закрытое акционерное общество «Агрокапитал» (далее – депозитарий), код депозитария – D01.

Место нахождения депозитария: 220030, г. Минск, ул. Революционная, 6В. Депозитарий зарегистрирован Минским городским исполнительным комитетом 18.08.2000, регистрационный номер 101000004.

Специальное разрешение (лицензия) на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам №02200/5200-1246-1097 Министерства финансов Республики Беларусь от 29.07.2007 (срок действия лицензии – до 29.07.2022).

7. Размер уставного фонда Эмитента.

Уставный фонд Эмитента сформирован полностью в размере, предусмотренном Уставом: 35 400 (тридцать пять тысяч четыреста) долларов США.

8. Дата, номер государственной регистрации Эмитента и наименование органа, его зарегистрировавшего.

Совместное общество с ограниченной ответственностью «ВильнюсСтрой» зарегистрировано Минским городским исполнительным комитетом 20.10.2010 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за регистрационным номером 191434087.

9. Дата принятия решения о выпуске Облигаций и наименование органа, принявшего это решение.

Решение о четырнадцатом выпуске жилищных облигаций принято Общим собранием участников Эмитента 30 мая 2016 года (протокол б/н от 30 мая 2016 года).

10. Вид и форма Облигаций, количество Облигаций, объем выпуска Облигаций:

Вид и форма Облигаций	Жилищные, бездокументарные, именные, конвертируемые
Количество Облигаций	9 502 (девять тысяч пятьсот две) штуки
Объем выпуска Облигаций	62 713 200 000 (шестьдесят два миллиарда семьсот тринадцать миллионов двести тысяч) белорусских рублей

11. Номинальная стоимость Облигации.

Номинальная стоимость 1 (одной) Облигации составляет 6 600 000 (шесть миллионов шестьсот тысяч) белорусских рублей и имеет эквивалент, равный 1 (одному) метру квадратному общей площади жилого помещения по СНБ в строящемся в составе объекта «Группа жилых домов типовых потребительских качеств в границах улиц Тимирязева, Панфилова, Москвина, Репина в г. Минске» (III-я очередь – жилой дом №7 по генплану) жилом доме №7 по генплану.

Общий эквивалент номинальной стоимости Облигаций составляет 9 502 (девять тысяч пятьсот два) квадратных метра.

Эквивалент номинальной стоимости Облигаций не подлежит изменению в течение срока обращения Облигаций настоящего выпуска.

12. Цель эмиссии Облигаций и направление использования средств, полученных от размещения Облигаций.

Целью эмиссии Облигаций является привлечение денежных средств физических и (или) юридических лиц для осуществления строительства объекта «Группа жилых домов типовых потребительских качеств в границах улиц Тимирязева, Панфилова, Москвина, Репина в г. Минске» (III-я очередь – жилой дом №7 по генплану), в том числе для обеспечения хозяйственной деятельности Эмитента, связанной с выполнением им функций заказчика (застройщика).

Эмитент использует средства, полученные от размещения Облигаций, в соответствии с целями эмиссии.

13. Сведения об обеспечении четырнадцатого выпуска Облигаций.

Исполнение обязательств по Облигациям обеспечивается договором №005087-16/3131 добровольного страхования ответственности за неисполнение (ненадлежащее исполнение) обязательств эмитента облигаций от 10 июня 2016 года (далее – Договор страхования), заключенным с Белорусским республиканским унитарным страховым предприятием «Белгосстрах» (далее – Ведущий страховщик) и Закрытым акционерным страховым обществом «Промтрансинвест» (далее – Состраховщик) (вместе именуемые далее – Состраховщики).

Срок действия Договора страхования составляет 680 календарных дней с 20 июня 2016 года по 30 апреля 2018 года.

Место нахождения Ведущего страховщика: 220036, г. Минск, ул. К.Либкнехта, 70; УНП 100122726.

Место нахождения Состраховщика: 220039, г. Минск, ул. Воронянского, 7А, 6 этаж; УНП 100357923.

По Договору страхования Состраховщики обязуются выплатить страховое возмещение выгодоприобретателю (владельцу Облигаций) при наступлении страхового случая в пределах лимита ответственности, предусмотренного Договором страхования.

Общий лимит ответственности по Договору страхования устанавливается в размере объема четырнадцатого выпуска жилищных облигаций Эмитента и составляет 62 713 200 000 (шестьдесят два миллиарда семьсот тринадцать миллионов двести тысяч) белорусских рублей. Лимит ответственности Ведущего страховщика – 95,674594822%, что составляет 60 000 600 000 (шестьдесят миллиардов шестьсот тысяч) белорусских рублей. Лимит ответственности Состраховщика – 4,325405178%, что составляет 2 712 600 000 (два миллиарда семьсот двенадцать миллионов шестьсот тысяч) белорусских рублей.

Сумма страхового возмещения по каждому выгодоприобретателю (владельцу Облигаций), в пределах которой несут ответственность Состраховщики по Договору страхования, определяется как сумма номинальных стоимостей Облигаций, предъявленных к погашению владельцем Облигаций.

Страховое возмещение выплачивается владельцу Облигаций каждым из Состраховщиков в пределах своей доли в страховом возмещении, равной доле принятой ими ответственности, в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня составления акта о страховом случае.

14. Срок размещения Облигаций.

Датой начала открытой продажи (размещения) Облигаций является 20 июня 2016 года.

Датой окончания открытой продажи (размещения) Облигаций является 15 января 2018 года.

15. Порядок и условия размещения Облигаций.

15.1. Проведение открытой продажи Облигаций осуществляется Эмитентом самостоятельно, начиная с даты начала открытой продажи (размещения), ежедневно (за исключением выходных дней (субботы и воскресенья), государственных праздников и праздничных дней, установленных и объявленных нерабочими в соответствии с законодательством Республики Беларусь) с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: Республика Беларусь, 220039, г. Минск, ул. Воронянского, 7А, 1 этаж, каб. 60.

До момента приобретения (как в процессе размещения Облигаций, так и в процессе их обращения) Облигаций инвесторы должны заключить с Эмитентом договор в простой письменной форме, предусматривающий обязательства Эмитента по строительству жилого помещения владельцу Облигаций.

15.2. Открытая продажа (размещение) Облигаций осуществляется по цене, определяемой Эмитентом в зависимости от ситуации на рынке строительства и недвижимости на момент продажи Облигаций, а также исходя из соотношения спроса и предложения на рынке ценных бумаг.

16. Срок обращения Облигаций устанавливается с 20 июня 2016 года по 31 января 2018 года включительно и составляет 590 календарных дней.

17. Дата начала погашения Облигаций: 31 января 2018 года.

18. Доход по Облигациям не начисляется и не выплачивается.

19. Дата и государственный регистрационный номер выпуска Облигаций.

Облигации зарегистрированы Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь 21 июня 2016 года.

Государственный регистрационный номер: 5-200-02-2768.

20. Место, время и способ ознакомления с Проспектом эмиссии Облигаций.

С более подробной информацией и Проспектом эмиссии Облигаций можно ознакомиться в течение срока размещения Облигаций: ежедневно (за исключением выходных дней (субботы и воскресенья), государственных праздников и праздничных дней, установленных и объявленных нерабочими в соответствии с законодательством Республики Беларусь) с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: Республика Беларусь, 220039, г. Минск, ул. Воронянского, 7А, 1 этаж, каб. 60. Ознакамливающееся лицо имеет право читать и делать выписки из предоставляемых в соответствии с настоящим пунктом документов.

Директор СООО «ВильнюсСтрой» Н.М.Яколцевич

Главный бухгалтер СООО «ВильнюсСтрой» Т.С.Журавская

25 лет белагропромбанк

Открытое акционерное общество «Белагропромбанк» сообщает, *что в соответствии с решением Наблюдательного совета ОАО «Белагропромбанк», на основании предложения Правления ОАО «Белагропромбанк»* 29 июня 2016 года проводится внеочередное Общее собрание акционеров в заочной форме.

Место нахождения общества, место и время проведения собрания: 220036, г. Минск, проспект Жукова, 3, 15.00.

Повестка дня

1. Об утверждении Кодекса корпоративного управления ОАО «Белагропромбанк».

Список лиц, имеющих право на участие во внеочередном Общем собрании акционеров, составляется на основании реестра владельцев ценных бумаг по состоянию на 20 июня 2016 года.

С материалами по вопросам повестки дня лица, имеющие право на участие в Общем собрании акционеров, могут знакомиться по месту нахождения Правления ОАО «Белагропромбанк» (г. Минск, проспект Жукова, 3) с 21 июня по 27 июня 2016 г. ежедневно, кроме выходных и праздничных дней, с 8.30 до 12.30.

Для получения бюллетеней для заочного голосования просим обращаться в ОАО «Белагропромбанк», его филиалы по месту нахождения акционеров, а также иметь при себе документ, удостоверяющий личность (для представителей акционеров – дополнительно документ, подтверждающий полномочия).

Заполненные бюллетени для заочного голосования представляются не позднее 27 июня 2016 года по адресу: 220036, г. Минск, пр-т Жукова, 3, депозитарий ценных бумаг ОАО «Белагропромбанк» почтовой связью, нарочным по месту нахождения Правления банка и филиалов по месту нахождения лиц, имеющих право на участие в Общем собрании акционеров, средствами факсимильной связи по телефону/факсу: 229 64 10 или 229 64 51 с обязательной последующей доставкой (досылкой) оригинала бюллетеня.

Принявшими участие в Общем собрании акционеров считаются лица, заполненные бюллетени которых получены ОАО «Белагропромбанк» в установленном порядке.

Телефон для справок: 8(017) 229 64 10.

www.belapb.by
ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 2 от 26 мая 2014 года, выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551.

Ликвидатор объявляет о проведении 22.07.16 в 14.00 по адресу: г. Минск, Беды, 29-1Н повторных торгов по продаже имущества УП «Сеньор сыр»:

Здание детского сада. Расположено на участке 0,5249 га

(кадастровый № 623880181010001 85),

адрес: Минская обл., Логойский р-н, Янушковичский с/с, д. Янушковичи, Школьная, 6.

Начальная цена: 174 631 119 рублей без учета НДС. Шаг торгов – 5%.

Задаток в размере 10% от начальной цены лота перечисляется на р/с 3012000578696 ОАО «Белгазпромбанк», код 742, УНП 690847681.

Заявления на участие в торгах направляются по адресу: 220002, Минск, а/я 33 в срок по 19.07.16 г. Справки по тел. 80296080101. УНП 191228804

Ликвидатор объявляет о проведении 22.07.16 в 15.00 по адресу: г. Минск, Беды, 29-1Н торгов по продаже имущества ООО «Белферумгрупп»:

IVECO ML75E18, кузов № ZCFA75D0402571350, 2010 г.в.

Начальная цена: 311 656 614 рублей с НДС (20%). Шаг торгов – 5%.

Задаток в размере 10% от начальной цены лота перечисляется на р/с 3012801630016 в ОАО «Технобанк», код182; УНП 19144758.

Заявления на участие в торгах направляются по адресу: 220002, Минск, а/я 33 в срок по 19.07.16 г. Справки по тел. 80296080101. УНП 191228804

НАВІНЫ З РЭГІЁНА

КУЛЬТУРНЫЯ АГАРОДЖЫ

Жыхары Хойніцкага раёна заклапочаны не толькі парадкам у сваім двары, але і тым, як ён выглядае звонку.

Усё часцей у вёсках мяняюць стары драўляны плот на малазабетонную агароджу або сучасны металапрафіль. Вяскоўцы клапоцяцца аб навядзенні парадку ва ўсім сваім населеным пункце і робяць гэта з дапамогай сродкаў самаабкладання. Іх, па звестках раённага Савета дэпутатаў, за пяць месяцаў года сабрана Br75 мільёнаў. Грошы накіроўваюцца на агароджванне сельскіх могілак, кашэнне травы. У прыватным парадку самімі грамадзянамі ўстаноўлена 1256 пагонных метраў агароджы, амаль 7000 — пафарбавана.

Палямпшаецца знешні выгляд фасадаў дамоў. На вясковых вуліцах з'яўляецца ўсё больш малых архітэктурных формаў. Напрыклад, дабаўляю цікавінак на свайго дома жыхар вёскі Віць Пётр Судзенка. Каля раней усталяваных ім гарматы і танка з'явіўся яшчэ і самаробны самалёт з металічных плітам.

КАБ ЭЛЕКТРЫЧКІ БЕГАЛІ БЕЗ ЗБОЯЎ

У маі беларуская чыгунка прыступіла да перавозкі пасажыраў электрацягнікамі рэгіянальных ліній эканомкласа на ўчастку Гомель — Жлобін. І гэта выклікала неабходнасць у арганізацыі рэгіянальных пунктаў кантактнай сеткі.

У Буда-Кашалёве ў такім пункце цяпер працуюць 11 чалавек, якія абслугоўваюць больш за 50 кіламетраў. Для таго, каб перадольваць такую адлегласць, ёсць аўтаматрыса — чыгуначны вагон з асобным рухавіком. Менавіта з дапамогай яе камада мабільная і можа лёгка выконваць работы на вышыні больш за шэсць метраў. Ад кантактнікаў залежыць праца іншых службаў, бо час ад часу патрабуецца адключыць, зазямліць кантактную сетку, забяспечыць электрычную бяспеку людзей. Каманда мае свой адміністрацыйны будынак, дзе створаны ўсе ўмовы для працы і адпачынку: душавыя, пакой прыёму ежы.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. iost@zviazda.by

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ — ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

Адказная за выпуск КАРПЕНКА Н.У.

Грамадскі савет: **ГЕРАСІМОВІЧ С.М.**, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **АСКЕРКА Ю.В.**, адказны сакратар Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Савеце Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; **НАВУМЕНКА А.В.**, старшыня Нараўлянскага раённага Савета дэпутатаў; **СУШЧАНКА М.Л.**, старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН: 292 44 12;

e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.023. Нумар падпісаны ў 19.30 21 чэрвеня 2016 года.

РАДКІ ПРАЎДЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Адна з прэзентаваных кніг — «Трасцянец. Трагедыя народаў Еўропы. Памяць у Беларусі» — прысвечана гісторыі найбуйнейшага ў Беларусі месца масавага знішчэння людзей у гады нямецкай акупацыі. Тут загінулі мінчане, падпольшчыкі і партызаны, яўрэі з Беларусі і Заходняй Еўропы: Германіі, Аўстрыі, Польшчы, Францыі, Чэхаславакіі. 255 дакументаў, якія ўвайшлі ў зборнік, не толькі раскрываюць трагедыю Трасцянца, а і гісторыю стварэння мемарыяла.

— На сёння па тэме Трасцянца гэтая кніга з'яўляецца найбольш поўнай, — падкрэсліў **дырэктар дэпартамента па архівах і справаводстве Міністэрства юстыцыі Уладзімір АДАМУШКА.** — Тут знайшлі ўвасабленне дакументы з архіваў Беларусі, Расіі, Латвіі, Германіі. Але нам ёсць яшчэ над чым працаваць. Аўстрыйскі бок перадаў поўныя спісы прозвішчаў людзей, якія былі дэпартаваны з Вены ў Мінск і знайшлі свой апошні прытулак у Трасцянцы. Магчыма, такія спісы хутка нам прадаставяць Чэхія і Славакія. Плануецца, што неўзабаве кніга будзе перакладзена на нямецкую мову і пра трасцянецкую трагедыю даведаецца больш шырокая еўрапейская грамадскасць.

Як лічыць **дырэктар Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Вячаслаў ДАНІЛОВІЧ,** Нацыянальны архіў Беларусі робіць вельмі вялікую і важную справу. «Мы ў Інстытуце гісторыі, ды і фактычна любы прафесійны гісторык кіруецца ў сваёй дзейнасці асноўным крытэрыем — аб'ектыўнасцю, — заўважае кандыдат гістарычных навук. — Але аб'ектыўна адлюстраваць гістарычныя падзеі без апоры на гістарычны дакумент немагчыма. Важнасць стварэння аб'ектыўнай карціны гістарычнага мінулага нашай краіны, супрацьстаяння спробам фальсіфікацыі падзей, звязаных з нашай гісторыяй, у першую чаргу з падзеямі Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай войнаў, як падкрэслівае Прэзідэнт нашай краіны, не аднаразовы крок».

127 дакументаў, апублікаваных у зборніку «Лагеры савецкіх ваеннапалонных. 1941 — 1944 гг.», расказваюць аб лагерах ваеннапалонных, якія нацысты стварылі ў Беларусі. У кнізе паказаны трагічныя лёсы савецкіх салдат, якія не па сваёй волі апынуліся ў нямецкім палоне.

Як расказаў **галоўны архівіст Нацыянальнага архіва Вячаслаў СЕЛЯМЕНЕЎ,** толькі ў Беларусі загінула больш як 810 тысяч савецкіх ваеннапалонных. «Трагедыя палону паказана ў кнізе праз два ваюючыя бакі: публікуюцца як савецкія, так і нямецкія дакументы, — расказаў кандыдат гістарычных навук. — Пасля вывучэння гэтых дакументаў можна зрабіць наступную выснову: прычынай масавай гібелі савецкіх ваеннапалонных былі бесчалавечныя адносіны нацыстаў, парушэнне ўсіх гуманітарных міжнародных нормаў у дачыненні да ваеннапалонных».

Ваенныя злачынствы, учыненыя на акупаванай тэрыторыі Беларусі, не засталіся беспакаранымі. Крымінальныя справы на 3618 замежных ваеннапалонных і інтэрніраваных, якіх прыцягнулі да адказнасці, прыводзяцца ў даведніку «Асуджэнне замежных ваеннапалонных і інтэрніраваных у Беларусі. 1944 — 1951 гг.». Дарэчы, кніга ўжо перакладзена на французскую мову.

Ваенны гісторык і аўтар кніг на ваенную тэматыку Анатоль ШАРКОЎ па гэтай тэме абараніў доктарскую дысертацыю. Менавіта ён быў адным з першых у нашай краіне, хто падняў многія дакументы па замежных ваеннапалонных і інтэрніраваных у Беларусі, якія ў тым ліку ўвайшлі ў зборнік.

— Калі адсутнічае дакументальная база, цяжка весці дыскусію са сваімі калегамі за мяжой, — упэўнены Анатоль Шаркоў. — Гэтыя зборнікі якраз выступаюць інструментарыем і для дыскусій, і для новых навуковых даследаванняў. У першую чаргу яны каштоўныя тым, што прысвечаны ахвярам вайны. Раней прынята было паказваць толькі гераічнае мінулае. Так, гэта важна, але не трэба забывацца і пра цяжкую спадчыну, якая засталася пасля Вялікай Айчыннай.

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.

Ветэран Вялікай Айчыннай вайны Аляксандр СЛАБАДА атрымаў у падарунак ад архівістаў копіі дакументаў, звязаных з яго ваеным лёсам.

Сапраўды, пляма палону перasследавала ваеннапалонных даволі доўга. Якім нялёгкім быў лёс савецкага салдата не толькі ў ваенны, а яшчэ і ў мірны час, расказалі сведкі мінулых падзей. Былі сярод удзельнікаў сустрэчы і тыя, каму пашчасціла больш. Напрыклад, Аляксандру Слабадзе — абаронцу Магілёва і Масквы, партызану, Герою Сацыялістычнай Працы. Дарэчы, архівісты паднеслі Аляксандру Слабадзе шыкоўны падарунак — асабістыя дакументы ветэрана, сярод якіх копіі загадаў у яго адрас, баявыя лісткі, узнагародныя лісты... «Мне нават і не снілася», — такой была рэакцыя на падарунак удзельніка вайны, які ўжо 25 чэрвеня 1941 года ўступіў у бой з ворагам.

Вераніка КАНЮТА. *kanyuta@zviazda.by*

БЕЛАРУСБАНК

ОАО «Акционерный Сберегательный банк «Беларусбанк»

220089, г. Минск, пр-т Дзержинского, 18

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2016 г.

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2015 год	2014 год
1	2	3	4	5	6
1	**АКТИВЫ**				
2	Денежные средства	1101	9	3 273 983	2 777 739
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		6 813	5 983
4	Средства в Национальном банке	1103	6.1	14 092 944	16 271 013
5	Средства в банках	1104	6.3	20 716 379	6 384 616
6	Ценные бумаги	1105	6.2	59 004 471	17 185 842
7	Кредиты клиентам	1106	6.3	159 137 693	143 068 558
8	Производные финансовые активы	1107	6.4	4 665 203	6 015 728
9	Инвестиции в зависимые юридические лица		4	-	-
10	Инвестиции в совместно контролируемые юридические лица			-	-
11	Долгосрочные финансовые вложения	1108	6.5	1 087 412	1 006 015
12	Основные средства и нематериальные активы	1109	6.6	4 280 773	4 185 478
13	Имущество, предназначенное для продажи	1110	6.7	35 956	13 451
14	Отложенные налоговые активы	1111	6.10.3	6 805	6 496
15	Деловая репутация			-	-
16	Прочие активы	1112	6.4	1 726 647	962 908
17	ИТОГО активы	11		268 035 079	197 883 827
18	**ОБЯЗАТЕЛЬСТВА**				
19	Средства Национального банка	1201	6.8	7 337 067	5 436 046
20	Средства банков	1202	6.8	47 552 412	28 745 240
21	Средства клиентов	1203	6.8	159 534 569	124 502 793
22	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	6.8	17 548 690	13 386 052
23	Производные финансовые обязательства	1205	6.8	-	24 705
24	Отложенные налоговые обязательства	1206	6.10.3	7 148	6 052
25	Прочие обязательства	1207	6.8	1 319 189	1 272 009
26	ВСЕГО обязательства	120		233 299 075	173 372 897
27	**СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ**				
28	Уставный фонд	1211	6.9	26 689 248	16 689 248
29	Эмиссионный доход	1212		-	-
30	Резервный фонд	1213		1 942 807	1 258 313
31	Фонд переоценки статей баланса	1214	6.9	2 001 279	2 119 287
32	Накопленная прибыль	1215	6.9	4 102 670	4 444 082
33	Всего собственный капитал, принадлежащий головной организации			34 736 004	24 510 930
34	Доля неконтролирующих акционеров			-	-
35	ВСЕГО собственный капитал	121		34 736 004	24 510 930
36	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		268 035 079	197 883 827

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за 2015 год

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2015 год	2014 год
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011	7.1	27 202 477	20 672 568
2	Процентные расходы	2012	7.1	20 547 090	16 209 274
3	Чистые процентные доходы	201	7.1	6 655 387	4 463 294
4	Комиссионные доходы	2021	7.2	2 475 982	2 419 374
5	Комиссионные расходы	2022	7.2	911 837	975 749
6	Чистые комиссионные доходы	202	7.2	1 564 145	1 443 625
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	7.5	5 801	2 866
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	7.3	(69 905)	4 098
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	7.3	(1 435 066)	(353 570)
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	7.5	4 032 295	1 449 491
11	Чистые отчисления в резервы	207	7.4	4 181 205	444 634
12	Прочие доходы	208	7.5	610 296	482 579
13	Операционные расходы	209	7.6	5 455 354	4 885 371
14	Прочие расходы	210	7.6	758 644	719 450
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		967 750	1 442 928
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212		219 246	181 232
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		748 504	1 261 696
18	Доля в прибыли (убытке) зависимых юридических лиц			-	-
19	Доля в прибыли (убытке) совместно контролируемых юридических лиц			-	-
20	ИТОГО ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)			748 504	1 261 696
21	Доля в прибыли (убытке), принадлежащая головной организации			748 504	1 261 696
22	Доля неконтролирующих акционеров в прибыли (убытке)			-	-
23	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях				
24	Базовая прибыль на простую акцию	22	8	35	76
25	Разводненная прибыль на простую акцию	23		-	-

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА за 2015 год

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование показателей	Символ	Наименование статей собственного капитала: уставный фонд	эмиссионный доход	резервный фонд	накопленная прибыль (убыток)	фонды переоценки статей баланса	всего собственный капитал, принадлежащий головной организации	доля неконтролирующих акционеров	всего собственный капитал
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Раздел I. За год, предшествующий отчетному									
1	Остаток на 1 января 2014 г.	3011	16 687 553	98	1 108 430	2 754 854	2 910 061	23 460 996	463	23 461 459
1.1	В том числе: результат от изменений учетной политики и (или) исправления существенных ошибок	30111	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Изменения статей собственного капитала	3012	1 695	(98)	149 883	1 689 228	(790 774)	1 049 934	(463)	1 049 471
2.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	1 261 696	(6 767)	1 254 929	-	1 254 929
2.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	154 141	(154 141)	x	-	-	-
2.3	операции с учредителями (участниками)	30123	1 695	-	x	(11 238)	x	(9 543)	-	(9 543)
2.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	1 695	-	x	x	x	1 695	-	1 695
2.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	(11 238)	x	(11 238)	-	(11 238)
2.6	операции с собственными выкупленными акциями	301233	-	x	x	x	x	-	-	-
2.7	перераспределение между статьями собственного капитала	30125	-	-	(3 296)	614 888	(611 592)	-	-	-
2.8	прочие изменения	30126	-	(98)	(962)	(21 977)	(172 415)	(195 452)	(463)	(195 915)
2.9	приобретение дочернего юридического лица		-	-	-	-	-	-	-	-
3	Остаток на 1 января 2015 г.	3013	16 689 248	-	1 258 313	4 444 082	2 119 287	24 510 930	-	24 510 930
	Раздел II. За отчетный год									
4	Остаток на 1 января 2015 г.	3011	16 689 248	-	1 258 313	4 444 082	2 119 287	24 510 930	-	24 510 930
5	Изменения статей собственного капитала	3012	10 000 000		684 494	(341 412)	(118 008)	10 225 074	-	10 225 074
5.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	748 504	(107 599)	640 905	-	640 905
5.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	684 494	(684 494)	x	-	-	-
5.3	операции с учредителями (участниками)	30123	10 000 000	-	x	(460 393)	x	9 539 607	-	9 539 607
5.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	10 000 000	-	x	x	x	10 000 000	-	10 000 000
5.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	(460 393)	x	(460 393)	-	(460 393)
5.6	операции с собственными выкупленными акциями	301233	-	x	x	x	x	-	-	-
5.7	перераспределение между статьями собственного капитала	30125	-	-	-	10 409	(10 409)	-	-	-
5.8	прочие изменения	30126	-	-		44 562	-	44 562	-	44 562
5.9	приобретение дочернего юридического лица		-	-	-	-	-	-	-	-
6	Остаток на 1 января 2016 г.	3013	26 689 248	-	1 942 807	4 102 670	2 001 279	34 736 004	-	34 736 004

СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за 2015 год

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2015 год	2014 год
1	2	3	4	5	6
1	Прибыль (убыток)	301211	8	748 504	1 261 696
2	Прочие компоненты совокупного дохода	301212	8	(107 599)	(6 767)
2.1	В том числе: переоценка основных средств, объектов незавершенного строительства и оборудования к установке	3012121		(109 961)	(5 430)
2.2	переоценка нематериальных активов	3012122		-	-
2.3	переоценка ценных бумаг	3012123		2 362	(1 337)
2.4	переоценка инструментов хеджирования	3012124		-	-
2.5	переоценка прочих статей баланса	3012125		-	-
3	ИТОГО совокупный доход	30121		640 905	1 254 929
4	Доля в совокупном доходе, принадлежащая головной организации			640 905	1 254 929
5	Доля неконтролирующих акционеров в совокупном доходе			-	-

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2015 год

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2015 год	2014 год
1	2	3	4	5	6
1	**ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**				
2	Полученные процентные доходы	70100		26 861 982	20 395 433
3	Уплаченные процентные расходы	70101		(20 425 844)	(15 997 351)
4	Полученные комиссионные доходы	70102		2 447 850	2 406 341
5	Уплаченные комиссионные расходы	70103		(902 492)	(968 200)
6	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	70104		5 802	2 866
7	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	70105		(87 216)	586 030
8	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	70106		1 415 767	1 223 797
9	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	70107		-	-
10	Прочие полученные доходы	70108		1 461 771	1 365 343
11	Прочие уплаченные расходы	70109		(5 798 386)	(5 026 407)
12	Уплаченный налог на прибыль	70110		(219 736)	(183 162)
13	Денежная прибыль (убыток) до изменения в операционных активах и операционных обязательствах – итого	701		4 759 498	3 804 690
14	Чистое снижение (прирост) денежных средств в Национальном банке	70200		15 405 970	(375 904)
15	Чистое снижение (прирост) денежных средств в банках	70201		(3 123 496)	(886 844)
16	Чистое снижение (прирост) денежных средств в ценных бумагах (кроме ценных бумаг, удерживаемых до погашения)	70202		(34 149 028)	(334 356)
17	Чистое снижение (прирост) денежных средств в форме кредитов, выданных клиентам	70203		(10 056 022)	(22 039 393)
18	Чистое снижение (прирост) денежных средств от производных финансовых активов	70204		5 441 642	18 084
19	Чистое снижение (прирост) денежных средств в прочих операционных активах	70205		(4 710 226)	(695 063)
20	Потоки денежных средствот изменения операционных активов – итого	702		(11 079 116)	(24 313 476)
21	Чистый прирост (снижение) денежных средств Национального банка	70300		907 148	462 799
22	Чистый прирост (снижение) денежных средств банков	70301		3 779 997	4 643 268
23	Чистый прирост (снижение) денежных средств клиентов	70302		2 267 030	14 812 247
24	Чистый прирост (снижение) денежных средств от ценных бумаг, выпущенных банком	70303		246 391	2 540 837
25	Чистый прирост (снижение) денежных средств от производных финансовых обязательств	70304		(83 527)	(16 211)
26	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных обязательствах	70305		2 356 115	(831 907)
27	Потоки денежных средств от изменения операционных обязательств – итого	703		9 473 154	21 611 033
28	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от операционной деятельности	70		3 153 536	1 102 247
29	**ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**				
30	Приобретение основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71100		(370 520)	(626 914)
31	Продажа основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71101		27 492	27 377
32	Приобретение долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71102		(5 000)	(42 750)
33	Продажа долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71103		-	-
34	Приобретение ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71104		-	-
35	Погашение (реализация) ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71105		-	-
36	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от инвестиционной деятельности	71		(348 028)	(642 287)
37	**ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**				
38	Эмиссия акций	72100		10 000 000	1 695
39	Выкуп собственных акций	72101		-	-
40	Продажа ранее выкупленных собственных акций	72102		-	-
41	Выплата дивидендов	72103		(460 390)	(11 235)
42	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от финансовой деятельности	72		9 539 610	(9 540)
43	Влияние изменений валютного курса на денежные средства и их эквиваленты	73		1 580 374	277 270
44	Чистый прирост (снижение) денежных средств и их эквивалентов	74		13 925 492	727 690
45	Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода	740	9	X	7 718 454
46	Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода	741	9	21 643 946	X

Председатель Правления С.П.Писарик

Главный бухгалтер И.П.Лысоковская

«25» апреля 2016 г.

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 24.05.2013, выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

Перечень участников банковского холдинга Открытое акционерное общество «Сберегательный банк «Беларусбанк» (ОАО «АСБ Беларусбанк») по состоянию на 01 января 2016 года

№ п/п	Полное и сокращенное (в скобках) наименование юридического лица	Место нахождения	Фактическое место нахождения	Основной вид деятельности юридического лица	Основание оказания существенного влияния	Дата наступления основания оказания существенного влияния	Удельный вес голосов в процентах	Доля участия в уставном фонде в процентах	Информация о вхождении юридического лица в состав иной банковской группы, банковского холдинга	Основание невключения информации о деятельности
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Головная организация и участники банковского холдинга									
1.1	Открытое акционерное общество «Сберегательный банк «Беларусбанк» (ОАО «АСБ Беларусбанк»)	220089, г. Минск, проспект Дзержинского, 18	220089, г. Минск, проспект Дзержинского, 18	Деятельность коммерческих банков	-	-	-	-	-	-
1.2	Общество с ограниченной ответственностью «АСБ Лизинг» (ООО «АСБ Лизинг»)	220028, г. Минск, ул. Физкультурная, 31-205	220050, г. Минск, ул. Мясникова, д. 32	Финансовый лизинг	Основание 1	30.08.2013	100	100	Нет	-

Аудиторское заключение независимой Аудиторской организации ООО «Эрнст энд Янг» по годовой консолидированной бухгалтерской (финансовой) отчетности ОАО «АСБ Беларусбанк», его дочерних организаций и зависимого юридического лица как банковского холдинга, подготовленной по итогам деятельности за 2015 год

Г-ну Писарику Сергею Павловичу
Председателю Правления ОАО «АСБ Беларусбанк»

Акционерам, Наблюдательному совету и Правлению ОАО «АСБ Беларусбанк»

Национальному банку Республики Беларусь

Мы провели аудит прилагаемой годовой консолидированной бухгалтерской (финансовой) отчетности (далее «консолидированная финансовая отчетность») Открытого акционерного общества «Сберегательный банк «Беларусбанк», его дочерних организаций и зависимого юридического лица как банковского холдинга (далее «Банк»), состоящей из:

- Консолидированного бухгалтерского баланса Банка на 1 января 2016 года (Форма 1);
- Консолидированного отчета о прибылях и убытках Банка за 2015 год (Форма 2);
- Консолидированного отчета об изменении собственного капитала Банка за 2015 год (Форма 3);
- Консолидированного отчета о движении денежных средств Банка за 2015 год (Форма 4);
- Примечаний к годовой консолидированной бухгалтерской (финансовой) отчетности.

Указанная консолидированная финансовая отчетность была подготовлена руководством Банка в соответствии с Законом Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 57-З «О бухгалтерском учете и отчетности», Постановлением правления Национального банка Республики Беларусь от 12 декабря 2013 года № 728 «Об утверждении Инструкции об организации ведения бухгалтерского учета и составления бухгалтерской (финансовой) отчетности в Национальном банке Республики Беларусь, банках и небанковских кредитно-финансовых организациях Республики Беларусь», Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 9 ноября 2011 года № 511 «Об утверждении Инструкции по составлению консолидированной бухгалтерской (финансовой) отчетности банковских групп, банковских холдингов», Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 24 января 2007 года № 15 «Об установлении форм отчетности для головных организаций банковских групп, банковских холдингов и утверждении Инструкции о порядке осуществления надзора за банковской деятельностью на консолидированной основе», и другими нормативными правовыми актами Национального банка Республики Беларусь, регулирующими порядок ведения бухгалтерского учета и подготовки консолидированной финансовой отчетности для банков Республики Беларусь и действовавшими в отчетном периоде (далее «законодательство Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности»).

Согласно критериям, определенным Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 9 ноября 2011 года № 511 «Об утверждении Инструкции по составлению консолидированной бухгалтерской (финансовой) отчетности банками банковских групп, банковских холдингов», консолидированная финансовая отчетность Банка как банковского холдинга на 1 января 2016 года включает финансовую информацию Открытого акционерного общества «Сберегательный банк «Беларусбанк» и его дочерней организации Общества с ограниченной ответственностью «АСБ-Лизинг». Влияние других дочерних организаций и зависимого юридического лица Открытого акционерного общества «Сберегательный банк «Беларусбанк» на консолидированную финансовую отчетность Банка как банковского холдинга на 1 января 2016 года признано несущественным.

Обязанности руководства аудируемого лица по подготовке консолидированной финансовой отчетности

Руководство аудируемого лица несет ответственность за составление и представление консолидированной финансовой отчетности, прилагаемой на 109 листах, в соответствии с законодательством Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности и организацию системы внутреннего контроля, необходимой для составления консолидированной финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие недобросовестных действий или ошибок.

Обязанности Аудиторской организации

Мы несем ответственность за выраженное нами аудиторское мнение о достоверности консолидированной финансовой отчетности, основанное на результатах проведенного аудита.

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности» от 12 июля 2013 года № 56-З и национальных правил аудиторской деятельности, утвержденных Министерством финансов Республики Беларусь. Данные правила обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в представленной консолидированной финансовой отчетности.

В ходе аудита нами были выполнены аудиторские процедуры, направленные на получение аудиторских доказательств, подтверждающих значения показателей консолидированной финансовой отчетности Банка, а также другую раскрытую в ней информацию. Выбор аудиторских процедур осуществлялся на основании профессионального суждения с учетом оценки риска существенного искажения консолидированной финансовой отчетности в результате ошибок или недобросовестных действий. При оценке риска существенного искажения консолидированной финансовой отчетности нами рассматривалась система внутреннего контроля Банка, необходимая для составления консолидированной финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения мнения относительно эффективности функционирования этой системы. Аудит также включал оценку применяемой учетной политики, обоснованности учетных оценок и общего содержания консолидированной финансовой отчетности Банка.

Мы полагаем, что в ходе аудита нами были получены достаточные и надлежащие аудиторские доказательства, которые могут являться основанием для выражения аудиторского мнения.

Аудиторское мнение

По нашему мнению, консолидированная финансовая отчетность достоверно, во всех существенных аспектах, отражает финансовое положение Банка по состоянию на 1 января 2016 года, финансовые результаты его деятельности и изменения его финансового положения (движение денежных средств) за год по указанную дату в соответствии с Законом Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 57-З «О бухгалтерском учете и отчетности», Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 12 декабря 2013 года № 728 «Об утверждении инструкции об организации ведения бухгалтерского учета и составления бухгалтерской (финансовой) отчетности в Национальном банке Республики Беларусь, банках и небанковских кредитно-финансовых организациях Республики Беларусь», Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 9 ноября 2011 года № 511 «Об утверждении Инструкции по составлению консолидированной бухгалтерской (финансовой) отчетности банковских групп, банковских холдингов», Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 24 января 2007 года № 15 «Об установлении форм отчетности для головных организаций банковских групп, банковских холдингов и утверждении Инструкции о порядке осуществления надзора за банковской деятельностью на консолидированной основе», и другими нормативными правовыми актами Национального банка Республики Беларусь, регулирующими порядок ведения бухгалтерского учета и подготовки консолидированная финансовой отчетности для банков Республики Беларусь и действовавшими в отчетном периоде.

Прочие вопросы

Прилагаемая консолидированная финансовая отчетность не имеет своей целью представление финансового положения и результатов деятельности в соответствии с принципами или методами бухгалтерского учета и подготовки отчетности, общепринятыми в странах, помимо Республики Беларусь. Соответственно, консолидированная финансовая отчетность не предназначена для лиц, незнакомых с принципами, процедурами и методами бухгалтерского учета и подготовки отчетности, принятыми в Республике Беларусь.

Мы проводили аудит соответствия консолидированной финансовой отчетности Банка требованиям Национальных стандартов финансовой отчетности только в части положений, регламентирующих представление и раскрытие информации в консолидированной финансовой отчетности.

Лащенко Павел Анатольевич
Директор ООО «Эрнст энд Янг»

Квалификационный аттестат аудитора Министерства финансов Республики Беларусь № 0000738 от 14 мая 2003 года, без ограничения срока действия;

Свидетельство о соответствии квалификационным требованиям и требованиям к деловой репутации, предъявляемым к аудиторам, оказывающим аудиторские услуги в банках, банковских группах и банковских холдингах № 8 от 27 октября 2004 года, без ограничения срока действия (дата последнего тестирования 21 октября 2014 года).

Станкевич Иван Вячеславович
Заместитель директора по аудиту, аудитор ООО «Эрнст энд Янг»

Квалификационный аттестат аудитора Министерства финансов Республики Беларусь № 0002137 от 2 октября 2013 года, без ограничения срока действия;

Свидетельство о соответствии квалификационным требованиям и требованиям к деловой репутации, предъявляемым к аудиторам, оказывающим аудиторские услуги в банках, банковских группах и банковских холдингах № 74 от 15 января 2014 года, без ограничения срока действия (дата последнего тестирования 11 января 2014 года).

Чигилейчик Елена Анатольевна
Аудитор ООО «Эрнст энд Янг»

Квалификационный аттестат аудитора Министерства финансов Республики Беларусь № 0001928 от 31 декабря 2010 года, без ограничения срока действия;

Свидетельство о соответствии квалификационным требованиям и требованиям к деловой репутации, предъявляемым к аудиторам, оказывающим аудиторские услуги в банках, банковских группах и банковских холдингах № 61 от 15 июня 2011 года, без ограничения срока действия (дата последнего тестирования 7 мая 2014 года).

Дата аудиторского заключения: 25 апреля 2016 года.
Место выдачи аудиторского заключения: г. Минск, Республика Беларусь.
Дата получения аудиторского заключения аудируемым лицом: 25 апреля 2016 года.

Директор ООО «Эрнст энд Янг» П.А.Лащенко

■ Садружнасць

РАЗВІВАЦЬ У ЧАЛАВЕКУ ЧАЛАВЕЧНАСЦЬ...

У Беларусі і Таджыкістана добрыя палітычныя і эканамічныя стасункі. Як, дарэчы, няблага складваюцца і адносіны ў галіне культурнага і літаратурнага ўзаемадзеяння. У Душанбэ выходзяць кнігі беларускіх пісьменнікаў. У Мінску ладзяцца сустрэчы, імпрэзы, прысвечаныя таджыкскай літаратуры — як класічнай, так і сучаснай. Таму невыпадковай падаецца сустрэча і размова са старшынёю Саюза пісьменнікаў Таджыкістана, народным паэтам Таджыкістана, лаўрэатам Дзяржаўнай прэміі імя Рудакі Нізомам Касімам.

— Паважаны спадар Нізом Касім, ваш верш пра Дамулу Азізава — гэта верш і пра Беларусь... Як даўно вядомая вам гісторыя подзвіга таджыкскага настаўніка і салдата, здзейсненага на беларускай зямлі?

— Пра нашых землякоў-воінаў, асабліва пра Герояў Савецкага Саюза, у тым ліку і пра Дамулу Азізава, мы, савецкія школьнікі, ведалі яшчэ са сваіх школьных падручнікаў. Пасля — пастаянныя сустрэчы з ветэранамі Вялікай Айчыннай, знаёмства з многімі публікацыямі ў газетах і часопісах. І ў выніку наша ўяўленне пра гэтых асоб і іх вялікі подзвіг паступова пашыралася і паглыблялася.

У далёкім 1980 годзе я, тады карэспандэнт таджыкскай камсамольскай газеты, пабываў у горадзе-героі Мінску на Усесаюзным злёце савецкай моладзі. У нас было шмат сустрэч, гутарак, пабывалі мы і ў Хатыні, пра якую я ведаў. І ведаў не толькі з даведнікаў, публікацый маскоўскага друку. Але і па тым мностве мастацкіх твораў, якія з'явіліся пасля ўзвядзення хатынскага мемарыяла ў самых розных нацыянальных літаратурах. А наш таджыкскі паэт, вельмі на той час папулярны сярод моладзі Саідалі Мамур напісаў цыкл вершаў пра Хатынь.

— Дарэчы, цыкл вершаў перакладзены на беларускую мову Міколам Аўрамчыкам... Неаднойчы ў нас друкаваліся.

— І радкі Саідалі Мамура не маглі не кранаць душу, сэрца. Праўда, у той час я асабліва не вельмі цікавіўся, ці ёсць у Беларусі вуліцы і школы з назвамі ў гонар таджыкскіх салдат, афіцэраў, якія загінулі за вызваленне ад нямецкага фашызму радзімы Янкі Купалы і Якуба Коласа. Не цікавіўся мо яшчэ і таму, што ўжо такая была звычайная практыка — называць імёнамі герояў вуліцы, паселішчы. А яшчэ навучальныя ўстановы, караблі, геаграфічныя аб'екты — усё сталася добрай традыцыяй. Гэта было адным са складнікаў выхавання. Зразумела, найперш моладзі, школьнікаў. Так і казалі: героіка-патрыятычнае выхаванне... І так рабілася ва ўсіх куточках неабсяжнай савецкай краіны. І там, дзе ваявалі таджыкі ці прадстаўнікі іншых нацыянальнасцяў, і там, адкуль яны пайшлі на вайну, дзе вучыліся, у іх на малой радзіме.

А вось больш дэталёва я пра гэта задумаўся гадоў праз трыццаць пасля паездкі ў Мінск. І папрасіў нашага вядомага пісьменніка і драматурга Ато Хамдама, які часта бывае ў Мінску і з'яўляецца добрым сябрам беларускай літаратуры, даведацца, ці не названа ў Мінску вуліца імем Дамулы Азізава...

— Ато Хамдам — і член Саюза пісьменнікаў Беларусі... У Мінску выйшла яго кніга «Подзвіг Эмамалі Рахмона»...

— Так, напісаная, між іншым, разам з ураджэнцам Беларусі — рускамоўным пісьменнікам Таджыкістана Леанідам Чыгрыным. Дык вось Ато і прывёз мне здымак шыльды з назвай вуліцы, якая названа ў гонар нашага гераічнага земляка. Такая гісторыя майго аднаго верша. А на самай справе — гэта гісторыя нашых узаемаадносін, пераканаўчае сведчанне, што нашы папярэднікі, таджыкі і беларусы, рускія і ўкраінцы, здабывалі ў Вялікай Айчыннай вайне адну агульную Перамогу. І хіба мы не павінны ганарыцца такой гісторыяй?!.

— Ці ёсць у таджыкскай літаратуры іншыя творы, прысвечаныя Дамулу Азізаву?

— Пра жыццё і мужную смерць герояў Вялікай Айчыннай вайны таджыкскімі літаратарамі напісана вельмі і вельмі шмат. Асабліва вершаў, дакументальных твораў. У тым ліку — і пра Дамулу Азізава. Пісьменнік Рахмон Сафар прысвяціў воіну дакументальную аповесць, у аснове якой — звесткі з архіваў Таджыкістана, Масквы і Беларусі. Паэт Алі Бабаджон, доктар гістарычных навук Усманджан Гафараў напісалі пра яго і нарысы, і артыкулы. Подзвіг Дамулы згадваецца ў многіх творах таджыкскай мастацкай літаратуры.

— Што значыць для вас асабіста тэма Вялікай Айчыннай вайны?

— Вялікая Айчынная вайна — агульнародны боль для ўсяго сумленнага свету. Але і мой уласны, асабісты боль. Як чалавека-адзінкі, як літаратара. Па той простай прычыне, што шмат тых, хто здолеў бы зрабіць наша жыццё прыгажэйшым, багацейшым, цікавейшым, не вярнуўся з поля бою. У іх шэрагах — вядомыя паэты Хабіб Юсуфі, празаік Хакім Карым, літаратуразнаўцы Лутфуло Бузургзадэ і Абдушукар Пірмухамадзадэ. Гэты боль я паспрабаваў выказаць у адным трагедыйным цыкле і ў некалькіх асобных вершах. У тым ліку і ў вершы «Вуліца вечнасці», прысвечаным памяці Героя Савецкага Саюза Дамулы Азізава. Дзякуй вялікі паэту Міколу Мятліцкаму, што пераклаў гэты твор на беларускую мову. Пранізлівы, несціхаючы боль сэрцаў маці, якія да бясконцасці чакаюць з вайны сваіх дзяцей, — чырвоны стрыжань усіх гэтых вершаў. І ў творах тых — і памяць пра гераічна загінуўшага таджыка, і памяць пра кожнага трэцяга беларуса, які не вярнуўся дахаты, якія па-зверску закатаваны фашысцкімі нягоднікамі.

— У Мінску не толькі вуліца носіць імя Дамулы Азізава, але і школа названа ў гонар таджыкскага воіна...

— І ведаю, што ў школе працуе музей героя. Яго напаўненне адбываецца пры падтрымцы Пасольства Рэспублікі Таджыкістан у Беларусі, дзякуючы нашаму актыўнаму кіраўніку дыпламатычнай місіі ў Мінску Казідаўлату Каімдодаву.

— Спадар Нізом, а беларуская паэзія... Наколькі яна вядомая сёння ў Таджыкістане? Пагадзіцеся, у каго, як не ў паэта, пытацца пра гэта...

— Найперш пытацца трэба ў чытача. Народ наш песенны, чуйны да лірыкі, ды і да эпічных паэтычных расповедаў таксама... Мо таму па душы ў ранейшыя дзесяцігоддзі таджыкам былі творы Якуба Коласа, Янкі Купалы, Максіма Танка... І я асабіста шмат што чытаў з беларускай літаратуры. І цяпер шкадую, што як перакладчык мала працаваў з беларускім мастацкім словам. Хоць меў вялікую асалоду і задавальненне, калі перакладаў п'есу вядомага на ўсёй постсавецкай прасторы драматурга Аляксея Дударава «У прыцемках». Яна досыць доўга пасля ішла на сцэне Таджыкскага дзяржаўнага акадэмічнага тэатра імя Абулькасіма Лахуці. Бліскуча выконвалі ў спектаклі свае ролі «зоркі» савецкага тэатральнага мастацтва — народныя артысты Ато Мухамеджанаў і Хабібула Абдуразакаў. На жаль, трагічны сыход з жыцця першага з іх і працяглая хвароба другога вывелі са сцэны гэтае надзвычай цікавае дзейства. Рады, што як перакладчык пераўвасобіў на таджыкскую мову прозу Алеся Бадака, паэзію Міколы Мятліцкага. Мы ў Душанбэ выдалі асобныя кнігі згаданых літаратараў. А мае калегі ў апошнія гады прадставілі таджыкскаму чытачу на роднай мове творы Мікалая Чаргінца, Георгія Марчука, Людмілы Рублеўскай, Андрэя Федарэнкі, Марыі Рудовіч, Юрыя Сапажкова, Віктара Шніпа, шмат яшчэ каго з вядомых сёння пісьменнікаў Беларусі.

Нельга не заўважыць, што нашы даўнейшыя літаратурныя сувязі паступова ўзнаўляюцца на досыць сур'ёзным узроўні. Усяго за мінулыя гады ў нас выдадзена каля дзесяці кніг пісьменнікаў Беларусі. Прэзентацыя таджыкскай анталогіі сучаснай беларускай літаратуры «Вячэрняе вогнішча» прайшла ў Мінску ў Доме дружбы. Там, дарэчы, адбыўся і вечар Рудакі. Увогуле мінскі Дом дружбы — сапраўдная пляцоўка творчага, літаратурнага пабрацімства. Ведаю, што і вашы беларускія літаратары гэта адзначаюць.

— Вяртаючыся да тэмы вайны, хацелася б ведаць вашы асабістыя падказкі: што з антыфашысцкіх твораў таджыкскіх пісьменнікаў параілі б адкрыць нашым беларускім чытачам?..

— Народны пісьменнік Таджыкістана, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Таджыкістана Фацех Ніязі, які юным афіцэрам удзельнічаў у вайне, стварыў тры маштабныя мастацкія палотнішчы пра подзвіг савецкіх салдат: раманы «Вернасць», «Не кажы, што лес пусты», «Салдаты без зброі». А яшчэ — драму «Мост». Усе гэтыя рэчы перакладзены на рускую мову. І хоць напісаны яны дастаткова даўно, я раіў бы прачытаць іх і беларусам.

Упэўнены, што многім былым савецкім чытачам вядомая паэма Муміна Каната «Галасы Сталінграда», геніяльна перакладзеная на рускую мову Робертам Раждзественскім. У 1978 годзе Муміну Канаату была прысуджана Дзяржаўная прэмія СССР за гэтую паэму. Вось дзе ўзоры пранікнення ў падзеі вайны, у той драматызм, якім былі напоўнены ўсе гады, месяцы, дні, гадзіны, кожная хвіліна ліхалецця. У згаданых творах ёсць і жыццё, і каханне, і дружба, і, вядома ж, напісаны яны з пазіцый сцвярджэння гуманістычных, чалавекалюбівых ідэалаў. І зараз наша нацыянальная літаратура прадаўжае шукаць чалавечнасць іншымі, паэтычнымі словамі:

Ісціна сапраўдная
тады дае прырост,
калі з імгненняў
вырастае вечнасць.
І фабула жыцця
паўстане нам наўпрост:
смяротны чалавек
і вечна чалавечнасць.

Гутарыў Максім ЛАДЫМЕРАЎ,
Душанбэ — Мінск

«ПРАРЫЎ» ЯК СІМВАЛ ВЫЗВАЛЕННЯ

У 75-ую гадавіну пачатку Вялікай Айчыннай у Беларусі адрэстаўрыравалі мемарыял, які вядомы далёка за межамі краіны.

Над ім працавалі стваральнікі «Хатыні»

22 чэрвеня міжвольна ўспамінаюцца школьныя ўрокі па гісторыі, прысвечаныя вайне. І многім хочацца прыйсці, прыехаць да мемарыяла, абеліска, воінскіх могілак. Каб аддаць даніну памяці тым, каму мы абавязаны жыццём, незалежнасцю. Вядома, што наша краіна больш чым іншыя, пацярпела падчас нямецка-фашысцкай акупацыі. Беларусь вядома актыўным партызанскім рухам, падпольнай барацьбой з ворагам. Мемарыяльны комплекс «Прарыў» — сімвал гераізму партызан. Сёлета ён у выніку карпатлівай рэканструкцыі атрымаў новае жыццё. Менавіта гэта месца стала адным з «эпіцэнтраў» святкавання Дня Перамогі ў Прыдзвінскім краі. Сюды прыедуць людзі здалёку і ў Дзень Незалежнасці Беларусі. Сюды прыязджаюць з розных куткоў свету.

— Вялікая Айчынная стала найвялікшым выпрабаваннем стойкасці і мужнасці жыхароў нашага раёна. Ушачы акупіравалі 3 ліпеня 1941 года. Толькі за першы год вайны немцы знішчылі каля тысячы двухсот чалавек. А за гады акупацыі загінуў кожны другі жыхар Ушацкага раёна. Ворагі спалілі і знішчылі больш за 50 вёсак. Людзі супраціўляліся. Была створана Полацка-Лепельская партызанская зона з цэнтрам ва Ушачах. У шэрагі народных мсціўцаў уступалі жанчыны, дзеці, старыя...

Адкрыццё комплексу «Прарыў» адбылося 30 чэрвеня 1974 года з удзелам Герояў Савецкага Саюза У. Лабанка і А. Марэсьева. «Прарыў» штогод наведвае больш за 10 тысяч гасцей і жыхароў нашага раёна, — паведамілі «Звяздзе» ва Ушацкім райвыканкаме.

Скульптар мемарыяла — А. Анікейчык; архітэктары —- Ю. Градаў і Л. Левін (стваральнікі і мемарыяльнага комплексу «Хатынь»).

«Прарыў» — адзін з самых значных твораў манументальнага мастацтва БССР. Комплекс занесены ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў Рэспублікі Беларусь. Заслужаны архітэктар Беларусі Юрый Градаў быў зацверджаны навукова-метадычнай радай Міністэрства культуры навуковым кіраўніком рэстаўрацыйных работ на «Прарыве». Паралельна ён мог ажыццяўляць аўтарскі нагляд за мемарыялам.

Прарвалі акружэнне

Мемарыяльны комплекс прысвечаны прарыву блакады партызанскімі атрадамі Полацка-Лепельскай зоны.

Вясной 1944 года Чырвоная Армія рыхтавалася да Беларускай аперацыі. Паміж Віцебскам, Полацкам, Лепелем сканцэнтраваліся асноўныя сілы партызан. Толькі ў згаданай вышэй партызанскай зоне ў пачатку 1944 года знаходзілася 15 брыгад і партызанскі полк. У іх складзе ваявала больш як 17 тысяч чалавек. Пад кантролем народных мсціўцаў была тэрыторыя каля 3245 квадратных км, 1220 населеных пунктаў з насельніцтвам звыш 70 тысяч чалавек.

Каб ачысціць тылы ад партызан, гітлераўцы правялі некалькі карных аперацый. Асноўная — «Вясновае свята». У ёй удзельнічалі 6 дывізій, 12 палкоў СС і паліцыі (агульная колькасць каля 60 тысяч чалавек). Аперацыя пачалася 11 красавіка 1944 года. Галоўны ўдар быў нанесены з поўдня сіламі дзвюх нямецкіх дывізій. Аднак партызаны аказалі захопнікам бязлітаснае супраціўленне. Дапамогу аказвалі войскі 1-га Прыбалтыйскага фронту, партызаны Сенненска-Аршанскай, Барысаўска-Бягомльскай і Вілейскай партызанскіх зон.

25 сутак нашы дзяды і прадзеды адбівалі атакі ворага. Аднак 27 красавіка, выкарыстаўшы колькасную перавагу, карнікі звузілі кальцо акружэння агульнай працягласцю 20 кіламетраў (у раёне Ушачаў). І жорсткія баі працягваліся на невялікім участку. У такіх умовах у ноч на 5 мая 1944 года партызаны рашыліся на прарыў акружэння ў раёне вёсак Новае Сяло, Пліна і Паперына. У выніку з акружэння выйшлі ўсе партызанскія атрады, а таксама каля 15 тысяч мясцовых жыхароў.

Дзеля памяці

Дамінанта комплексу — бетонная сцяна даўжынёй 11 метраў, якая расколата на дзве часткі. У цэнтры — бронзавая фігура партызана вышынёй 9 метраў. З правага боку ад скульптуры знаходзяцца больш за 30 мемарыяльных пліт. На іх пазначаны імёны 1450 герояў, якія загінулі ў час блакады і прарыву. На верхняй пляцоўцы мемарыяла пахаваныя 450 партызан. Тут жа — «піраміда» з трох карабінаў і стужка, на якой словы: «Яны загінулі ў барацьбе з ворагам, выканаўшы свой свяшчэнны абавязак перад Савецкай Радзімай і гісторыяй». На ўзвышшы 16 дубоў, якія сімвалізавалі стойкасць 16 партызанскіх брыгад.

— З часам тэхнічны стан мемарыяльнага комплексу пагаршаўся. І летась кіраўніцтва вобласці, раёна прыняло адпаведнае рашэнне. У канцы мая 2015 года на выязным пасяджэнні штаба па рэстаўрацыі старшыня Віцебскага аблвыканкама Мікалай Шарстнёў паставіў канкрэтныя задачы, — нагадалі карэспандэнту «Звязды» ў галоўным упраўленні ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Віцебскага аблвыканкама. — Рэканструкцыя стала літаральна «народнай будоўляй» і праведзена ў рэкордныя тэрміны. Грошы пералічвалі нераўнадушныя людзі, арганізацыі, прадпрыемствы, камерцыйныя структуры. Сродкі зараблялі і падчас леташняга і сёлетняга рэспубліканскіх суботнікаў. У гэтым годзе, у прыватнасці, такім чынам накіравалі больш за 4,1 мільярда рублёў.

Адноўлены мемарыял уражвае веліччу. Безумоўна, кожны жыхар нашай краіны павінен пабываць на «Прарыве».

Аляксандр ПУКШАНСКІ
pukshanski@zviazda.by
Ушацкі раён — Віцебск
Фота Аляксея СПАТКАЯ.

УВАГА!
ПАДАЁМ ДАКУМЕНТЫ Ў АСПІРАНТУРУ

ПОЛЕССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
проводит прием в очную аспирантуру по специальностям:
08.00.05 — экономика и управление народным хозяйством — 2 человека;
08.00.10 — финансы, денежное обращение и кредит — 1 человек;
13.00.04 — теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры — 2 человека;
03.01.06 — биотехнология — 1 человек;
06.04.01 — рыбное хозяйство и аквакультура — 1 человек.

В заочную аспирантуру по специальности:
13.00.04 — теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры — 2 человека.

Прием документов — с 01 августа по 30 сентября 2016 года по адресу: ул. Пушкина, 4, 225710, г. Пинск, тел. (0165) 31 08 56.
Подробная информация — на сайте университета: **http://www.polessu.by**
УНП 290473286

Учреждение образования «Гродненский государственный университет имени Янки Купалы»

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ И ДОКТОРАНТУРУ В 2016 ГОДУ
Прием в аспирантуру университета осуществляется за счет средств республиканского бюджета (количество мест указано в таблице) и на платной основе по следующим специальностям:

№ п/п	Научные направления / Специальности	Дневная: бюджет	Дневная: в том числе целевое место	Заочная: бюджет	Заочная: в том числе целевое место	Соискательство: бюджет	Соискательство: в том числе целевое место
	Физико-математические науки						
1.	Вещественный, комплексный и функциональный анализ	2				1	
2.	Дифференциальные уравнения, динамические системы и оптимальное управление						
3.	Радиофизика	2					
4.	Оптика	2				1	
5.	Физика конденсированного состояния						
6.	Лазерная физика						
7.	Системный анализ, управление и обработка информации (промышленность)						
8.	Математическое моделирование, численные методы и комплексы программ			1			
	Биологические науки						
9.	Биохимия						
10.	Биотехнология (в т. ч. бионанотехнологии)	1					
11.	Микробиология						
12.	Физиология						
	Технические науки						
13.	Динамика, прочность машин, приборов и аппаратуры			1			
14.	Физика конденсированного состояния						
15.	Материаловедение (машиностроение)						
16.	Технология и переработка полимеров и композитов						
	Исторические науки						
17.	Отечественная история			1			
18.	Историография, источниковедение и методы исторического исследования						
19.	Теория и история культуры						
	Экономические науки						
20.	Экономика и управление народным хозяйством (экономика и управление предприятиями, отраслями, комплексами)	1					
21.	Математические и инструментальные методы экономики						
	Философские науки						
22.	Социальная философия			1			
23.	Теория и история культуры						
	Филологические науки						
24.	Белорусский язык	1		1	1		
25.	Русский язык	1					
26.	Литература народов стран зарубежья (польская литература)	1					
27.	Теория литературы. Текстология	4				1	
28.	Славянские языки						
29.	Теория языка						
30.	Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание	1					
	Юридические науки						
31.	Теория и история права и государства; история учений о праве и государстве						
32.	Гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право						
33.	Земельное право; природоресурсное право; экологическое право; аграрное право						
34.	Уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право	2					
35.	Уголовный процесс					1	1
36.	Криминалистика; судебно-экспертная деятельность; оперативно-розыскная деятельность						
	Педагогические науки						
37.	Общая педагогика, история педагогики и образования	3	1	1	1	1	1
38.	Теория и методика обучения и воспитания (литература)						
39.	Теория и методика обучения и воспитания (физика)						
40.	Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры	1		1			
	Психологические науки						
41.	Педагогическая психология					3	1
42.	Психология развития, акмеология						
	Культурология						
43.	Теория и история культуры					1	1

По указанным специальностям осуществляется прием **в аспирантуру** ГрГУ им. Я. Купалы на платной основе в дневной и заочной форме получения образования, а также для обучения в форме соискательства. Количество мест для получения послевузовского образования на платной основе ограничивается возможностью обеспечения лиц, поступающих в аспирантуру, научными руководителями.

Прием **в докторантуру** осуществляется по специальности «Оптика» за счет средств республиканского бюджета (1 место на дневной форме обучения) и на платной основе.

Прием документов в аспирантуру и докторантуру учреждения образования «Гродненский государственный университет имени Янки Купалы» **в 2016 году будет осуществляться с 1 августа по 30 сентября 2016 года** в соответствии с Положением о подготовке научных работников высшей квалификации в Республике Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 01.12.2012 № 561, иными актами законодательства Республики Беларусь.

По вопросам поступления обращаться по адресу: **г. Гродно, ул. Ожешко, 22, ауд. 401, тел.: 8 015 2 73 19 27, e-mail: www.postgraduate@grsu.by.**
УНП 500037559

Учреждение образования
«Гомельский государственный технический университет имени П.О. Сухого»
ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ НА 2016 ГОД
в соответствии с контрольными цифрами приема для получения послевузовского образования I ступени за счет средств республиканского бюджета

Шифр и название специальности	Всего, чел.	Дневная форма	Заочная форма
05.02.02 Машиноведение, системы приводов и детали машин	1	1	-
05.02.09 Технологии и машины обработки давлением	1	1	-
Всего	2	2	-

Прием в аспирантуру университета также осуществляется за счет средств юридических и физических лиц!
Подготовка научных работников высшей квалификации в аспирантуре университета ведется по 10 специальностям по трем формам обучения: *дневная, заочная и в форме соискательства.*
Прием документов в аспирантуру осуществляется:
с 1 августа по 30 сентября 2016 года
по адресу: г. Гомель, пр. Октября, 48, корпус 1, кабинет 601.
Подробную информацию можно получить
по телефону 8 (0232) 40 03 98
на сайте университета **www.gstu.by**, E-mail: **aspirantura@gstu.by**
Приглашаем всех желающих!
УНП 400073500

Учреждение образования
«Частный институт управления и предпринимательства»
с 1 августа по 30 сентября 2016 г.
ОБЪЯВЛЯЕТ НАБОР В АСПИРАНТУРУ
по специальности 08.00.05 – «Экономика и управление народным хозяйством
(по отраслям и сферам деятельности: экономика, организация и управление предприятиями, отраслями, комплексами; экономика предпринимательства)».
Обучение платное.
Полную информацию можно получить по адресу:
220086, г. Минск, ул. Славинского, 1, корп. 3, аспирантура.
Тел.: 369 79 99, +375 44 562 72 10,
сайт: **www.imb.by.**
УНП 101244817

Учреждение образования «Витебский государственный университет имени П.М. Машерова»
ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ НА 2016 ГОД
в соответствии с контрольными цифрами приема для получения послевузовского образования за счет средств республиканского бюджета по следующим отраслям науки и специальностям:

Организация-исполнитель	Шифр специальности	Аспирантура: Всего	Из них по форме обучения: Дневная	Заочная	Соискательство
1	2	3	4	5	6
Витебский государственный университет имени П.М. Машерова	01.01.06 – математическая логика, алгебра и теория чисел	1	1		
	07.00.02 – отечественная история	2	2		
	10.01.02 – русская литература	3	2	1	
	10.02.02 – русский язык	1	1		
	13.00.01 – общая педагогика, история педагогики и образования	5	1	3	1
	13.00.02 – теория и методика обучения и воспитания (черчение)	1		1	
	17.00.09 – теория и история искусства	3		2	1
	19.00.07 – педагогическая психология	2	2		
ВСЕГО		18	9	7	2

ВГУ имени П.М. Машерова объявляет также прием в аспирантуру для получения послевузовского образования (дневная, заочная формы, соискательство) за счет юридических и физических лиц на платной основе.
Документы для поступления принимаются с 1 августа по 30 сентября 2016 года по адресу: 210038, г. Витебск, Московский проспект, 33, кабинет 207.
Подробная информация – на сайте ВГУ имени П.М. Машерова (http://www.vsu.by (Рубрики «Образование – аспирантура») и по телефону 8 (0212) 47 56 26, e-mail: aspirantura@vsu.by.
УНП 300048858

УО «Гомельский государственный университет имени Франциска Скорины»
ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ И ДОКТОРАНТУРУ НА 2016 ГОД
за счет средств республиканского бюджета

Шифр	Специальность	Дневная	Заочная
	АСПИРАНТУРА		
01.01.01	Вещественный, комплексный и функциональный анализ	1	-
01.01.06	Математическая логика, алгебра и теория чисел	3	-
01.02.04	Механика деформируемого твердого тела	1	-
01.04.05	Оптика	1	-
01.04.07	Физика конденсированного состояния	1	-
05.13.15	Вычислительные машины, комплексы и компьютерные сети	-	1
05.13.18	Математическое моделирование, численные методы и комплексы программ	-	2
08.00.12	Бухгалтерский учет, статистика	1	-
10.01.01	Белорусская литература	-	1
10.01.02	Русская литература	-	1
12.00.03	Гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право	-	1
12.00.05	Трудовое право; право социального обеспечения	-	1
13.00.04	Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры	1	-
25.01.01	Общая и региональная геология	2	-
	ДОКТОРАНТУРА	Дневная	-
01.01.06	Математическая логика, алгебра и теория чисел	1	-

Подготовка аспирантов осуществляется также и на платной основе.
Прием документов с 1 по 30 сентября 2016 года по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 104, кабинет 4-6.
Зачисление в аспирантуру и докторантуру – **1 ноября 2016 г.**
Подробная информация по тел. **8 (0232) 578377** или на сайте университета **gsu.by**
УНП 400011099

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	**ЗАО «Центр промышленной оценки»**, г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	**ОАО «Грузовой автомобильный парк № 4»** г. Барановичи, ул. Тельмана, 100

Предмет аукциона

Объекты недвижимого имущества, реализуемые одним лотом, расположенные по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Советская, д. 99:

Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер
Здание контрольно-технического пункта	Здание специализированное иного назначения	132,9	110/С-79292
Здание центральной диспетчерской службы	Здание специализированное иного назначения	41,6	110/С-79236
Здание мастерских № 1	Здание специализированное иного назначения	802,3	110/С-81176
Административное здание	Здание административно-хозяйственное	120,5	110/С-79181
Здание мастерских № 3	Здание специализированное иного назначения	415,6	110/С-81189
Здание склада запчастей	Здание специализированное автомобильного транспорта	314,7	110/С-79249
Здание мастерских № 2	Здание специализированное иного назначения	831,2	110/С-81157
Здание бытового корпуса	Здание специализированное иного назначения	309,1	110/С-81197

Покрытие	Площадь, м кв. – 2 884,0. Материал покрытия – асфальт. Толщина покрытия, см – 4. Материал подстилающего слоя – гравийный. Толщина подстилающего слоя, см – 15.
Забор	Железобетонные плиты на железобетонных столбах. Общая протяженность, м – 61. Высота, м – 3,0.
Ливневая канализация	Общая протяженность – 40,0 м. Способ прокладки – подземный. Глубина заложения, м – до 2. Материал: труба чугунная диаметром 100 мм.

Обременения: частичная аренда. Подробная информация на сайте организатора аукциона **www.cpo.by**

Сведения о земельном участке	Земельный участок с кадастровым номером 141000000005002742, площадью 1,3168 га предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания производственной базы.

Начальная цена с НДС 20% – 6 040 414 250 белорусских рублей (снижена на 50%). С учетом деноминации – 604 041 рубль 43 копейки

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с № 3012343260010 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	**15** рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов **www.cpo.by**

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 07.06.2016 г.

Дата, место и время проведения аукциона	**06.07.2016 в 14.00 по адресу: г. Барановичи, ул. Тельмана, 100, актовый зал, ОАО «Грузовой автомобильный парк № 4» г Барановичи**
Дата, место и время окончания приема документов	**05.07.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	**Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-183-69-71. E-mail: auction@cpo.by**

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Организатор аукциона) по поручению ОАО «Западэлектросетьстрой» (Продавец) проводит повторный открытый аукцион

по продаже базы отдыха «Берег»,

расположенной по адресу: Украина, Николаевская обл., Очаковский р-н, с. Черноморка, ул. Костенко, 77/1.

Земельный участок площадью 1,1018 (кадастровый номер 4825184801:04:022:0004) передан ОАО «Западэлектросетьстрой» в аренду по договору аренды земли от 13.09.2006 №040602100101, соглашение о продлении договора аренды земли от 10.10.2014 №040602100101 на 10 (десять) лет.

Начальная цена без НДС – 12 900 долларов США. Задаток – 1 290 долларов США. Шаг аукциона – 5%.

Валюта торгов – доллар США. Валюта платежа – доллар США, российский рубль или белорусский рубль по курсу Национального банка Республики Беларусь.

Задаток перечисляется на:

- р/с 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк» ЦБУ №703, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369 (белорусские рубли).

- текущий счет в российских рублях 3012232138035, код 739, в ОАО «Белорусский банк развития и реконструкции «Белинвестбанк», 220002 г. Минск, пр. Машерова, 29. ОКПО 37492021. ПАО «Сбербанк России» г. Москва, ИНН 7707083893, БИК 044525225, к/с 30101810400000000225 в ГУ Банка России по ЦФО, счет 30111810800000000154. SWIFT код SABRRUMM.

- р/с 3012232135083, код 739, в ОАО «Белорусский банк развития и реконструкции «Белинвестбанк», 220002 г. Минск, пр. Машерова, 29. 04-098-340, DEUTSCHE BANK TRUST CO. AMERICAS New York SWIFT код BKTRUS33 (доллары).

Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в повторном аукционе по продаже имущества ОАО «Западэлектросетьстрой», **проводимом 28 июля 2016 г.**

К участию в аукционных торгах допускаются индивидуальные предприниматели, физические и юридические лица без ограничения, вне зависимости от государственной принадлежности, внесшие задаток по 20.07.2016 до 11.00 по белорусскому времени. В качестве участника аукциона регистрируются лица, задаток которых поступил на расчетный счет Организатора аукциона на момент подачи заявления на участие в аукционе с иными необходимыми документами.

Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов) – Претендент на покупку, должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта в течение 45 (сорока пяти) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

Обязанность по оформлению всех документов для заключения сделки купли-продажи Объекта, а также оплата расходов, связанных с оформлением сделки, возлагаются на Победителя аукциона (Претендента на покупку).

Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение повторного открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Платежи и расчеты с резидентами и нерезидентами Республики Беларусь осуществляются в соответствии с законодательством Республики Беларусь, регулирующим расчеты при проведении валютных операций.

Организация и проведение аукциона осуществляются в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь, оформление и регистрация сделки в соответствии с законодательством Украины.

Аукцион состоится 28.07.2016 в 10.00 по украинскому времени по адресу: Украина, Николаевская обл., Очаковский р-н, с. Черноморка, ул. Суворова, 126, актовый зал.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются:

- в Минске: в рабочие дни с 8.30 до 12.30, с 13.30 до 16.30 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 6. Окончание приема заявлений 20.07.2016 в 11.00 по белорусскому времени.

- в с. Черноморка, ул. Суворова, 126, бухгалтерия (Украина, Николаевская обл., Очаковский р-н): 27.07.2016 с 10.00 до 13.00 по украинскому времени. Для этого потенциальному участнику необходимо не позднее 20.07.2016 до 11.00 по украинскому времени по средствам электронной почты и (или) факсимильной связи обратиться к Организатору аукциона с заявлением с просьбой о проведении процедуры регистрации в качестве участника аукциона в с. Черноморка и представить копию платежного документа о перечислении задатка.

Первое полное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 01.10.2014. С полным текстом извещения можно ознакомиться на сайте Организатора аукциона **ino.by.**

☎ Организатор аукциона: 8 10 375 (17) 306-00-57, 8 10 375 (29) 356-90-03, 8 10 375 (29) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

---

Организатор торгов, антикризисный управляющий ООО «Компактбетон» – ИП Витковская Н.А., действуя на основании Определения Экономического суда города Минска от 10.12.2015 г. по делу № 1028-17Б/2015, сообщает о проведении торгов по продаже имущества, а именно:

Предмет торгов:

№ лота	Наименование лота	Кол-во, ед.	Начальная цена за 1 ед. лота в белорусских рублях (без НДС)	Начальная цена за 1 ед. лота в белорусских рублях (с НДС 20%)	Шаг торгов 5%	Задаток 10%
1	Генератор электрический LeroySomer (дв. VolvoPenta)	1	89 077 457	106 892 948	5 344 647	10 689 295
2	Мобильный бетонный узел MOB 60 (бытовка строительная, датчик к зонту ECHOTREK STD34J, зонд ECHOTREK STD34J (ультразвуковой уровнемер), питатель шнековый для загрузки цемента, узел учета электроэнергии (м/шкаф), установка для очистки песка Intermix 1053/015/1000, установки для очистки цемента арт. 37094, установки для очистки цемента, установка для производства пантарита, Шнековый питатель L=9000 мм, б/у)	1	2 297 337 796	2 756 805 355	137 840 268	275 680 536
3	Парогенераторная установка HerstZiechen 82-ND 414	1	37 512 359	45 014 831	2 250 742	4 501 483
4	Установка компрессорная BK50E-8	1	24 521 914	29 426 297	1 471 315	2 942 630
5	Автобетононасос IVECO M1 V6X4 380E	1	851 832 425	1 022 198 910	51 109 946	102 219 891
6	Автомобиль грузовой специальный автобетононасос MERSEDES BENS ACTROS 2636	1	1 404 460 863	1 685 353 036	84 267 652	168 535 304
7	Автомобиль грузовой специальный автобетоносмеситель KAMAZ 53229 58147C	1	44 471 958	53 366 350	2 668 318	5 336 635
8	Автомобиль грузовой специальный автобетоносмеситель КАМАЗ-6520	1	200 419 916	240 503 899	12 025 195	24 050 390
9	Автомобиль грузовой специальный автобетоносмеситель MERSEDES-BENZ 2225B	1	100 508 117	120 609 470	6 030 487	12 060 974
10	Автомобиль грузовой специальный автобетоносмеситель МАЗ 63035	1	57 051 549	68 461 589	3 423 093	6 846 186
11	Погрузчик фронтальный XCMG ZL 30G (STD)	1	155 404 446	186 485 335	9 324 267	18 648 534
12	Погрузчик фронтальный XCMG ZL 50G (STD)	1	380 270 616	456 324 739	22 816 237	45 632 474
13	Погрузчик фронтальный одноковшовый 371А № 0033	1	217 874 875	261 449 850	13 072 493	26 144 985
14	Погрузчик фронтальный одноковшовый АМКОДОР-361 № 0048	1	154 394 589	185 273 507	9 263 675	18 527 351
15	Погрузчик фронтальный однокровлевый АМКОДОР 333В	1	80 661 573	96 793 888	4 839 694	9 679 389
16	Погрузчик фронтальный однокровлевый АМКОДОР 342С4	1	140 778 902	168 934 682	8 446 734	16 893 468
17	Седельный тягач DAF TE47 WS	1	46 906 288	56 287 546	2 814 377	5 628 755

Продавец – ООО «Компактбетон».

Торги проводятся в форме аукциона, открытого по составу участников и по форме подачи предложений о цене.

До подачи заявления на участие в торгах Претенденту необходимо перечислить задаток в безналичной форме по следующим платежным реквизитам: ООО «Компактбетон», р/с: № 3012096250218 ЗАО «МТБанк», код 117, УНП 191430862.

Прием заявлений на участие в торгах осуществляется с момента опубликования настоящего объявления и по 22 июля 2016 года, в рабочие дни, с 10.00 до 16.00 по адресу: г. Минск, пер. Горный, 3, комн. 11.

Задаток должен поступить на указанный счет Продавца **не позднее 22 июля 2016 года.**

Торги состоятся 28 июля 2016 в 12.00 по адресу: г. Минск, пер. Горный, 3, комн. 11.

Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору торгов в указанный в объявлении о проведении торгов срок заявление на участие в торгах с приложением следующих документов:

- заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в объявлении о проведении торгов;

- для индивидуального предпринимателя – копии свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя (без нотариального засвидетельствования);

- для юридического лица – доверенности, выданной представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии свидетельства о государственной регистрации юридического лица (без нотариального засвидетельствования);

- для иностранного юридического лица, иностранной организации, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации – легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком (без нотариального засвидетельствования);

- для представителя гражданина Республики Беларусь, в том числе индивидуального предпринимателя, – доверенности, оформленной в соответствии с законодательством.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения лота по сравнению с предложениями других лиц.

Победитель торгов возмещает затраты, связанные с организацией и проведением торгов.

Заключение договора купли-продажи осуществляется в течение 7 рабочих дней со дня проведения торгов.

Участникам, не признанным победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 5 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов.

Результаты торгов оглашаются в день проведения торгов.

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет торгов продается этому частнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Порядок проведения торгов, условия, оформление участия в торгах определяется положением о проведении торгов по продаже имущества ООО «Компактбетон», ознакомиться с которым можно в дни приема заявлений на участие в торгах.

С дополнительной информацией о предмете торгов можно ознакомиться по адресу: г. Минск, пер. Горный, 3, комн. 11. Тел.: (017) 290-09-40, 286-30-13.

Приорбанк RZB Group

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2016 г.

«Приорбанк» Открытое акционерное общество

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	на 1 января 2016	на 1 января 2015
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101	5.1	1 199 182	1 523 324
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	5.2	4 439	6 043
4	Средства в Национальном банке	1103	5.3	2 157 364	1 105 711
5	Средства в банках	1104	5.4	4 457 201	448 050
6	Ценные бумаги	1105	5.5	2 145 911	1 371 053
7	Кредиты клиентам	1106	5.6	15 555 218	14 424 466
8	Производные финансовые активы	1107	5.12	7 772	1 023 565
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	5.7	3 565	3 565
10	Инвестиции в зависимые юридические лица			-	-
11	Инвестиции в совместно контролируемые юридические лица			-	-
12	Основные средства и нематериальные активы	1109	5.8	1 606 472	1 544 512
13	Имущество, предназначенное для продажи	1110	5.9	29 953	2 393
14	Деловая репутация			-	-
15	Отложенные налоговые активы	1111	5.10	-	41
16	Прочие активы	1112	5.11	1 236 662	809 299
17	**ИТОГО активы**	**11**		**28 403 739**	**22 262 022**
18	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
19	Средства Национального банка	1201	5.13	1 861	-
20	Средства банков	1202	5.14	5 309 233	4 929 206
21	Средства клиентов	1203	5.15	16 482 842	12 065 400
22	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	5.16	79 485	184 250
23	Производные финансовые обязательства	1205	5.12	5 804	16 122
24	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
25	Прочие обязательства	1207	5.11	1 867 422	1 279 662
26	**ВСЕГО обязательства**	**120**		**23 746 647**	**18 474 640**
27	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
28	Уставный фонд	1211	5.18	412 279	412 279
29	Эмиссионный доход	1212	5.18	-	-
30	Резервный фонд	1213	5.18	1 267 410	956 947
31	Фонд переоценки статей баланса	1214	5.18	787 729	712 143
32	Накопленная прибыль	1215	5.18	2 137 346	1 663 847
33	Всего собственный капитал, принадлежащий головной организации-банку		5.18	4 604 764	3 745 216
34	Доля неконтролирующих акционеров		5.18	52 328	42 166
35	Всего собственный капитал	121	5.18	4 657 092	3 787 382
36	**Итого обязательства и собственный капитал**	**12**		**28 403 739**	**22 262 022**
37	Капитал дочерних юридических лиц			-	-

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за 2015 год

«Приорбанк» Открытое акционерное общество (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2015 год	2014 год
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		3 462 127	2 408 920
2	Процентные расходы	2012		1 336 064	1 017 298
3	Чистые процентные доходы	201	6.1	2 126 063	1 391 622
4	Комиссионные доходы	2021		1 403 215	1 268 892
5	Комиссионные расходы	2022		278 291	206 455
6	Чистые комиссионные доходы	202	6.2	1 124 924	1 062 437
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	6.3	2 262	722
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	6.4	(17 455)	100
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	6.5	456 401	245 135
10	Чистый доход по операциям с производными инструментами	206	6.6	504 166	191 385
11	Чистые отчисления в резервы	207	6.7	1 769 219	530 912
12	Прочие доходы	208	6.8	1 733 273	1 074 866
13	Операционные расходы	209	6.9	2 484 489	2 083 532
14	Прочие расходы	210		135 627	119 502
15	Прибыль до налогообложения	211		1 540 299	1 232 321
16	Налог на прибыль	212		381 241	221 812
17	**ПРИБЫЛЬ**	**2**		**1 159 058**	**1 010 509**
18	Доля в прибыли (убытке) зависимых юридических лиц			-	-
19	Доля в прибыли (убытке) совместно контролируемых юридических лиц			-	-
20	**ИТОГО ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)**			**1 159 058**	**1 010 509**
21	Доля в прибыли(убытке), принадлежащая головной организации-банку			1 151 228	984 477
22	Доля неконтролирующих акционеров в прибыли (убытке)			7 830	26 032
23	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях				
24	Базовая прибыль на простую акцию	22	5.18	9 419	8 211
25	Разводненная прибыль на простую акцию	23	5.18	9 419	8 211

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА за 2015 год

«Приорбанк» Открытое акционерное общество

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование показателей	Символ	Наименование статей собственного капитала						Доля неконтролирующих акционеров	Всего собственный капитал, принадлежащий собственникам головной организации-банка
			уставный фонд	эмиссионный доход	резервный фонд	накопленная прибыль (убыток)	фонды переоценки статей баланса	всего собственный капитал		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Раздел I. За год, предшествующий отчетному									
1	Остаток на 1 января 2013г.	3011	412 279	-	660 627	1 240 136	677 554	2 990 596	20 080	3 010 676
1.1	В том числе: результат от изменения учетной политики и (или) исправления существенных ошибок	30111	-	-	-	-	-	-		-
2	Изменения статей собственного капитала	3012	-	-	296 320	423 711	34 589	754 620	22 086	776 706
2.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	984 477	66 861	1 051 338	26 032	1 077 370
2.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	294 592	(294 592)	x	-		-
2.3	операции с учредителями (участниками)	30123	-	-	x	(239 243)	x	(239 243)		(239 243)
2.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	-	-	x	x	x	-		-
2.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	(239 243)	x	(239 243)		(239 243)
2.6	операции с собственными выкупленными акциями	301233	-	x	x	x	x	-		-
2.7	перераспределение между статьями капитала	30125	-	-	3 164	13 904	(17 068)	-		-
2.8	прочие изменения	30126	-	-	(1 436)	(40 835)	(15 204)	(57 475)	(3 946)	(61 421)
	приообретение дочернего юридического лица		-	-	-	-	-	-	-	-
3	Остаток на 1 января 2014г.	3013	412 279	-	956 947	1 663 847	712 143	3 745 216	42 166	3 787 382
	Раздел II. За отчетный год									
4	Остаток на 1 января 2014г.	3011	412 279	-	956 947	1 663 847	712 143	3 745 216	42 166	3 787 382
5	Изменения статей собственного капитала	3012	-	-	310 463	473 499	75 586	859 548	10 162	869 710
5.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	1 151 228	81 832	1 233 060	7 830	1 240 890
5.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	318 481	(318 481)	x	-		-
5.3	операции с учредителями (участниками)	30123	-	-	x	(379 037)	x	(379 037)		(379 037)
5.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	-	-	x	x	x	-		-
5.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	(379 037)	x	(379 037)		(379 037)
5.6	операции с собственными выкупленными акциями	301233	-	x	x	x	x	-		-
5.7	перераспределение между статьями капитала	30125	-	-	(8 024)	14 270	(6 246)	-		-
5.8	прочие изменения	30126	-	-	6	5 519	-	5 525	2 332	7 857
	приообретение дочернего юридического лица		-	-	-	-	-	-	-	-
6	Остаток на 1 января 2015г.	3013	412 279	-	1 267 410	2 137 346	787 729	4 604 764	52 328	4 657 092

СВЕДЕНИЯ О КОНСОЛИДИРОВАННОМ СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за 2015 год

«Приорбанк» Открытое акционерное общество

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2015 год	2014 год
1	2	3	4	5	6
1	Прибыль	301211		1 159 058	1 010 509
2	Прочие компоненты совокупного дохода	301212		81 832	66 861
2.1	В том числе: переоценка основных средств, объектов незавершенного строительства и оборудования к установке	3012121	5.8	81 832	63 697
2.2	переоценка нематериальных активов	3012122		-	-
2.3	переоценка ценных бумаг	3012123		-	-
2.4	переоценка инструментов хеджирования	3012124		-	-
2.5	переоценка прочих статей баланса	3012125		-	3 164
3	ИТОГО совокупный доход	30121		1 240 890	1 077 370
4	Доля в совокупном доходе, принадлежащая собственникам головной организации-банка			1 233 060	1 051 338
5	Доля неконтролирующих акционеров в совокупном доходе			7 830	26 032

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2015 год

«Приорбанк» Открытое акционерное общество

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2015 год	2014 год
1	2	3	4	6	7
1	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
2	Полученные процентные доходы	70100		3 416 363	2 194 132
3	Уплаченные процентные расходы	70101		(1 340 048)	(1 022 966)
4	Полученные комиссионные доходы	70102		1 394 916	1 261 252
5	Уплаченные комиссионные расходы	70103		(274 415)	(200 963)
6	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	70104		2 262	722
7	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	70105		(17 455)	100
8	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	70106		711 097	533 056
9	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	70107		504 166	191 385
10	Прочие полученные доходы	70108		542 405	1 064 076
11	Прочие уплаченные расходы	70109		(1 354 669)	(1 074 831)
12	Уплаченный налог на прибыль	70110		(362 834)	(209 013)
13	Денежная прибыль (убыток) до изменения в операционных активах и операционных обязательствах - итого	701		3 221 788	2 736 950
14	Чистое снижение (прирост) денежных средств в Национальном банке	70200		(5 809)	10 166
15	Чистое снижение (прирост) денежных средств в банках	70201		(2 171 078)	244 872
16	Чистое снижение (прирост) денежных средств в ценных бумагах (кроме ценных бумаг, удерживаемых до погашения)	70202		-	(2 999)
17	Чистое снижение (прирост) денежных средств в форме кредитов, выданных клиентам	70203		1 227 525	(1 572 907)
18	Чистое снижение (прирост) денежных средств от производных финансовых активов	70204		1 015 793	489 511
19	Чистое снижение (прирост) денежных средств в прочих операционных активах	70205		123 572	(841 846)
20	Потоки денежных средств от изменения операционных активов - итого	702		190 003	(1 673 203)
21	Чистый прирост (снижение) денежных средств Национального банка	70300		-	(173)
22	Чистый прирост (снижение) денежных средств банков	70301		(1 711 287)	(535 601)
23	Чистый прирост (снижение) денежных средств клиентов	70302		758 598	40 414
24	Чистый прирост (снижение) денежных средств от ценных бумаг, выпущенных банком	70303		(129 600)	(19 734)
25	Чистый прирост (снижение) денежных средств от производных финансовых обязательств	70304		(10 318)	13 775
26	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных обязательствах	70305		(256 229)	139 674
27	Потоки денежных средств от изменения операционных обязательств - итого	703		(1 348 836)	(361 645)
28	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от операционной деятельности	70		2 062 955	702 102
29	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
30	Приобретение основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71100		(263 535)	(283 676)
31	Продажа основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71101		57 977	7 113
32	Приобретение долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71102		-	-
33	Продажа долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71103		-	43 220
34	Приобретение ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71104		-	(502 900)
35	Погашение (реализация) ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71105		-	-
36	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от инвестиционной деятельности	71		(205 558)	(736 243)
37	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
38	Эмиссия акций	72100		-	-
39	Выкуп собственных акций	72101		-	-
40	Продажа ранее выкупленных собственных акций	72102		-	-
41	Выплата дивидендов	72103		(376 862)	(238 670)
42	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от финансовой деятельности	72		(376 862)	(238 670)
43	Влияние изменений валютного курса на денежные средства и их эквиваленты	73		519 819	67 993
44	Чистый прирост (снижение) денежных средств и их эквивалентов	74		2 000 354	(204 818)
45	Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода	740	8	x	2 792 446
46	Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода	741	8	4 792 800	x

Председатель Правления С. А. Костюченко

Главный бухгалтер В.В. Манцивода

Дата подписания 11 мая 2016 г.

Финансовая отчетность банка в полном объеме размещена на сайте банка по адресу: http://www.priorbank.by/r/news/accounting/cons/

Лицензия на осуществление банковской деятельности НБ РБ № 12 от 06.05.2013 года. УНП 100220190.

Аудиторское заключение независимой Аудиторской организации ООО «Эрнст энд Янг» по годовой консолидированной бухгалтерской (финансовой) отчетности ОАО «Приорбанк» и его дочерних организаций как банковского холдинга, подготовленной по итогам деятельности за 2015 год

Г-ну Костюченко Сергею Александровичу
Председателю Правления «Приорбанк» ОАО
Акционерам, Наблюдательному совету и Правлению «Приорбанк» ОАО
Национальному банку Республики Беларусь

Мы провели аудит прилагаемой годовой консолидированной бухгалтерской (финансовой) отчетности (далее «консолидированная финансовая отчетность») «Приорбанк» Открытого акционерного общества и его дочерних организаций как банковского холдинга (далее «Банк»), состоящей из:

- Консолидированного бухгалтерского баланса Банка на 1 января 2016 года (Форма 1);
- Консолидированного отчета о прибылях и убытках Банка за 2015 год (Форма 2);
- Консолидированного отчета об изменении собственного капитала Банка за 2015 год (Форма 3);
- Консолидированного отчета о движении денежных средств Банка за 2015 год (Форма 4);
- Примечаний к годовой консолидированной бухгалтерской (финансовой) отчетности.

Указанная годовая финансовая отчетность была подготовлена руководством Банка в соответствии с Законом Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 57-З «О бухгалтерском учете и отчетности», Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 12 декабря 2013 года № 728 «Об утверждении Инструкции об организации ведения бухгалтерского учета и составления бухгалтерской (финансовой) отчетности в Национальном банке Республики Беларусь, банках и небанковских кредитно-финансовых организациях Республики Беларусь», Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 9 ноября 2011 года № 511 «Об утверждении Инструкции по составлению консолидированной бухгалтерской (финансовой) отчетности банковских групп, банковских холдингов», Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 24 января 2007 года № 15 «Об установлении форм отчетности для головных организаций банковских групп, банковских холдингов и утверждении Инструкции о порядке осуществления надзора за банковской деятельностью на консолидированной основе», и другими нормативными правовыми актами Национального банка Республики Беларусь, регулирующими порядок ведения бухгалтерского учета и подготовки консолидированной финансовой отчетности для банков Республики Беларусь и действовавшими в отчетном периоде (далее «законодательство Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности»).

Согласно критериям, определенным Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 9 ноября 2011 года № 511 «Об утверждении Инструкции по составлению консолидированной бухгалтерской (финансовой) отчетности банковских групп, банковских холдингов», консолидированная финансовая отчетность Банка как банковского холдинга на 1 января 2016 года включает финансовую информацию «Приорбанк» Открытого акционерного общества и его дочерних организаций: Совместного общества с ограниченной ответственностью «Райффайзен-Лизинг», Закрытого акционерного общества «Raiffeisen-Leasing Lithuania, UAB, Общества с ограниченной ответственностью страховой брокер “Студия страхования”, Унитарного страхового предприятия “Приорлайф”. Влияние других дочерних организаций “Приорбанк” Открытого акционерного холдинга на 1 января 2016 года признано несущественным.

Обязанности руководства аудируемого лица по подготовке консолидированной финансовой отчетности

Руководство аудируемого лица несет ответственность за составление и представление консолидированной финансовой отчетности, прилагаемой на 68 листах, в соответствии с законодательством Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности и организацию системы внутреннего контроля, необходимой для составления годовой финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие недобросовестных действий или ошибок.

Обязанности Аудиторской организации

Мы несем ответственность за выраженное нами аудиторское мнение о достоверности консолидированной финансовой отчетности, основанное на результатах проведенного аудита.

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь “Об аудиторской деятельности” от 12 июля 2013 года № 56-З и национальных правил аудиторской деятельности, утвержденных Министерством финансов Республики Беларусь. Данные правила обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в представленной годовой финансовой отчетности.

В ходе аудита нами были выполнены аудиторские процедуры, направленные на получение аудиторских доказательств, подтверждающих значения показателей консолидированной финансовой отчетности Банка, а также другую раскрытую в ней информацию. Выбор аудиторских процедур осуществлялся на основании профессионального суждения с учетом оценки риска существенного искажения консолидированной финансовой отчетности в результате ошибок или недобросовестных действий. При оценке риска существенного искажения консолидированной финансовой отчетности нами рассматривалась система внутреннего контроля Банка, необходимая для составления консолидированной финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения мнения относительно эффективности функционирования этой системы. Аудит также включал оценку применяемой учетной политики, обоснованности учетных оценок и общего содержания консолидированной финансовой отчетности Банка.

Мы полагаем, что в ходе аудита нами были получены достаточные и надлежащие аудиторские доказательства, которые могут являться основанием для выражения аудиторского мнения.

Аудиторское мнение

По нашему мнению, консолидированная финансовая отчетность достоверно, во всех существенных аспектах, отражает финансовое положение Банка по состоянию на 1 января 2016 года, финансовые результаты его деятельности и изменения его финансового положения (движение денежных средств) за год по указанную дату в соответствии с Законом Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 57-З “О бухгалтерском учете и отчетности”, Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 12 декабря 2013 года № 728 “Об утверждении Инструкции об организации ведения бухгалтерского учета и составления отчетности в Национальном банке Республики Беларусь, банках и небанковских кредитно-финансовых организациях Республики Беларусь”, Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 9 ноября 2011 года № 511 “Об утверждении Инструкции по составлению консолидированной бухгалтерской (финансовой) отчетности банковских групп, банковских холдингов”, Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 24 января 2007 года № 15 “Об установлении форм отчетности для головных организаций банковских групп, банковских холдингов и утверждении Инструкции о порядке осуществления надзора за банковской деятельностью на консолидированной основе”, и другими нормативными правовыми актами Национального банка Республики Беларусь, регулирующими порядок ведения бухгалтерского учета и подготовки консолидированной финансовой отчетности для банков Республики Беларусь и действовавшими в отчетном периоде.

Прочие вопросы

Прилагаемая консолидированная финансовая отчетность не имеет своей целью представление финансового положения и результатов деятельности в соответствии с принципами или методами бухгалтерского учета и подготовки отчетности, общепринятыми в странах, помимо Республики Беларусь. Соответственно, годовая финансовая отчетность не предназначена для лиц, незнакомых с принципами, процедурами и методами бухгалтерского учета и подготовки отчетности, принятыми в Республике Беларусь.

Мы проводили аудит соответствия консолидированной финансовой отчетности Банка требованиям Национальных стандартов финансовой отчетности только в части положений, регламентирующих представление и раскрытие информации в консолидированной финансовой отчетности.

Лащенко Павел Анатольевич Директор ООО “Эрнст энд Янг”	Квалификационный аттестат аудитора Министерства финансов Республики Беларусь № 0000738 от 14 мая 2003 года, без ограничения срока действия; Свидетельство о соответствии квалификационным требованиям к деловой репутации, предъявляемым к аудиторам, оказывающим аудиторские услуги в банках, банковских группах и банковских холдингах № 8 от 27 октября 2004 года, без ограничения срока действия (дата последнего тестирования 21 октября 2014 года).
Станкевич Иван Вячеславович Заместитель директора по аудиту, аудитор ООО “Эрнст энд Янг”	Заместитель директора по аудиту, аудитор ООО “Эрнст энд Янг” Квалификационный аттестат аудитора Министерства финансов Республики Беларусь № 0002137 от 2 октября 2013 года, без ограничения срока действия; Свидетельство о соответствии квалификационным требованиям к деловой репутации, предъявляемым к аудиторам, оказывающим аудиторские услуги в банках, банковских группах и банковских холдингах № 74 от 15 января 2014 года, без ограничения срока действия (дата последнего тестирования 11 января 2014 года).

Дата аудиторского заключения 11 мая 2016 года
Место выдачи аудиторского заключения: г. Минск, Республика Беларусь.
Дата получения аудиторского заключения аудируемым лицом: 11 мая 2016 года.
Директор ООО “Эрнст энд Янг” П.А. Лащенко

Губернатар паказаў гіравы клас

Старшыня Віцебскага аблвыканкама ў складзе беларускай каманды стаў чэмпіёнам свету па гіравым трыятлоне. На апошнім адбылося і каманднае спаборніцтва. Наша зборная сапернічала ў эстафеце з камандамі Расіі і Еўропы. За хвіліну Мікалай Шарстнёў падняў у штуршку 32-кілаграмовую гіру больш за 50 разоў. І ніхто не здолеў наблізіцца да гэтага выніку. Журналісты «Звязды» былі адзінымі прадстаўнікамі рэспубліканскіх СМІ, якія зафіксавалі гэты факт.

Гіравы чэмпіянат прайшоў у мінулыя выхадныя ў будынку новай віцебскай школы. У спартыўнай зале тут ёсць нават трыбуна.

У чэмпіянаце бралі ўдзел больш за 150 спартсменаў прыкладна з 15 краін. Самаму паважанаму па ўзросце — 80 гадоў. І яго ў Віцебску павіншавалі з юбілеем. Былі і дзеці... А наогул на аналагічных спаборніцтвах рознага ўзроўню ўзроставыя рэкорды ўдзельнікаў: 1,8 месяца (!) і 92 гады (!).

Гіравы спорт дазваляе не толькі падтрымліваць сябе ў форме, але і ўстанаўліваць рэкорды фактычна ў любым узросце. І, што дзіўна, гіры ўсё больш папулярныя сярод дзяўчат. Напрыклад, 10-гадовая школьніца з Казані Каміла Валіуліна займаецца ўсяго пару месяцаў і ўжо выйграла чэмпіянат свету, Еўропы, Азіі. І ў Віцебску выступіла ўдала. Як і яе бацька Рустам. Ён чэмпіён свету і Еўропы сярод спартсменаў ва ўзросце 50—54 гады.

Чэмпіянаты праводзяцца ў Беларусі ўжо не першы год. Спрыяў гэтаму наш зямляк, які жыве ў Расіі, Анатоль Мікалаевіч Яжоў, прэзідэнт Міжнароднай канфедэрацыі гіравога спорту майстроў, кіраўнік Міжнароднай федэрацыі гіравога трыятлона, уладальнік дзясяткаў залатых медалёў чэмпіянатаў свету і Еўропы. Яго перамогі, зафіксаваныя ў Кнізе рэкордаў Гінеса, цяжка дакладна падлічыць. Гэты гіравік, якому каля 70 гадоў, падымаў гіры на ўсіх кантынентах, пад вадой, на паветраным шары, у шахце, у цэнтры падрыхтоўкі касманаўтаў.

— На гэты раз у чэмпіянаце ўдзел не бяру, бо рыхтуюся да выступу ў Афрыцы. Чакаем вашага губернатара. Спадзяёмся, што ён выступіць у гіравой эстафеце. Ён не гіравік, але майстар спорту па цяжкай атлетыцы. Ведаю, што на спартакіядзе дзяржслужачых штурхнуў 32-кілаграмовую гіру за 2 хвіліны 75 разоў. Гэта вельмі моцны вынік. І так не кожны майстар міжнароднага класа зробіць. Ён аказаў вялікую падтрымку ў арганізацыі цяперашніх спаборніцтваў, — заінтрыгаваў паважаны спартсмен.

На маіх вачах губернатару стараліся падабраць адзенне для выступу. Аказваецца, у яго 42-гі памер абутку (так паведаміў арганізатарам чэмпіянату яго падначалены, адказны за спорт).

Мікалай Шарстнёў, вітаючы спартсменаў, сказаў, што мо і не трэба яму выступаць бо, у адрозненне ад іх, не гіравік. Пажартаваў, каб штуршок лічылі за два. У выніку паказаў найвышэйшы пілатаж.

— Скончыў займацца спортам у 1992 годзе (нарадзіўся ў 1960-м. — **А.П.**), калі атрымаў дыплом у інстытуце. Займаўся цяжкай атлетыкай толькі падчас вучобы. Стараюся падтрымліваць здаровы лад жыцця. І займаюся фізкультурай, каб падтрымліваць форму. І ў першую чаргу для павагі да сябе, — прызнаўся губернатар журналістам.

Анатоль Яжоў канстатаваў, што губернатар Віцебшчыны — першы кіраўнік такога рангу, які не толькі выступіў на чэмпіянаце, але і «выцягнуў» сваю каманду на вышэйшы п'едэстал.

У наступным годзе ў Віцебску восенню плануюць арганізаваць трэція Сусветныя гульні па гіравым трыятлоне. І паралельна задумалі ўсталяваць калектыўны рэкорд з адначасовым удзелам каля 2,5 тысячы чалавек. Дарэчы, аўтар гэтых радкоў летась такім чынам стаў рэкардсменам і атрымаў медаль.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
pukshanski@zviazda.by

Фота Віктара НІКАЛАЕВА

Даты | Падзеі | Людзі

22 ЧЭРВЕНЯ

Дзень усенароднай памяці ахвяр Вялікай Айчыннай вайны.

1593 год — мінскім ваяводам быў прызначаны Ян Абрамовіч — прадстаўнік шляхецкага роду, адзін з галоўных дзеячаў-кальвіністаў у ВКЛ, прыхільнік іх саюза з праваслаўнымі ў барацьбе з каталіцызмам і незалежных пазіцый ВКЛ у адносінах з Польшчай. Ён змяніў на гэтай пасадзе Багдана Сапегу і знаходзіўся на ёй да 1596 года.

1721 год — 195 гадоў таму нарадзіўся Аляксандр Максімавіч Семянтоўскі, беларускі і расійскі археолаг, фалькларыст, этнограф і краязнаўца. У 1860-90-я гады — сакратар Віцебскага губернскага статыстычнага камітэта, рэдактар неафіцыйнай часткі «Витебских губернских ведомостей», пазней рэдактар «Памятной книжки Витебской губернии». Аўтар прац па археалогіі, статыстыцы, побыце і культуры насельніцтва Віцебшчыны. Сабраў каштоўныя звесткі пра многія беларускія замкі, замчышчы і курганы. Вялікім укладам у нацыянальную духоўную скарбніцу стала складзенае А. Семянтоўскім апісанне славутага крыжа Еўфрасінні Полацкай. Памёр у 1893 годзе.

1941 год — 75 гадоў таму з Заходняй асобай ваеннай акругі ўтвораны Заходні фронт, аператыўнае стратэгічнае аб'яднанне войск Чырвонай Арміі ў Вялікую Айчынную вайну. У першыя дні вайны войскі фронту вялі цяжкія абарончыя баі ў Беларусі, наносілі контрудары, удзельнічалі ў Смаленскай бітве 1941 г. і абарончых аперацыях пад

Масквой восенню 1941 года. У ходзе гэтых баёў быў сарваны гітлераўскі план разгрому Савецкага Саюза на працягу некалькіх тыдняў (план «Барбароса»). У снежні-студзені 1941-1942 года войскі фронту ўдзельнічалі ў контрнаступленні пад Масквой, разграмілі і адкінулі нямецка-фашысцкія войскі ад Масквы. Камандуючыя фронтам: генерал арміі Д.Р. Паўлаў, генерал-лейтэнант А.І. Яроменка, Маршал Савецкага Саюза С.К. Цімашэнка, генерал-палкоўнік І.С. Конеў, генерал арміі Г.К. Жукаў, генерал-палкоўнік, генерал арміі В.Д. Сакалоўскі, генерал-палкоўнік І.Д. Чарняхоўскі.

Было сказана

Аляксей Пысін, паэт:
Пакуль зямля твая жывая,
І ты жывы!

Дарагую **Веру Іванаўну ПАДАЛЯКІНУ** з вёскі Ганчары Лідскага раёна шчыра віншуем з 75-годдзем! Зычым добрага здароўя на многія гады, бадзёрасці, аптымізму, поспехаў ва ўсіх тваіх справах... Заўсёды помнім і любім цябе! Дзякуем за клопат!
З павагай — твае муж, сын, нявестка і ўнук Раман.

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

ЧЫМ ПАДКАРМІЦЬ АГУРКІ?

Дасведчаныя дачнікі імкнуцца як мага радзей звяртацца да выкарыстання розных «хіміі» на сваім участку. Асабліва гэта тычыцца такой культуры, як агурок, бо яго часта ўжываюць свежым.

ХЛЕБ

Каб прыгатаваць якасную падкормку для агуркоў з хлеба, напоўніце звычайнае вядро на 2/3 нарэзанымі скарынкамі звычайнага чорнага хлеба, заліце вадой і пастаўце пад прэс у цёплае месца прыкладна на 7-10 дзён. Атрыманую хлебную закваску развядзіце ўтрая і дадайце 1 пачак з-пад запалак універсальнага ўгнаення на 12 л вадкасці.

Такім растворам можна паліваць агуркі з пачатку цвіцення і да пачатку завядання раз на 7 дзён.

Хлебная закваска мае кіслую рэакцыю, таму асабліва добра падыходзіць для шчолачных глебаў. Каб нейтралізаваць кіслату, можна дадаць у закваску перад развядзеннем вадой мел або даламітавую муку.

ПОПЕЛ

Выдатнае арганічнае ўгнаенне, дакладны хімічны састаў якога загадзя вызначыць складана. Справа ў тым, што ён залежыць ад віду і ўзросту спаленай расліны. Аднак у попеле нязменна прысутнічае кальцый, неабходны для росту агуркоў.

Уносяць попел усяго 5-6 разоў за перыяд росту агуркоў. Першы раз гэта робяць у самым пачатку фарміравання расліны, калі на сцябле з'яўляецца 2-3 лісточкі, наступны раз — у пачатку цвіцення, а ўжо потым па меры росту пладоў з прамежкамі ў 14 дзён паміж падкормкамі.

Выкарыстоўваць попел можна ў двух відах: сухі попел; попельны настой.

Сухім попелам пасыпаюць глебу перад палівам раслін. Для прыгатавання попельнага настою заліце 10 ст. л. попелу 5 літрамі вады і настойвайце 8-10 дзён, рэгулярна размешваючы настой.

Парады практыкаў па падкормцы

- Любыя падкормкі агуркоў праводзьце толькі ў цёплае надвор'е пасля паліву раслін, каб не нашкодзіць каранёвай сістэме.
- Нельга адначасова ўносіць попел і азотазмяшчальныя саставы — вылучыцца шмат аміяку, і расліны могуць загінуць.
- вельмі важна, каб попел быў драўняны, без прымешак смецця або пластыку.

ДРОЖДЖЫ

Дражджавую падкормку для агуркоў выкарыстоўваюць даволі часта, бо яна валодае масай пераваг:

- павышае вынослівасць расады пры недахопе святла;
- паляпшае коранеўтварэнне;
- з'яўляецца крыніцай прыродных бактэрый, якія павышаюць імунітэт раслін;
- з'яўляецца выдатным стымулятарам росту раслін.

Каб прыгатаваць падкормку, вазьміце 10 г сухіх дражджэй і растварыце іх у 10 л цёплай вады. Дадайце ў раствор каля 2 ст. л. цукру, дайце яму настаяцца 2-2,5 гадзіны і развядзіце 50 літрамі вады.

Агуркі добра адгукаюцца на дражджавыя падкормкі, пасля іх прымянення яны даволі хутка нарошчваюць вегетатыўную масу і пладовыя завязі.

За ўвесь час вырошчвання ўжывайце такое ўгнаенне не больш за 2 разы: першы — прыкладна праз 12-14 дзён пасля перасадкі расады ў грунт; другі — пасля фосфарнай падкормкі.

КУРЫНЫ ПАМЁТ

Курыны памёт змяшчае вялікую колькасць такіх важных і патрэбных для раслін пажыўных элементаў, як фосфар, азот, цынк, медзь.

Прымяняць гэта ўгнаенне можна як у разведзеным выглядзе, так і ў сухім.

Дасведчаныя дачнікі раяць выкарыстоўваць угнаенне на аснове курынага памёту 3 разы за сезон: першы раз — у маі-чэрвені (у пачатку вегетацыі); другі — падчас цвіцення; трэці — падчас актыўнага плоданашэння.

Сухі курыны памёт лепш ужываць у пачатку або канцы сезона. Можна выкарыстоўваць цэлы або раскрышаны памёт.

Яго ўносяць у глебу пад перакопку з разліку 500 г на 1 кв. м.

Часта дачнікі выкарыстоўваюць на сваіх участках настой курынага памёту. Прыгатаваць яго нескладана: запоўніце ёмістасць на 1/3 курыным памётам і даліце даверху вады. Дайце сумесі настаяцца на працягу 2-4 дзён, пастаянна памешваючы яе. Развядзіце гатовае ўгнаенне вадой (1: 3 ці 1: 4) і паліце ім градкі з разліку 1,5 л на 1 кв. м.

Каб курыны памёт хутчэй раскладаўся, можна дабавіць у яго прэпараты «Тамір» або «Байкал-М» (з разліку 1 ст. л. прэпарату на вядро вады).

ЗЯЛЁНКА + ЁД

Каб пазбавіцца ад каранёвай гнілі, спачатку развядзіце 10 кропель зялёнкі ў вядры вады і паліце расліны гэтым растворам. Затым развядзіце 10 мл ёду ў 10 л вады і таксама апырскайце гэтым саставам парасткі і лісце агуркоў.

Яшчэ адзін варыянт выкарыстання названых сродкаў таксама дазваляе абараніць расліны ад каранёвай гнілі: 1 частку ёду або зялёнкі развядзіце ў 2 частках вады і абмажце атрыманым растворам сцябло агурка на 10 см ад зямлі. Дастаткова ўсяго двух такіх апрацовак, каб пазбавіцца ад грыбка, які выклікае захворванне.

Сакрэт зялёнкі і яе антысептычных уласцівасцяў у медзі, якая ўваходзіць у састаў прэпарата. Медзь не толькі абараняе расліны, але і з'яўляецца выдатным угнаеннем для агуркоў. Асабліва карысным такое ўгнаенне будзе на балоцістых глебах.

Ад мучністай расы на агурках можа выратаваць просты рэцэпт: змяшайце 9 л вады і 1 л нятлустага малака, растварыце ў іх 10-12 кропель ёду і апрацуйце расліны атрыманым растворам.

ШАЛУПІННЕ ЦЫБУЛІ

Да эфектыўнага хатняга ўгнаення для агуркоў можна аднесці і настой шалупіння цыбулі. Асабліва актуальная такая падкормка, калі ў раслін пачынае жоўкнуць лісце.

Каб прыгатаваць настой, заліце шклянку шалупіння 8 літрамі вады, пастаўце на агонь, давядзіце да кіпення і накрыйце вечкам. Хай маса настаіцца на працягу 3-4 гадзін. Затым працадзіце настой і паліце ім агуркі пад корань. Калі такім саставам апырскаць расліны, то вы атрымаеце выдатную пазакаранёвую падкормку, якая да таго ж абароніць агуркі ад розных захворванняў.

СОДА

Ад заўчаснай пажоўкласці лісця агуркоў можа засцерагчы раствор звычайнай соды. Проста развядзіце 1 ст. л. соды ў 10 л вады і паліце растворам свае пасадкі.

Калі ж 1 ч. л. соды растварыць у 1 л вады і апырскаць гэтым саставам агуркі, то вы атрымаеце выдатны прафілактычны сродак супраць мучністай расы.

Спыніць жаўценне лісця агуркоў можна таксама з дапамогай кефіру. Для гэтага развядзіце 2 л кефіру ў вядры вады і апырскайце атрыманым саставам расліны.

■ Далягляды

ПАЛЯШУК... З КРАІНЫ БАСКАЎ

Крысціян Рансэра прысвяціў доктарскую дысертацыю даследаванню заходнепалескіх гаворак

У адказ на пытанне пра тое, як захапіўся беларускай мовай, Крысціян усміхаецца і адказвае: «Гэта доўгая гісторыя». Упершыню ён трапіў у нашу краіну ў 2005 годзе, тады ў Мінскім дзяржаўным лінгвістычным універсітэце вывучаў рускую мову. Калі ж ад сяброў пачуў беларускую, то адчуў неверагодную блізкасць да сваёй роднай мовы, баскскай. Гэта, а таксама пэўная экзатычнасць матэрыялу і падштурхнулі да бліжэйшага знаёмства.

Потым быў курс беларускай мовы ў Брэсцкім дзяржаўным універсітэце імя А.С. Пушкіна, абарона магістарскай дысертацыі ў Іспаніі, а таксама рашэнне прысвяціць доктарскую менавіта заходнепалескім гаворкам. Як кажа сам малады даследчык, яго як лінгвіста цікавяць рэдкія з'явы, што не захаваліся ў афіцыйнай беларускай мове: адметныя рысы, якіх няма нават у суседніх славянскіх мовах. Ва Універсітэце Сурэя (Вялікабрытанія) Крысціян знайшоў куратара для будучай працы, а таксама фінансавую падтрымку. І цяпер у межах даследавання ён ладзіць экспедыцыі па Палессі.

Выпраўляючыся ў лінгвістычную экспедыцыю, будзь гатовы першыя два тыдні толькі назіраць і знаёміцца.

Моўнага бар'ера з палешукамі ў маладога даследчыка не існуе: ён выдатна размаўляе па-беларуску. Ужо працаваў у вёсках Жытча Пінскага раёна, Багданаўка, што на Лунінеччыне, Татар'я Драгічынскага раёна, а ў хуткім часе скіруецца на Століншчыну, у вёску Гарадная.

— Палешукі — людзі досыць стрыманыя, — дзеліцца Крысціян. — Калі бачаць новага чалавека ў вёсцы, ды яшчэ і замежніка, гарадскога, з універсітэта, то не ведаюць, як сябе паводзіць. Будуць гаварыць па-руску ці пяройдуць на больш літаратурную беларускую. Для таго, каб пачуць сапраўдную палескую гаворку, трэба час і больш блізкае знаёмства з мясцовымі жыхарамі. Гэта не толькі тут, у Беларусі, так заўжды бывае. Калі выпраўляешся ў лінгвістычную экспедыцыю, будзь гатовы першыя два тыдні толькі назіраць і знаёміцца. Трэба хадзіць па вуліцах, заходзіць у краму, лазню, наведваць царкву, каб цябе бачылі мясцовыя жыхары і пачалі цікавіцца табой.

Даследчыка ўразіла, што ў заходнепалескіх гаворках не заўсёды працуе агульны лінгвістычны закон эканоміі моўных сродкаў: адзін чалавек падчас гутаркі выкарыстоўвае розныя формы слова, якія па сутнасці абазначаюць адну і тую ж граматычную з'яву. Напрыклад, паляшук можа сказаць «магу», «можу», «мажу». Таксама тут захаваліся рысы старажытнага парнага ліку. Дарэчы, як заўважыў Крысціян, такія рэдкія формы ўжываюць толькі людзі, якія нарадзіліся да 1941 года.

Калі палескія жанчыны дояць казу — і я з імі, мужчыны косяць — я таксама на лузе.

— Калі прыязджаю ў вёску, стараюся перадусім паглядзець, як жывуць людзі, якімі справамі займаюцца, каб знайсці агульныя тэмы для гутаркі, — зазначае малады даследчык. — Тут кіруюся прыкладам славутага антраполага Эванса-Прычарда. Ён неяк падчас экспедыцыі доўга не мог знайсці агульную мову з мясцовымі. Але пабачыў, што ў кожнага чалавека ёсць карова, і, каб паразумецца, набыў сабе карову! Калі палескія жанчыны дояць казу — і я з імі, мужчыны косяць — я таксама на лузе. Для гэтых людзей такі лад жыцця — частка іх сусвету, і тэму для размоў трэба шукаць менавіта так.

Крысціяна Рансэра цікавяць не толькі граматычныя ўласцівасці гаворак, але і цэласныя тэксты, напрыклад, казкі. Але запісаць іх не заўсёды атрымліваецца: часам вяскоўцы сарамеюцца распавядаць на камеру.

— На гэты выпадак маю план «Б» — кніжкі-казкі, якія змяшчаюць толькі малюнкі, — усміхаецца Крысціян. — Іх паказваю палешукам і прашу расказаць гісторыю, што намалявана. З гумарам, досціпам. Бываюць такія выдатныя аповеды! Ды і мова чуецца жывая. А ў цэлым, трэба выкарыстоўваць розныя падыходы, больш прыслухоўвацца да таго, як людзі гамоняць паміж сабой, бо часам у інтэрв'ю кажуць адно, а падчас гутарак з вяскоўцамі гучаць іншыя словы.

Дарэчы, Крысціян Рансэра — досыць шчодры даследчык. Ён ахвотна дзеліцца вынікамі сваіх росшукаў, відэаролікі з расповедамі палешукоў, фотаздымкі і вынікі сваіх назіранняў, некаторыя высновы размяшчае ў адмысловым блогу westpolesian.wordpress.com.

Марына ВЕСЯЛУХА. *vesialuha@zviazda.by*

ДАРЭЧЫ

Гісторыя мовы баскаў, народа, які жыве на памежжы паміж Іспаніяй і Францыяй, досыць падобна на лёс беларускай мовы. Калісьці гэтыя землі былі незалежнай краінай, што мела назву Каралеўства Навара. Тут ужо ў XVI стагоддзі выйшаў пераклад Новага Запавета на баскскую мову. Раней, чым у суседняй Іспаніі, пачалася Рэфармацыя. Але потым пад іспанскім уціскам адбыўся заняпад мовы і культуры... Адраджэнне пачалося толькі з XIX стагоддзя, часу значнага індустрыяльнага росквіту рэгіёна. У 1920 годзе была створаная Акадэмія баскскай мовы. Але ў час рэжыму Франка баскская мова, народныя касцюмы і музычныя інструменты былі забароненыя. Толькі ў 1968 годзе, дзякуючы інтэлектуалам, якія жылі за мяжой, Акадэмія сабралася зноў, яе члены вырашылі за аснову афіцыйнай баскскай мовы, на якой сёння вядзецца навучанне ў школах і ўніверсітэтах, узяць цэнтральныя дыялекты Краіны Баскаў.

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	— 4.37	21.46	17.09
Віцебск	— 4.19	21.44	17.25
Магілёў	— 4.27	21.36	17.09
Гомель	— 4.34	21.23	16.49
Гродна	— 4.54	21.59	17.05
Брэст	— 5.05	21.50	16.45

Месяц

Поўня 20.06—26.06.
Месяц у сузор'і Вадалея.

Імяніны

***Пр.** Марыі, Аляксандра, Аляксея, Кірылы.*
***К.** Паўліны, Інакенція, Тамаша, Яна.*

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

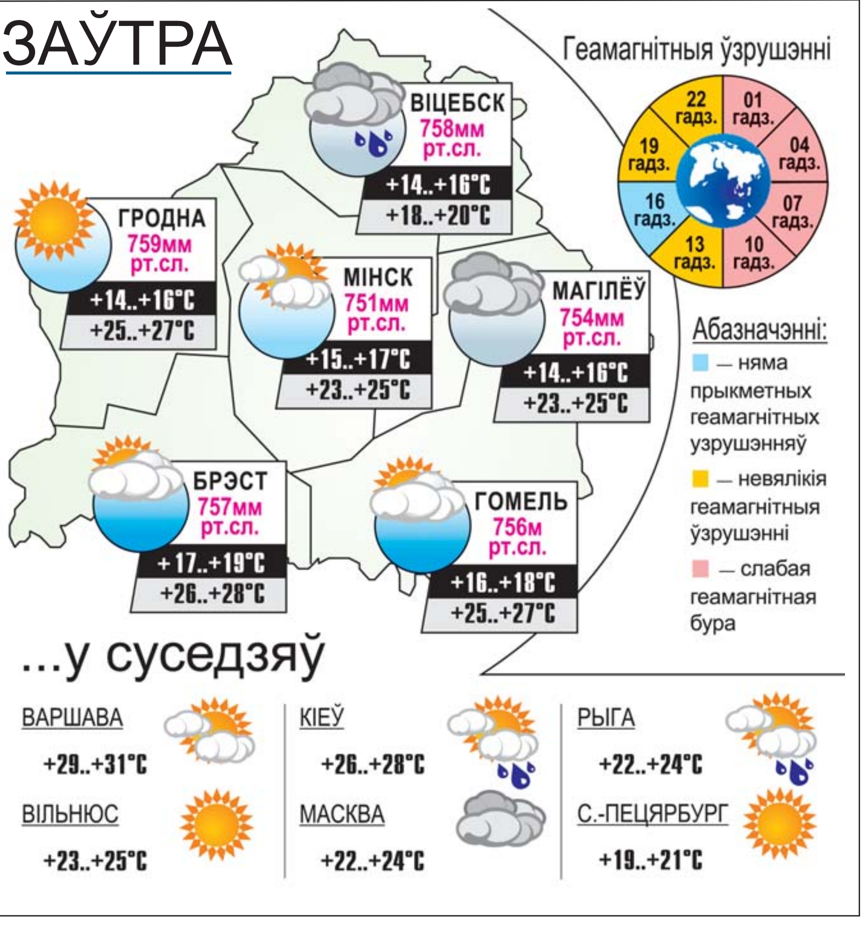

УСМІХНЕМСЯ

Для падтрымання патрэбнага спартыўнага духу да гульцоў зборнай Расіі па футболе прыехалі жонкі... А трэба было, каб прыехалі цешчы.

— Мужчына, у гэты хмурны халодны вечар ці не сагрэеце вы даму?
— Афіцыянт! Два па дзвесце!

Дзед выйграў шмат грошай у латарэю. Журналісты просяць яго падзяліцца адчуваннямі.
— Ну, што я магу сказаць... Я рады, што ў мяне цяпер з'явілася вялікая і любячая сям'я.

Ніколі не бачыў лятаючых талерак? Жаніся!

— У каго тавар таннейшы, у вытворцы ці ў дылера?
— У вартаўніка.

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫЛА, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК (намеснік галоўнага рэдактара).

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 284 44 04, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, па Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Передрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 20.023. Індэкс 63850. Зак. № 2428.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 21 чэрвеня 2016 года.